

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การศึกษาดุสิตของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร

Pillar of the Kingdom

นางสาวนิษฐา จิรนนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF THE ROLES OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN PROMOTING
CLASSROOM ACTION RESEARCH IN SCHOOLS RECEIVING OUTSTANDING
STANDARD QUALITY UNDER BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

Miss Khanittha Jiranan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Administration

Department of Educational Policy, Management and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Chulalongkorn University

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม

การวิจัยในชั้นเรียน ของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น
สังกัดกรุงเทพมหานคร

โดย

Pillar of the Kingdom นางสาวชนิษฐา จิระนันท์

สาขาวิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ง

ชนิษฐา จิรานันท์ : การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร (A STUDY OF THE
Pillar of the Kingdom

ROLES OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN PROMOTING CLASSROOM ACTION
RESEARCH IN SCHOOLS RECEIVING OUTSTANDING STANDARD QUALITY

UNDER BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก :

ผศ.ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโห, 204 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น
ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับบทบาท
ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา 174 คน และกลุ่มตัวอย่างครู 338 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และใช้ค่าสถิติ t - test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า กลุ่มผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ส่วนกลุ่มครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้งสองกลุ่มพบว่า มีความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05
3. ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งกลุ่มผู้บริหาร
และกลุ่มครู เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งกลุ่ม
ผู้บริหารและกลุ่มครู เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
5. ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า
มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำ

ลายมือชื่อ นิสิต

ทางการศึกษา

ลายมือชื่อ อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สาขาวิชาบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2552

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๙

5183308527 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEYWORDS : ROLES / ADMINISTRATORS / PROMOTING / CLASSROOM ACTION RESEARCH / SCHOOLS RECEIVING OUTSTANDING STANDARD QUALITY

KHANITTHA JIRANAN : A STUDY OF THE ROLES OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN PROMOTING CLASSROOM ACTION RESEARCH IN SCHOOLS RECEIVING OUTSTANDING STANDARD QUALITY UNDER BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.CHAYAPIM USAHO,Ph.D.,204 pp.

The purpose of this research were: 1) To study the roles of school administrators in promoting classroom action research in school receiving outstanding standard quality under Bangkok metropolitan administration and 2) To compare the opinion of school administrators and teachers regarding the roles of school administrators in promoting classroom action research in school receiving outstanding standard quality under Bangkok metropolitan administration.

The sample consisted of 174 school administrators and 338 teachers; questionnaires were used to collect data and, all data were analyzed for percentage, mean, standard deviation and using a t-test.

The results are as follows:

1. Promoting the success of classroom action research: Administrators was in highest level, but teachers was at high level. However, when comparing their opinions concerned, there was significant different at .05 level.

2. Respecting the teachers who carried out classroom action research: both administrators and teachers were at high level. When comparing their opinions concerned, there was not significant different at .05 level.

3. Emphasizing classroom action research: both administrators and teachers were at high level. When comparing their opinions concerned, there was not significant different at .05 level.

4. Responsibility for teachers who did classroom action research: both administrators and teachers were at high level. When comparing their opinions concerned, there was not significant different at .05 level.

5. Promotion job advancement for teachers who do research: both administrators and teachers were at high level. When comparing their opinions concerned, there was not significant different at .05 level

Department : Educational Policy, Management
and Leadership

Student's Signature

Advisor's Signature

Field of Study : Educational Administration

Academic Year : 2009

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี จากความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโห อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดียิ่ง ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิต ราดุลย์ รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งคณาจารย์สาขาวิชาบริหารการศึกษาทุกท่าน

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้สละเวลาให้ความกรุณา ในการตรวจสอบ แก้ไข และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือสำหรับใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย และขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัด กรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการชาติ ศิลปรัศมี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไร่ยาว ที่ได้ให้โอกาสและส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท อีกทั้งคณะครูโรงเรียนบ้านไร่ยาว รวมทั้งคณะผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และพี่น้อง เพื่อนครู สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ทุกท่าน ที่ให้กำลังใจในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อชูชีพ จิรานันท์ คุณแม่พิมพ์พันธ์ จิรานันท์ และญาติพี่น้องของผู้วิจัย ที่ให้การส่งเสริม สนับสนุนเป็นอย่างดี และขอขอบคุณเพื่อนๆ นิสิตในเวลา รุ่น 46 รวมทั้งพี่น้องนิสิตสาขาวิชาบริหารการศึกษาทุกคนที่เป็นกำลังใจให้กันเสมอมา

คุณความดีและประโยชน์ที่เกิดจากงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบเพื่อเป็นการบูชาและทดแทนพระคุณของบิดา มารดา บुरพจารย์ เจ้าของแนวคิดและตำราที่ผู้วิจัย กล่าวถึงตลอดจนผู้ที่ให้ความร่วมมือ ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัย ที่ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
สมมติฐานการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
วิธีดำเนินการวิจัย.....	12
ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิจัย.....	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความหมาย แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารและจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร.....	29
แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน.....	59
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	91

บทที่ หน้า

3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	101
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	102
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	102
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	105
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น.....	106

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม.....	108
ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียน.....	112

5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย.....	132
อภิปรายผลการวิจัย.....	139
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	155
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	157
รายการอ้างอิง.....	159
ภาคผนวก.....	171
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือ.....	172
ภาคผนวก ข รายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา.....	182
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	186
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	204

บทที่ หน้า

สารบัญญัตราจ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งและรับคืน.....	105
2	สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม.....	109
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพ มาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน	113
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพ มาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านที่ 1 การส่งเสริมให้เกิด ความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน	115
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพ มาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านที่ 2 การให้การยอมรับนับถือ ครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน	118
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพ มาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านที่ 3 การให้ความสำคัญกับ การวิจัยในชั้นเรียน	122
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพ มาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านที่ 4 การมีความรับผิดชอบต่อ ครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน	125
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพ มาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านที่ 5 การส่งเสริมความก้าวหน้า ในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน	129

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	การบริหารวิชาการ.....	52
2	การจัดการเรียนการสอน.....	53
3	กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนตามแบบของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.....	69

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยยังต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบท ทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้สามารถการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและแสวงหาประโยชน์อย่างรู้เท่าทันโลกาภิวัตน์ การพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ยึดคน เป็นศูนย์กลางการพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาคคนและสังคมไทยจึงให้ความสำคัญลำดับสูงกับการพัฒนาคุณภาพคน เนื่องจาก “คน” เป็นทั้งเป้าหมายสุดท้ายที่จะได้รับผลประโยชน์และ ผลกระทบจากการพัฒนา ขณะเดียวกันเป็นผู้ขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อไปสู่เป้าหมายประสงค์ที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพคนในทุกมิติอย่างสมดุลทั้งจิตใจ ร่างกายความรู้ และทักษะ ความสามารถ (สำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549: 49) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 หมวด 3 ซึ่งว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของคนไทย มาตรา 50 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมือง หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 80(5) ส่งเสริม และสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปวิทยาการแขนงต่างๆ และเผยแพร่ข้อมูลผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากรัฐ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2550: 18-29)

จากบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติในมาตรา 24 (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถ จัดบรรยากาศ สร้างสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมๆกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการ ประเภทต่างๆ และมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ การศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545: 12-14) สาระสำคัญประการหนึ่ง

ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้กำหนดมาตรฐานความรู้และวิชาชีพครูไว้ดังนี้ คือ มาตรฐานความรู้ 9 ข้อ ได้กล่าวถึงการวิจัยทางการศึกษา โดยกำหนดในสาระความรู้และสมรรถนะของครูตามมาตรฐานความรู้ ได้แก่ ทฤษฎีการวิจัย รูปแบบการวิจัย การออกแบบการวิจัย กระบวนการวิจัย สถิติเพื่อการวิจัย การวิจัยในชั้นเรียน การฝึกปฏิบัติการวิจัย การนำเสนอผลงานการวิจัย การค้นคว้าศึกษางานวิจัยในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ การใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหาการเสนอโครงการเพื่อทำวิจัย และกำหนดสมรรถนะไว้ ได้แก่ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2550: 20-23) และจากมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 10.7 มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนและนำไปพัฒนาผู้เรียน โดยครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและหรือพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อยปีละ ๑ รายการในกลุ่มสาระที่ตนเองสอน ผลจา การวิจัยในชั้นเรียนช่วยแก้ปัญหา ปรับพฤติกรรมและหรือยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้ งานวิจัยในชั้นเรียนได้รับการยอมรับ และขยายผล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551:11-12) นอกจากนี้หลักเกณฑ์และประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้กำหนดหลักเกณฑ์และประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบสอง (พ.ศ. 2549-2553) ปรากฏในมาตรฐานที่ 9 กำหนดไว้ว่าครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมี 8 ตัวบ่งชี้ โดยได้กำหนด เกณฑ์การพิจารณาตัวบ่งชี้ที่ 9.1-9.8 ไว้ 7 ข้อ ข้อที่ 9.6 ครูมีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยน การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ และข้อ 9.7 ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ และการเรียนรู้อของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน นอกจากนั้นยังเขียนหมายเหตุไว้ว่า การประเมินมาตรฐานที่ 9 สำหรับเกณฑ์การพิจารณาในข้อ 7 การวิจัยเน้นกระบวนการวิจัยในการ แก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียน (สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา(องค์การมหาชน),2551: 51)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลัก เป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน เป็นงานสำคัญยิ่ง เพราะงานวิชาการช่วยพัฒนา สติปัญญา ความนึกคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีคุณค่าในสังคม การบริหารงานวิชาการ จะดีมีคุณค่าหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครู (ไกรเลิศ โพธิ์นอก, 2542: 15) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นขอบข่ายและภารกิจหนึ่งของการบริหารงานวิชาการ มีความเกี่ยวข้องต่อการบริหารการศึกษา เนื่องจากการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาก็คือเป็นการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยการบริหารการจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสานความร่วมมือในสถานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550: 33-38)

การวิจัยในชั้นเรียนจึงเปรียบเสมือนหัวใจของการพัฒนาการศึกษา เพราะเป็นวิทยาการต่างๆในปัจจุบันได้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว การที่มนุษย์จะศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆเรื่องใดก็ตาม ย่อมต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาเป็นพื้นฐาน ซึ่ง พยุงศักดิ์ จันทรสุรินทร์ (2541: 2-3) ได้กล่าวว่า การที่จะศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆก็ตาม โดยเฉพาะครูผู้สอนจำเป็นต้องอาศัยพื้นฐาน การค้นคว้าวิจัยและทดลองเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ๆ การแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ในด้านการศึกษาที่นั่นทุกประเทศทั่วโลกต่างให้ความสำคัญในการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา เพื่อให้ครูได้ค้นหารูปแบบวิธีการสอนแบบใหม่ๆ อันนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ในห้องเรียน เรียกว่า การวิจัยในชั้นเรียน (CAR : Classroom Action Research) ซึ่งหมายถึงการแสวงหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ ในการจัดการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนในห้องเรียน ขณะที่จัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาหรือ พัฒนาการเรียนการสอนในวิชาที่ครู รับผิดชอบ กระบวนการจัดการเรียนรู้ เทคนิควิธีสอนหรือการส่งเสริมสนับสนุนแก้ไขปัญหาและการช่วยเหลือ ผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จทางการเรียน เป็นต้น ครูมีบทบาทสำคัญในการเป็นนักวิจัยและดำเนินการวิจัยให้เป็นกิจกรรมสำคัญที่จะส่งเสริมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการพัฒนาผลงานทางวิชาการในโรงเรียนบนพื้นฐานของการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและเห็นได้ชัดเจนเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการและระบบการสื่อสาร การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ทำให้บุคคลและสังคมปรับตัวตามไม่ทันและก่อให้เกิดความไม่สมดุลของการพัฒนาในหลายๆ ลักษณะ (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน และคนอื่นๆ, 2548: 128) ทำให้ประเทศไทยมีปัญหาเรื่องวิกฤติทางภูมิปัญญา นั่นคือ “คนขาดคุณภาพ” ส่งผลกระทบให้ระบบต่างๆ เปรอะบางไปหมดทุกระบบ (วรภัทร ภูเจริญ, 2541: 1) ซึ่งสอดคล้องกับผลการติดตามการจัดการเรียนรู้อะดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งนำเสนอด้านคุณภาพผู้เรียน ได้แก่ ความเป็นคนเก่งของผู้เรียน พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างช่วงปีการศึกษา 2544-2549 มีแนวโน้มค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำกว่าร้อยละ 50 และสติปัญญาของเด็กไทยในช่วงอายุ 6-13 ปี และ 13-18 ปี มีระดับปัญญาค่อนข้างต่ำ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551: ก) นอกจากนี้จากรายงานผลการติดตามและประเมินความก้าวหน้าการปฏิรูปการศึกษาด้านการเรียนรู้อันเมื่อสิ้นสุดงบประมาณ 2548 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการดำเนินงานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความเข้าใจความจำเป็นของการใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการอบรมให้ความรู้ทางวิชาการด้านการวิจัยต่างๆ มาโดยตลอด เพื่อให้ครูสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในการพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนต่อไป แต่จากการติดตามหลังการให้ความรู้ดังกล่าวหลายหน่วยงาน พบว่าครูส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจและยังทำวิจัยไม่เป็นและคิดว่าการทำวิจัยเป็นเรื่องยาก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549: 33-34)

ในปี พ.ศ. 2550 -2551 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จึงได้นำแนวคิดเรื่อง “ห้องเรียนคุณภาพ” (The Complete Classroom/Quality Classroom) ซึ่งเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นให้สถานศึกษา บริหารจัดการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณภาพในระดับปฏิบัติ คือ “ระดับห้องเรียน ” หากการจัดการเรียนการสอนระดับรายวิชา มีคุณภาพตามเกณฑ์ห้องเรียนคุณภาพแล้วสถานศึกษาแห่งนั้นก็อาจจะกลายเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพหรือมีความเป็นเลิศ (Excellence School) ในที่สุดการวิจัยในชั้นเรียน (CAR) เป็นหนึ่งในจุดเน้นสำคัญของแนวคิด “ห้องเรียนคุณภาพ ” ให้ความสำคัญกับการสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมกับธรรมชาติ

ของผู้เรียนหรือเนื้อหาวิชา เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง (สุพักตร์ พิบูลย์, 2551 : ออนไลน์)

การพัฒนาโรงเรียนจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลมาเป็นฐานในการตัดสินใจ การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการที่ทำให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน อย่างถูกทิศทาง ครูจึงเป็นนักวิจัยในโรงเรียนที่มีบทบาทสำคัญเป็นผู้ทำวิจัยเพื่อนำไปสู่ข้อความรู้ใหม่ๆ ที่มีคุณภาพและเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาโรงเรียนให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้เป็นบ่อเกิดของผลผลิตที่ดีๆ ผู้สังคม สำหรับครูหน้าที่หลักคือการสอน สอนอย่างไรให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีคุณธรรม และเป็นคนดีของสังคม การคิดพัฒนาหาวิธีสอนเหล่านี้ ทำให้ครูต้องทำวิจัย (สุวิมล ว่องวานิช, 2545: 1-5) ในการจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ย่อมมีการรับรู้เข้าใจถึงสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งสภาพปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนของตนเองมากกว่าผู้อื่น ซึ่งแนวคิดที่สนับสนุนให้ครูมีบทบาทในฐานะนักวิจัย (Teacher as Researcher) ที่ทำให้ครูเข้าใจปัญหาและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนได้ดีขึ้น (Bissex,1987) นอกจากนี้การวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวข้องกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพ ซึ่งเมื่อปัญหาต่างๆ ถูกแก้ไขไปผู้สอนก็สามารถสอนได้อย่างเต็มที่ผู้เรียนก็เรียนรู้ได้อย่างมีความสุข กระบวนการเรียนรู้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนก็จะเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การนำผลการวิจัยไปช่วยในการเรียนการสอนจะทำให้ผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ครูจะเกิดความรู้และความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆเป็นการพัฒนาวิชาชีพควบคู่กันไปด้วย (ทัศนาศวรงค์,2543: 73)

การวิจัยในชั้นเรียนมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพราะว่าครูผู้สอนสามารถนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จ และใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อการขอเลื่อนตำแหน่ง และส่งเสริมครูนักวิจัยสู่การเป็นครูมืออาชีพต่อไป ซึ่งในการส่งเสริมการทำวิจัยในโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้การสนับสนุน และช่วยเหลือให้ครูได้มีการศึกษาค้นคว้าด้านการวิจัย เพื่อหาความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (บัญชา อิงสกุล,2537: 18) ดังนั้นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนนับเป็นการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่มุ่งหวังที่จะส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ

ในยุคปฏิรูปการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจำนำโรงเรียนบรรลุความสำเร็จตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน(ธีระ รุญเจริญ, 2546: 1) งานวิจัยในชั้นเรียนจึงยังเป็นปัจจัยเกื้อหนุนปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ ฉะนั้นจึงถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ รับผิดชอบจัดการศึกษาตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ในมาตรา 89(21) โดยจัดการศึกษาหลายระดับสำหรับเยาวชนในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ทั้ง 50 เขต มีสำนักการศึกษารับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 435 โรงเรียน มีภารกิจหลักเพื่อรองรับเด็กที่มีอายุถึงเกณฑ์ ซึ่งจากภารกิจที่กล่าวมาสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครได้พยายามพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดตลอดมา โดยมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาที่ก้าวหน้าทันสมัยทันนวัตกรรมในหลายๆด้าน ทั้งด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาและวิชาการเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีผลกระทบต่อประชากรในกรุงเทพมหานครโดยตรง จึงกำหนดนโยบายด้านการศึกษาให้กับโรงเรียนในสังกัดโดยระยะแรกกำหนดนโยบายเรียนรู้คู่รอยยิ้ม (Smile School) ที่เน้นการเรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นคนดี คนเก่งวิชาการ จนกระทั่งในปัจจุบันได้กำหนดนโยบายโรงเรียนคุณภาพ (Smart school) เป็นกรอบในการปฏิบัติงานของโรงเรียน (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2549: 1-2) ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าภารกิจของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครนั้นมีมากมายทั้งต้องดำเนินงานตามนโยบายหลักของกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานครพร้อมๆกัน การจะปฏิบัติภารกิจตามที่กล่าวมาให้บรรลุผลสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญ ดังที่ อธิปัติย์ คลี่สุนทร (2547: ออนไลน์) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบสำคัญที่เป็นปัจจัยช่วยให้การบริหารงานสำเร็จได้โดยง่าย นอกจากคน(Man) งบประมาณ(Money) วัสดุอุปกรณ์(Material) การจัดการ (Management) แล้วสิ่งที่จะช่วยให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จดียิ่งขึ้น คือข้อมูลข่าวสาร (Information) และเทคโนโลยี (Technology) แต่ปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ

มากที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องมีไหวพริบประสบการณ์และปฏิภาณในการบริหารจัดการและการแก้ปัญหาต่างๆ

การพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของชุมชน สังคมและตอบสนองต่อวิสัยทัศน์อย่างมีคุณภาพ ดังนั้นกรุงเทพมหานครจึงได้บริหารจัดการเพื่อเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ที่หลากหลายในทุกแขนง เพื่อให้คนไทย คิดเป็น ทำเป็น มีเหตุผล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ อนุรักษ์และภาคภูมิใจในเอกลักษณ์แห่งความเป็นไทยจึงได้ดำเนินการกำหนดนโยบายทางการศึกษาภายใต้กรอบโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานกรุงเทพมหานครหรือ “SMART SCHOOL” เพื่อเพิ่มความมั่นใจในมาตรฐานโรงเรียน มุ่งเน้นให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้รอบด้าน พร้อมเปิดโลกทัศน์แห่งการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน ได้มีการดำเนินการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ พ.ศ.2551 กรุงเทพมหานครได้เร่งส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้แต่ละโรงเรียนได้พัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลา 1 ปีการศึกษา และได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ได้ประกาศผลโรงเรียนคุณภาพมาตรฐาน 4 ประเภท ได้แก่ โรงเรียนคุณภาพตามเกณฑ์ SMART SCHOOL โรงเรียนคุณภาพ SMART SCHOOL ระดับเครือข่าย โรงเรียนคุณภาพมาตรฐาน ระดับเครือข่าย และโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่นระดับกรุงเทพมหานคร (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2551: 19)

กรุงเทพมหานครได้จัดทำยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาไปสู่วิสัยทัศน์ โดยมีเป้าหมายยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา คือ “การสร้างโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพมาตรฐานสำหรับคนทุกวัย” ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และปัจจัยสนับสนุนการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการศึกษาที่เอื้อต่อการให้บริการทางการศึกษาแก่ประชาชน ผลการดำเนินงานปี พ.ศ. 2548-2550 มีผลงานตามกลยุทธ์หลักในการดำเนินงานในกลยุทธ์หลักที่ 1 พัฒนาศักยภาพทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ความสามารถที่สูงขึ้น รวมทั้งสามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการประเมินพบว่าบุคลากรทางการศึกษาได้รับการอบรมพัฒนา

ด้านต่างๆ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหาร ร้อยละ 100 ด้านการวิจัย ปีพ.ศ.2548 และ 2549 ร้อยละ 70 และ 100 และกลยุทธ์หลักที่ 5 ส่งเสริมการวิจัยทุกระดับเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การจัดการศึกษา และให้ได้ผลงานที่สามารถนำมาเผยแพร่ใช้ประโยชน์ได้ ร้อยละ 100 (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2551: 5-6) จากการประเมินโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานกรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านครู ในตัวชี้วัด (A3)พบว่า ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนำไปใช้พัฒนานักเรียน ปี พ.ศ. 2549 ร้อยละ 72.18 (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2549: 64-65)

จากการบริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่กล่าวมาแล้วเป็นเครื่องยืนยันได้ว่า ผู้บริหารในสังกัดกรุงเทพมหานครต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถหลากหลายพร้อมที่ดำเนินงานบริหารโรงเรียนตามนโยบายและวัตถุประสงค์ที่สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครกำหนดตามแนวทางจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 การจะบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายในการจัดการศึกษานั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็น ผู้นำในการสร้างความตระหนักแก่ครู พัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการปฏิบัติการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องอาศัยความรู้ความสามารถรวมถึงคุณลักษณะที่เอื้อโดยเฉพาะและอาศัยกระบวนการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายให้ ผู้ร่วมงานและประชาชนในชุมชนเกิดความศรัทธาในตัวผู้บริหาร (ธีระ รุญเจริญ, 2546: 1) การสนับสนุนการวิจัยในโรงเรียนถือได้ว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารโรงเรียน เพราะผู้บริหารเป็นบุคคลที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้นำขององค์กร มีอำนาจตามตำแหน่งที่ได้รับอย่างเป็นทางการ และต้องใช้อำนาจนั้นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กรโดยต้องทำหน้าที่ประสานให้สมาชิกในกลุ่มอยู่ด้วยกันอย่างสามัคคี กลมเกลียว รับผิดชอบต่อเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของกลุ่มหรือองค์กร อำนวยความสะดวกและสร้างปฏิสัมพันธ์ให้เกิดแก่กลุ่มเพื่อให้ทำงานได้บรรลุเป้าหมาย และเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในโรงเรียนมีอำนาจในการตัดสินใจและปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม ความมุ่งหมายของการศึกษา เป็นผู้ประสานงานในโรงเรียนอีกทั้งเป็นกลไกสำคัญในการกำกับ ติดตาม และนิเทศการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เป็นผู้ที่มิบทบาทและมีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงาน ในฐานะที่เป็นผู้ควบคุม บังคับบัญชาและริเริ่มกิจการต่างๆ ของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย เป็นผู้นำนโยบายและ

โครงการต่างๆ ไปสู่การปฏิบัติและเป็นผู้ชี้นำความสำเร็จของโรงเรียนถ้าผู้บริหารโรงเรียนมีคุณลักษณะและความสามารถที่เหมาะสมก็ได้รับความร่วมมือร่วมใจจากจากผู้ร่วมงานการบริหารก็ย่อมประสบผลสำเร็จ

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นว่าการส่งเสริมการทำวิจัยของครูจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดกรุงเทพมหานครมีคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงอยากทราบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการวิจัยนี้จะสามารถนำไปเผยแพร่ให้สถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นข้อมูลในการพิจารณาหาแนวทางในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้นอันจะนำไปสู่ห้องเรียนคุณภาพ (Quality classroom) และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและประเทศชาติสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร

2. การวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิด ของ กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 52-55) ประกอบด้วยตัวชี้วัดความสำเร็จที่สำคัญ 5 ประการ คือ 1. ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน 2. ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน 3. ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน 4. ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน และ 5. การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงานตามสิทธิและหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น ซึ่งมีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา และมีผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาการจัดการเรียน การสอนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้า เพื่อแสวงหาวิธีการแก้ปัญหา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพัฒนาการจัดการจัดการเรียนการสอน ของครู และกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในบริบทของชั้นเรียนโดยมีครูเป็นผู้วิจัยและใช้ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน เป็น การกระตุ้นและช่วยเหลือให้บุคลากรดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารส่งเสริมให้มีนโยบายส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนด้านเงินทุนและอุปกรณ์ ประกอบการวิจัย สนับสนุนให้มีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ และติดตามผลการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารยกย่อง ชมเชย รับฟังความคิดเห็นและยอมรับความสามารถของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์การวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานวิจัยของครูให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารกระตุ้นครูให้เห็นความสำคัญของการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และค้นหาวิธีสอนใหม่ๆ สนับสนุนครูให้ได้รับการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้ทางด้านการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อการวางแผนกำหนดนโยบาย

การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารเอาใจใส่การทำวิจัยในชั้นเรียน แนะนำให้คำปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการวิจัยและหาทางช่วยเหลือครูที่ยังไม่เคยทำการวิจัยในชั้นเรียนให้มีโอกาสทำการวิจัย

การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีกำลังใจในการปฏิบัติงานวิจัย การให้ความดีความชอบการใช้ผลงานวิจัยเพื่อปรับตำแหน่งให้สูงขึ้น รวมทั้งให้มีการสับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับที่สูงขึ้น

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน และ รองผู้อำนวยการโรงเรียนในโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร

ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอน ของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร

โรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น หมายถึง โรงเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และได้รับการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนโดยสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งได้คะแนนสูงสุดแต่ละเครือข่ายและมีผลคะแนน O-NET ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป ได้รับการยกย่องให้เป็นโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น ระดับกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 59 โรงเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัย
ในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานครในครั้งนี้ สามารถนำผล
ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. ผลการวิจัยสามารถนำไปเผยแพร่ให้สถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาหาทางส่งเสริม สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของคุณครู
2. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการพัฒนาบทบาทของ
ตนเองเพื่อเพิ่มศักยภาพในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของคุณครูให้มีคุณภาพมาตรฐานตามที่
กำหนดไว้และเกิดประสิทธิภาพต่อสถานศึกษายิ่งขึ้น
3. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต้นสังกัดในการจัดการพัฒนาวิจัย
ในชั้นเรียนต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษารoles บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพ
มาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร มีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น
ระดับกรุงเทพมหานคร จา ก 59 โรงเรียน (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2551: 53)
ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 59 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายต่างๆ จำนวน 115 คน
และครู จำนวน 2,802 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,976 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐาน
ดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา โดยวิธีการ
สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา
จำนวน 174 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างครู โดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970:
608 - 609) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างครู 338 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน
512 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม(Questionnaire) สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 2 ชุด แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ของลิเคอร์ท (John W. Best, 1970: 175)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้ดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากสำนักวิชาการ หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากสำนักวิชาการ หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยจัดส่ง – รับคืนแบบสอบถามทางไปรษณีย์และเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองในบางส่วน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for Social Science) Version 15.0 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่(Frequencies Distribution) และหาค่าร้อยละ(Percentage) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัย
 ในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของ
 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่า
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
 ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยการทดสอบ
 ค่า (t - test) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทำในรูปตารางประกอบความเรียง

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

การนำเสนอข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอรายงานการวิจัยตามลำดับขั้นตอน
 ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
 วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะ
 ได้รับ วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ความหมาย แนวคิดและ
 ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัย
 ในชั้นเรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่
 ใช้ในการวิจัยขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์
 เทียบระดับความคิดเห็น

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีระเบียบลำดับเนื้อหา ดังนี้

1. ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร
4. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

ความหมายของบทบาท

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายคำว่า บทบาท (Role) ไว้ ดังนี้

สรวงทิพย์ ภูฤกษ์ (2541: 22) ได้สรุปความหมายของบทบาทว่า บทบาท หมายถึง การแสดงออกหรือพฤติกรรมที่บุคคลประพฤติปฏิบัติตามสิทธิ หน้าที่ของสถานภาพที่ตน ดำรงอยู่และพฤติกรรมตามความคาดหวังของสังคมและบุคคลอื่น ซึ่งสิทธิที่เป็นตัวกำหนดบทบาท ก็คือ ตำแหน่งหรือสถานภาพการสังคมของบุคคลนั้น

สันติ โอวรงค์ (2545: 34) ได้สรุป บทบาทผู้บริหาร คือ การปฏิบัติตามสิทธิและ หน้าที่ที่กำหนดไว้ตามตำแหน่ง บุคคลอาจมีหลายบทบาทที่ได้รับ การที่บุคคลมีหลายบทบาท อาจจะทำให้การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่นั้นขัดแย้งกัน ทั้งนี้ เนื่องจากบุคคลมีความหลังได้แก่ อายุ การศึกษา วัฒนธรรม ประสบการณ์ ค่านิยม สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการแสดงบทบาท

พวงเพชร สุรัตน์กุลและเมธมาลย์ ราชภัณฑารักษ์ (2547: 78) ได้กล่าวถึง บทบาทไว้ 3 ด้าน คือ

1. บทบาทในอุดมคติ (Ideal Role) ได้แก่บทบาทที่กำหนดไว้ตามความคาดหวัง ของบุคคลทั่วไปในสังคมเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เป็นแบบฉบับที่สมบูรณ์ ซึ่งผู้ที่มีสถานภาพ นั้นๆ ควรกระทำ แต่อาจไม่มีใครกระทำตามนั้นก็ได้

2. บทบาทที่บุคคลเข้าใจหรือรับรู้ (Perceived Role) เป็นบทบาทที่บุคคลคาดคิดด้วยตัวเองว่าควรเป็นอย่างไร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทัศนคติ ค่านิยม บุคลิกภาพและประสบการณ์ของแต่ละบุคคลด้วย

3. บทบาทที่แสดงออกจริง (Actual หรือ Enacted Role) เป็นการกระทำที่บุคคลปฏิบัติจริงๆ ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์เฉพาะหน้าในขณะนั้นด้วย จึงทำให้การแสดงบทบาทแตกต่างกันไป

Good (1973: 502) อธิบายความหมายของบทบาทไว้ 2 ลักษณะ คือลักษณะการแสดงออกของบุคคลภายในกลุ่ม และรูปแบบพฤติกรรมที่คาดหวังตามตำแหน่งหน้าที่หรือการแสดงแต่ละบุคคลตามความมุ่งหวังของสังคม

Levinson (1983: 30) สรุปความหมายของบทบาทไว้ 3 ประการ คือ

1. บทบาท หมายถึง ปทัสถาน (Norms) ความคาดหวัง (Expectation) ข้อห้าม (Taboos) ความรับผิดชอบ (Responsibility) และอื่น ๆ ที่มีลักษณะในการทำงานเดียวกัน ซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดให้ บทบาทตามความนี้คำนึงถึงตัวบุคคลน้อยที่สุด แต่มุ่งไปที่การบ่งถึงหน้าที่อันควรกระทำ

2. บทบาท หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งเองที่คิด และทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

3. บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละคนที่จะกระทำ โดยให้สัมพันธ์กับโครงสร้างทางสังคม จะกล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ แนวทางอันบุคคลพึงกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้น

Katz and Kahn (1978: 179) กล่าวว่า บทบาทประกอบด้วย 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นความคาดหวัง กับส่วนที่เป็นกรปฏิบัติหรือการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าว นั้น ถือเป็นบทบาทที่ปฏิบัติจริง

ดังนั้นสรุป ได้ว่า บทบาท หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลในตำแหน่งแสดงออกตามตำแหน่งหน้าที่ที่ตนดำรงอยู่ หรือตามความมุ่งหวังของสังคม เป็นพฤติกรรมที่แสดงออก จริง และสามารถสังเกตได้ จัดเป็นบทบาทที่ปฏิบัติจริงและ พฤติกรรม ที่บุคคลอื่นต้องการให้บุคคลในตำแหน่งนั้นๆ แสดงพฤติกรรมออกมาจัดเป็นบทบาทที่คาดหวัง

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท

ความคิด ความเชื่อพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีบทบาทในทางสังคมวิทยาและจิตวิทยา สังคมนั้น มีนักสังคมวิทยาและนักจิตวิทยาให้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทไว้หลายประการ สามารถนำมาพิจารณาพอเป็นสังเขปได้ดังนี้

Parsons(1951: 24) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทว่า บทบาทเป็นการจัดระเบียบ โดยการสร้างและกำหนดการมีส่วนร่วมของบุคคลในกระบวนการที่ทำการกระทำร่วมกัน ซึ่งเป็น การรวมความคาดหวังที่เกี่ยวกับตนเองและของบุคคลอื่นๆที่เขามีสัมพันธ์ด้วย

Boom and Selznick (1973: 36) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทว่า บทบาท ประกอบด้วยลักษณะต่างๆ 3 ประการ คือ

1. บทบาทในอุดมคติหรือสิ่งที่สังคมกำหนดไว้ (The Socially Prescribed or Ideal Role) เป็นบทบาทในอุดมคติที่มีการกำหนดสิทธิหน้าที่ตามตำแหน่งทางสังคมไว้

2. บทบาทตามการรับรู้ (The Perceived Role) เป็นบทบาทที่แต่ละบุคคลเชื่อว่าควรกระทำตามตำแหน่งที่ได้รับซึ่งอาจจะไม่เหมือนกันกับบทบาทในอุดมคติ และอาจแตกต่างกันในแต่ละบุคคล

3. บทบาทที่กระทำจริง (The Performed Role) เป็นบทบาทของบุคคลได้กระทำไปจริง ซึ่งจะขึ้นอยู่กับความเชื่อ ความคาดหวังและการรับรู้ของแต่ละบุคคล ตลอดจนความกดดันและโอกาสในแต่ละสังคมในระยะเวลาหนึ่งๆ และยังรวมถึงบุคลิกภาพและประสบการณ์ของแต่ละบุคคลด้วย

ดังนั้นสรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทจะเน้นถึงบทบาทของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่ง ซึ่งแต่ละตำแหน่งจะถูกสมาชิกในชุมชนคาดหวังที่ไว้ในระดับหนึ่งว่า พฤติกรรมของคนที่อยู่ในตำแหน่งใดหนึ่งควรจะทำอย่างไรบ้าง ซึ่งในแต่ละองค์การบุคคลต่างก็สังเกตบทบาทซึ่งกันและกันและรับรู้หรือเข้าใจว่าตนเองควรแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมอย่างไร และในขณะที่เดียวกันก็คาดหวังว่า บุคคลที่อยู่ในตำแหน่งนั้นๆ ควรจะแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมเช่นไรด้วยเช่นกัน

ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

นักสังคมวิทยาและนักจิตวิทยาได้กล่าวถึงทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทไว้หลายประการ สามารถนำมาพิจารณาพอเป็นสังเขปได้ดังนี้

Getzels and Guba (1957: 423-441) ได้นำเสนอทฤษฎีระบบสังคมที่มีแนวความคิดว่า พฤติกรรมของบุคคลในสังคม คือ หน้าที่ของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบทบาท (Role) กับบุคลิกภาพ(Personality) รูปแบบของระบบสังคมดังกล่าวประกอบด้วยส่วนประกอบ 2 มิติ คือ

1. มิติสถาบัน (Nomothetic Dimension) ประกอบด้วย

1.1 สถาบัน (Institution) เป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นเพื่อความอยู่รอด

1.2 บทบาท (Role) บทบาทเป็นตำแหน่งหน้าที่ในสถาบันที่ผู้สวมบทบาทมีทั้งสิทธิและหน้าที่ บทบาทแต่ละบทบาทเกี่ยวข้องกันและกัน เป็นส่วนประกอบซึ่งกันและกัน เพื่อทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ในสถาบันนั้นๆ

1.3 ความคาดหวัง (Expectation) เป็นความคิดของบุคคลที่มีบทบาทนั้น ความคาดหวังอาจจะมาจากบุคคลที่สวมบทบาทหรือคนอื่นที่อยู่ภายในสถาบันหรือภายนอกสถาบัน

2. มิติบุคคล (Ideographic Dimension) ประกอบด้วย

2.1 บุคคล (Individual) หมายถึง มนุษย์ที่มีลักษณะแตกต่างกันด้าน สรีรวิทยาและจิตวิทยา บุคลิกภาพและความต้องการต่างกัน

2.2 บุคลิกภาพ (Personality) เป็นโครงการสร้างของบุคคลในเชิง จิตวิทยาเป็นองค์ประกอบที่เป็นพลวัตภายในตัวบุคคล ประกอบด้วยความต้องการเป็นหลัก ความต้องการจะเป็นตัวควบคุมการตอบสนองของบุคคลต่อสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับค่านิยม ความเชื่อ ความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคล

2.3 ความต้องการ (Needs) เป็นความโน้มเอียงที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งต่อเป้าหมายและหวังผลสำเร็จในความต้องการนั้น

Allport (1967: 181-184) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการแสดงบทบาทของบุคคลว่า ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. บทบาทที่สังคมคาดหวัง (Role Expectation) คือ บทบาทที่สังคมคาดหวังให้บุคคลปฏิบัติตามความคาดหวังที่กำหนดโดยกลุ่มสังคมและโดยสถานภาพที่บุคคลนั้นครองอยู่

2. การรับรู้บทบาท (Role Perception) คือ การที่บุคคลรับรู้ในบทบาทของตนเองว่าจะมีบทบาทอย่างไรและสามารถมองเห็นบทบาทของตนเองได้ตามการรับรู้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับสัมพันธกันกับความต้องการของบุคคลนั้นเอง โดยการรับรู้ในบทบาทและความต้องการของบุคคลย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ตลอดจนเป้าหมายในชีวิตและค่านิยมของบุคคลที่สวมบทบาทนั้น

3. การยอมรับบทบาทของบุคคล (Role Acceptance) จะเกิดขึ้นเมื่อมีความสอดคล้องของบทบาทตามความคาดหวังของสังคม และบทบาทหน้าที่ที่ตนเองรับรู้อยู่ การยอมรับบทบาทเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในบทบาทและการสื่อสารระหว่างสังคมและบุคคลนั้น ทั้งนี้เพราะบุคคลไม่ได้ยินดียอมรับบทบาททุกบทบาทเสมอไป แม้ว่าจะได้รับการคัดเลือกหรือถูกแรงผลักดันจากสังคมให้รับตำแหน่งและมีบทบาทหน้าที่ปฏิบัติก็ตาม เพราะถ้าหากบทบาทที่ได้รับนั้นทำให้ได้รับผลเสียหายหรือเสียประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าขัดแย้งกับความต้องการ (Role Conflict) หรือค่านิยมของบุคคลนั้น ผู้ครองตำแหน่งอยู่ก็พยายามหลีกเลี่ยงบทบาทนั้น หรือไม่ยอมรับบทบาทนั้น

4. การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของบุคคล (Role Performance) เป็นบทบาทที่เจ้าของสถานภาพแสดงจริง (Actual Role) ซึ่งอาจจะเป็นการแสดงบทบาทตามที่สังคมคาดหวัง หรือเป็นการแสดงบทบาทตามการรับรู้และตามความคาดหวังของตนเอง การที่บุคคลจะปฏิบัติตามหน้าที่ได้ดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับระดับการยอมรับบทบาทนั้นๆ ของบุคคลที่ครองตำแหน่งอยู่ ซึ่งเนื่องมาจากความสอดคล้องกันของบทบาท ตามความคาดหวังของสังคมและการรับรู้บทบาทของตนเอง

ดังนั้นสรุปได้ว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทเป็นทฤษฎีที่กล่าวถึง พฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ปฏิบัติจริงตามหน้าที่ซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือการยอมรับจากสังคมการแสดงออกของบทบาทจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ อีกทั้งยังรวมถึง การแสดงออกในด้านที่เกี่ยวกับคำพูด ลักษณะท่าทาง การตอบสนอง กริยา อาการต่างๆ เพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าตนเองกำลังทำหน้าที่อะไร มีตำแหน่งหรือฐานะทางสังคมอย่างไร

แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียน

ความหมายของผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญที่มีอำนาจการบริหารจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษา ด้วยความสำคัญของตำแหน่งดังกล่าว นักวิชาการได้ให้ความหมายของผู้บริหารโรงเรียน ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535: 27) ให้ความหมายของผู้บริหารโรงเรียนว่า หมายถึง ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่หรือครูใหญ่ รวมทั้งชื่อที่เป็นอย่างอื่นแล้วแต่สถานศึกษา

วิโรจน์ สารรัตนะ และสัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์ (2545: 24-25) ได้รวบรวมคำนิยามจากนักวิชาการทางการศึกษาต่างๆ ที่ได้ให้คำนิยาม คำว่า ผู้บริหารโรงเรียนไว้ในเชิงอุปมา อุปมัย ในหลายลักษณะด้วยกัน เช่น เปรียบเทียบผู้บริหารโรงเรียนเป็นเช่น นักการศึกษา เป็นเช่นผู้นำ เป็นเช่นผู้บริหารจัดการและเป็นผู้มีความเชื่อในหลักการของตนเอง ทั้งยังกล่าวถึง หน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการสร้างโรงเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้วยว่า มีหน้าที่สร้างสรรค์กระบวนการทำงาน แบบมีส่วนร่วม การอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล การพัฒนาวิชาชีพ การบริหารงบประมาณ การนำเทคโนโลยีมาใช้และการบริหารเพื่อการเปลี่ยนแปลง

จากความหมายของผู้บริหารโรงเรียนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนคือ บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นทางการ และเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการการศึกษาในระดับสถานศึกษา เพื่อดำเนินการบริหารทรัพยากรต่างๆภายในสถานศึกษา เพื่อบรรลุนโยบาย วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนเปรียบเสมือนผู้นำและเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน

सनานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ (2537: 556) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนมี 6 ประการ คือบริหารงานวิชาการ บริหารงานธุรการ บริหารงานอาคารสถานที่ บริหารงานบุคคล บริหารงานกิจการนักเรียนและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ทั้งนี้ภารกิจหลักคือ การบริหารงานวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545: 20) กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านต่างๆ โดยกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทการบริหารงานให้ครอบคลุมภารกิจ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2549: 57) ได้กล่าวโดยสรุปไว้ว่า งานบริหารโรงเรียนที่ผู้บริหารจะต้องร่วมกับคณะอาจารย์และบุคลากรต่างๆภายในโรงเรียนจัดให้มีขึ้นในการให้การศึกษาแก่เด็ก มี 5 ประการ คือ การให้โอกาสทางการศึกษาและปรับปรุงการศึกษาในโรงเรียนหรือการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารที่เกี่ยวกับชุมชนและการประชาสัมพันธ์โรงเรียน การบริหารงานอาคารสถานที่ ธุรการ การเงิน และการให้บริการ การบริหารงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารจะต้องให้กระบวนการเทคนิค ทรัพยากรบุคคลและสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติภารกิจเหล่านี้ให้ลุล่วงด้วยดี สร้างเด็กให้เติบโตขึ้นเป็นสมาชิกของสังคมที่ดี ที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นพลังของประเทศชาติสืบไป

Gorton (1983: 71) ได้สรุปบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน 6 ประการ คือ

1. บทบาทในฐานะผู้บริหารจัดการ
2. บทบาทในฐานะเป็นผู้นำในด้านการสอนหรือด้านวิชาการ
3. บทบาทในฐานะผู้รักษาระเบียบวินัย
4. บทบาทในฐานะผู้ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ สร้างขวัญกำลังใจและบรรยากาศ
5. บทบาทในฐานะเป็นผู้ประเมินผล
6. บทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ปัญหาความขัดแย้ง

Knezevick (1984: 17-18) ได้กำหนดบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาไว้พอสรุปได้ ดังนี้

1. บทบาทผู้กำหนดทิศทาง (Direction Setter) หมายถึง การเป็นผู้กำหนดนโยบายแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา
2. บทบาทผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ (Leader Catalyst) หมายถึง การเป็นผู้นำในงานด้านต่างๆ ของการศึกษา เป็นผู้มีอิทธิพลและจูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตามได้

3. บทบาทนักวางแผน (Planner) เป็นผู้วางแผนทั้งระยะสั้น และระยะยาวร่วมกับคณะกรรมการของสถานศึกษา
4. บทบาทผู้ตัดสินใจ (Decision Maker) เป็นผู้ตัดสินใจในการบริหาร และการจัดการในสถานศึกษา
5. บทบาทนักจัดองค์การ (Organizer) เป็นผู้กำหนดโครงสร้างในการบริหารงานในสถานศึกษา
6. บทบาทผู้จัดการเปลี่ยนแปลง (Change Manager) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงการจูงใจในการเปลี่ยนแปลง
7. บทบาทผู้ประสานงาน (Coordination) เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในสถานศึกษา
8. บทบาทผู้สื่อสาร (communication) เป็นผู้ติดต่อประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
9. บทบาทผู้แก้ความขัดแย้ง (Conflict Manager) เป็นผู้แก้ปัญหความขัดแย้งระหว่างบุคคลและกลุ่มภายในสถานศึกษา
10. บทบาทผู้แก้ปัญหา (Problem Manager) เป็นผู้นำในการแก้ปัญหาต่างๆ ของสถานศึกษา
11. บทบาทผู้จัดระบบงาน (System Manager) เป็นผู้นำในการจัดระบบงาน และการพัฒนาสถานศึกษา
12. บทบาทผู้บริหารการเรียนการสอน (instructional manager) เป็นผู้นำทางด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอน และการบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา
13. บทบาทผู้บริหารบุคคล (personnel manager) เป็นผู้สรรหาคัดเลือกรักษา และพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา
14. บทบาทผู้บริหารทรัพยากร(Resource Manager) เป็นผู้นำในการจัดทรัพยากรทั้งทรัพย์สิน สิ่งของ และบุคคลมาใช้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด
15. บทบาทผู้ประเมินผล (Appraiser) เป็นผู้ประเมินผลการทำงาน และโครงการต่างๆ ของสถานศึกษา

16. บทบาทประธานในพิธี (Ceremonial Head) เป็นผู้นำทางด้านจัดงาน และพิธีการต่างๆ ของหน่วยงานทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

17. บทบาทผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (Public Relator) เป็นผู้นำในการสร้างความสัมพันธ์ในหน่วยงานภายนอก การประชาสัมพันธ์ การติดต่อประสานงาน รวมทั้งการให้บริการวิชาการแก่หน่วยงานอื่น

Rebore (1985: 14-31) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนว่ามี 3 บทบาท คือ บริหารวิชาการ บริหารงานบุคคล และปฏิบัติการกิจอื่นๆ

ดังนั้นสรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ควรจะมีหน้าที่ครอบคลุมงานต่างๆ ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งรวมถึงงานปกครองนักเรียน งานบริการ งานอาคารสถานที่ งานบริหารกิจการนักเรียน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความหมายของการบริหารโรงเรียน

นักวิชาการหลายท่านได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับความหมายของการบริหารโรงเรียนไว้ดังนี้

ประธาน หอมพูล (2536: 8) ได้ให้ความหมายการบริหารโรงเรียนไว้ว่า หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล เพื่อบริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมซึ่งประกอบไปด้วยงานดังต่อไปนี้คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ประกอบ บุญญานุกพงศ์ (2539: 18) ได้ให้ความกลความหมายของ การบริหารโรงเรียนไว้ว่า ความพยายามในการดำเนินงาน ของคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทั้งระบบ โรงเรียนโรงเรียนอันที่จะพัฒนาสมาชิกของสังคมไม่ว่าจะเป็นเด็ก เยาวชน ตลอดจนประชาชน ให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะ ตลอดจนค่านิยม คุณธรรม เจตคติที่ดีซึ่งตามที่ตั้งตามที่ต้องการ

นภาเดช บุญเชิดชู (2544: 14) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียน คือ การดำเนินงานต่างๆ ร่วมกันของบุคลากรของโรงเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในบริการทางการศึกษา

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2549: 51) กล่าวว่า งานบริหารโรงเรียนกล่าวตามหลักวิชาการก็คือ การบริหารการศึกษาในโรงเรียน เป็นงานบริหารโรงเรียนที่ผู้บริหารจะต้องร่วมกับ คณะอาจารย์และบุคลากรต่างๆภายในโรงเรียน จัดให้มีขึ้นในการให้การศึกษาแก่เด็ก มี 5 ประการ คือ การให้โอกาสทางการศึกษาและปรับปรุงการศึกษาในโรงเรียน หรือการบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารที่เกี่ยวกับชุมชน และการประชาสัมพันธ์โรงเรียน การบริหารอาคารสถานที่ ธุรการ การเงิน และให้บริการ การบริหารกิจกรรมนักเรียน ผู้บริหารจะต้องใช้ กระบวนการ เทคนิค ทรัพยากรบุคคล และสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติการทั้งหลายนี้ให้ลุล่วงด้วยดี สร้างเด็กให้เติบโตขึ้นเป็นสมาชิกของสังคมที่ดีที่มีคุณภาพเพื่อเป็นพลังของประเทศชาติต่อไป

ดังนั้นสรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน โดยการดำเนินการของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆและกลุ่มบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระบบโรงเรียน มีรูปแบบและกระบวนการเพื่อให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของการบริหารทางการศึกษา

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของงานวิชาการไว้ ดังนี้

ไกรเลิศ โพธิ์นอก (2542: 15) กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลัก เป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน เป็นงานสำคัญยิ่ง เพราะงานวิชาการช่วย พัฒนา สติปัญญา ความนึกคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีคุณค่าในสังคม การบริหารงานวิชาการ จะดีมีคุณค่าหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครู

ธีระพนธ์ คงนาวัง (2543: 19) ได้ให้ความหมายของงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ คือการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การใช้หลักสูตร การจัดกิจกรรม และประสบการณ์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของโรงเรียน

กมล ภูประเสริฐ (2544: 6) กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึงการบริหาร ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจสถานศึกษา

จันทรานี สงวนนาม(2545: 142)กล่าวว่างานบริหารวิชาการ หมายถึงการบริหาร กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผล ตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นสรุปได้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างภายใน โรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การนิเทศภายใน การประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัยในชั้นเรียน แหล่งเรียนรู้และระบบข้อมูล สารสนเทศทางวิชาการ รวมทั้งสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพและเกิด ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(2550: 33-38) กล่าวถึงขอบข่าย และภารกิจของการบริหารงานวิชาการ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ

องค์กรอื่น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17. การพัฒนาสื่อและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ดังนี้

1. บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา การเรียน การสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้

1.2 ดำเนินการให้มีการพัฒนาบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาให้สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

1.3 รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้มีการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.4 ส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องครู บุคลากรทางการศึกษาและ ผู้บริหารที่ทำผลงานวิจัย

2. บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

1. กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2. พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ วิจัยเป็นสำคัญ การจัดการ การหา เหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ ตื่นสนใจ

3. พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

4. รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ การศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยใช้เพื่อพัฒนา การเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ การศึกษาการศึกษาของสถานศึกษา

กมล ภูประเสริฐ(2544: 9 -18) ได้อธิบายขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา
5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
6. **การบริหารการวิจัยและพัฒนา**
7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่นๆ
8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการสถานศึกษา

จันทราณี สงวนนาม (2545: 145) ได้ให้ความเห็นว่ากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานวิชาการ ควรประกอบด้วย กิจกรรมดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย
 - 1.1 การศึกษาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรและการจัดระบบ
 - 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 1.3 สื่อการเรียนรู้
 - 1.4 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้
2. **การวิจัยในชั้นเรียน**
3. การสอนซ่อมเสริม
4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
5. การนิเทศภายในสถานศึกษา
6. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เอกชัย กี่สุ ขพันธ์(2545: 1)ได้ให้ขอบข่ายงานพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ซึ่งมีความสัมพันธ์ กับงานวิชาการ ดังนี้

1. งานพัฒนาหลักสูตร
2. งานปรับปรุงหลักสูตร
3. งานประเมินผลหลักสูตร
4. งานนิเทศการศึกษา
5. งานจัดการเรียนการสอน
6. งานสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน
7. งานสื่อการเรียนรู้ (ประกอบด้วยห้องสมุด สารสนเทศ และสื่อการเรียนรู้
ต่างๆ ทั้งในรูปแบบ สื่อ สิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์)
8. งานวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
9. งานทะเบียนและสถิติ
10. งานแนะแนว

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545: 13) ได้เสนอแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา นำเสนอขอบข่ายภารกิจในด้านการบริหารวิชาการไว้ 8 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
4. การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
5. การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. การส่งเสริมชุมชนใหม่มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

ดังนั้นสรุปได้ว่า การบริหารวิชาการมีขอบข่าย ครอบคลุม การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การนิเทศภายใน การประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัยในชั้นเรียน แหล่งการเรียนรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ และสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร (สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร ,2551: 1-64) ได้จัดระบบบริหารการศึกษาโดยมี การจัดการศึกษาในระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กรุงเทพมหานคร มีการจัดการศึกษาที่สำคัญ ดังนี้

การจัดการศึกษาในระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทหนึ่ง คือการจัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบ มีหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่จัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบมีหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่จัดการศึกษา ได้แก่ สำนักงานศึกษา สำนักงานแพทย์ สำนักอนามัย และสำนักพัฒนาสังคม โดยสำนักงานแพทย์และสำนักอนามัยจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา สำนักงานศึกษาจัดการศึกษาในระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักพัฒนาสังคมจัดการศึกษานอกระบบ กรุงเทพมหานครจัดระบบการบริหารการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลและประสานงาน ติดตามการดำเนินงาน ดังนี้

1. สำนักงานศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่ากรม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านการศึกษา โดยมีส่วนราชการประกอบด้วย สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา กองการเจ้าหน้าที่ กองคลัง กองพัฒนาข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร กองเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน หน่วยงานนิเทศก์ และ สำนักงานเลขานุการ

2. สำนักงานเขต จำนวน 50 เขต มีโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครกระจายอยู่ทุกสำนักงานเขต โดยฝ่ายการศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนการบริหารบุคคล การนิเทศตรวจเยี่ยมโรงเรียน งานสนับสนุนวิชาการและการประสานงานวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยกรุงเทพมหานครมีคำสั่งที่ 684/2551 ลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2551 แบ่งกลุ่มปฏิบัติงานของสำนักงานเขตตามเขตที่มีสภาพพื้นที่เศรษฐกิจสังคม วิธีการ

ดำรงชีวิตของประชาชนใกล้เคียงกัน เพื่อประโยชน์ในการประสานงาน กำกับ และติดตาม การปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของกรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มกรุงเทพกลาง กลุ่มกรุงเทพใต้ กลุ่มกรุงเทพเหนือ กลุ่มกรุงเทพตะวันออก กลุ่มกรุงเทพมหานครเหนือ กลุ่มกรุงเทพมหานครใต้

3. โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 435 โรงเรียน มีหน้าที่ในการจัดการ เรียนการสอนในระดับปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทน องค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมโรงเรียนตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 นอกจากนี้ยังมีการรวม กลุ่มโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกันจำนวน 4-6 โรงเรียนเป็นเครือข่ายโรงเรียน ปัจจุบันมีจำนวน 80 เครือข่ายแต่ละเครือข่ายจะร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้ทรัพยากร การส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

วิสัยทัศน์ด้านการศึกษา

โครงสร้างการบริหารการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานคร มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบโดยมีสำนักการศึกษาเป็นผู้ประสานและพัฒนาโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร ทั้ง 435 โรงเรียน ผ่านการบังคับบัญชาของสำนักงานเขต โดยกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านการศึกษา คือ “กรุงเทพฯ ของเรา เยาวชนและคนทุกวัยมีความรู้คู่คุณธรรม”

ยุทธศาสตร์ ประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ด้านด้านการศึกษา

กรุงเทพมหานครได้จัดทำยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาไปสู่วิสัยทัศน์ โดยมี เป้าหมายยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา คือ “การสร้างโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างมี คุณภาพมาตรฐานสำหรับคนทุกวัย” มีประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสำนักการศึกษา 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การให้บริการทางการศึกษาในระบบที่มีคุณภาพได้ มาตรฐานและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนของกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการประเมินใน ครั้งแผน (พ.ศ. 2548-2550) พบว่าโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครได้รับรองคุณภาพจาก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ร้อยละ 100 และเด็กในวัยเรียนได้เข้าเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 100 โดยมีรายละเอียดผลการประเมินในแต่ละกลยุทธ์หลัก ดังนี้

กลยุทธ์หลักที่ 1 กรุงเทพมหานครสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อมตามพัฒนาการได้อย่างสมวัยและสามารถผ่านเกณฑ์การทดสอบได้ ร้อยละ 100

กลยุทธ์หลักที่ 2 กรุงเทพมหานครสามารถจัดบริการทางการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างพอเพียงและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ตลอดจนพัฒนาผู้เรียนด้านการคิดเชิงวิเคราะห์ ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมท้องถิ่นและการเรียนรู้นอกห้องเรียน พร้อมพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาได้อย่างทัดเทียมกัน ภาพรวมสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดในทุกเรื่อง

กลยุทธ์หลักที่ 3 (เป็นงานด้านการศึกษาของสำนักอื่น)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 (เป็นงานด้านการศึกษาของสำนักอื่น)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและปัจจัยสนับสนุนการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการศึกษาที่เอื้อต่อการให้บริการทางการศึกษาแก่ประชาชน ผลการดำเนินงานปี พ.ศ.2548-2550 โดยมีผลงานตามกลยุทธ์หลักในการดำเนินงานดังนี้

กลยุทธ์หลักที่ 1 พัฒนาศักยภาพทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ความสามารถที่สูงขึ้น รวมทั้งสามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการประเมินพบว่าบุคลากรทางการศึกษาได้รับการอบรมพัฒนาด้านต่างๆ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหาร ร้อยละ 100 ด้านการวิจัย ปี พ.ศ. 2548 และ 2549 ร้อยละ 70 และ 100 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปี พ.ศ.2548 และ 2549 ร้อยละ 100 และ 49.71 ด้านภาษาต่างประเทศ ปี พ.ศ. 2548 และ 2549 ร้อยละ 100 และ 74.09 ตามลำดับ

กลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาเครือข่ายสำหรับแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ประสพการณ์ และเทคนิคการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ โดยดำเนินการในรูปแบบเครือข่าย พบว่า ระดับกรุงเทพมหานคร จำนวน 80 เครือข่าย ระหว่างประเทศ เพิ่มขึ้นเป็น 7 เครือข่าย

กลยุทธ์หลักที่ 3 มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสู่กระบวนการเรียน การสอน โดยอาจจะอยู่ในรูปของสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน พบว่า มีผู้ใช้สื่อเทคโนโลยี ICT ในการเรียนการสอน ปี 2548 ร้อยละ 100 และปี พ.ศ.2549 ร้อยละ 94.93 โรงเรียนมี โครงสร้างพื้นฐานระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 100

กลยุทธ์หลักที่ 4 เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนร่วมจัดการและสนับสนุนการศึกษา พบว่า ปี 2548 มีโครงการที่ภาคเอกชนร่วมจัดการสนับสนุน จำนวน 12 โครงการ และ ปีพ.ศ. 2549 จำนวน 17 โครงการ

กลยุทธ์หลักที่ 5 ส่งเสริมการวิจัยทุกระดับ เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การจัดการศึกษา และให้ได้ผลงานที่สามารถนำมาเผยแพร่ใช้ประโยชน์ได้ ร้อยละ 100

การพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นมหานครแห่งการเรียนรู้

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของ ชุมชน สังคม และตอบสนองต่อวิสัยทัศน์อย่างมีคุณภาพ ดังนั้นกรุงเทพมหานคร จึงได้บริหาร จัดการเพื่อเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ที่หลากหลายในทุกแขนง เพื่อให้คนไทย คิดเป็น ทำเป็น มีเหตุผล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ รัฐบาลและภาคภูมิใจในเอกลักษณ์แห่งความ เป็นไทยจึงได้ดำเนินการ ดังนี้

1. เด็ก กทม.เรียนฟรี เรียนดี อย่างมีคุณภาพทุกระดับชั้นการศึกษา โดยจัดสรร งบประมาณเพิ่มเติมกว่า 500 บาท เพื่อเป็นงบอุดหนุนให้แก่นักเรียน นกทม.ทุกคนทุกระดับชั้น ทุกโรงเรียนมนสังกัดได้เรียนฟรีอย่างไม่มีเงื่อนไขเป็นครั้งแรกในปีการศึกษา 2550 เพื่อช่วยผ่อน เบาภาระผู้ปกครองและเอื้อต่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป นอกจากนั้นยังมุ่งยกระดับคุณภาพ มาตรฐานโรงเรียนในสังกัด ทั้ง 435 โรงเรียนในด้านการปรับปรุงหลักสูตรการ จัดการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร ให้ได้มาตรฐานตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา(สมศ.)กำหนด รวมถึงการปรับปรุงอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้มี บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

2. พัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศตั้งแต่วัยเด็กด้วย “โรงเรียนสองภาษา ” โดย กรุงเทพมหานครเล็งเห็นถึงความสำคัญของการใช้ภาษาต่างประเทศ จึงเพิ่มพูนทักษะทาง ภาษาต่างประเทศให้กับนักเรียนตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปใช้จริงใน ชีวิต

ประจำวัน ศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม โดยในปีการศึกษา 2551 นี้ มีโรงเรียนสองภาษา ภาษาอังกฤษ จำนวน 5 โรงเรียน และภาษาจีน จำนวน 4 โรงเรียน

3. จัดให้มีหลักสูตรทางเลือกหลากหลาย เพื่อให้ผู้รอบตัว โดยกำหนดให้สถานศึกษาหลักสูตร “กรุงเทพฯศึกษา” ที่มุ่งให้นักเรียนกทม.ได้เรียนรู้เรื่องราวของกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่เรื่องวิถีชีวิต วิถีชุมชน เอกอภิมณฑลของท้องถิ่น การเมืองการปกครอง ปัญหาสังคม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อให้เด็กเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข รักและภาคภูมิใจชุมชนและรากฐานความเป็นมาของตนเอง นอกจากนี้ยังจัดหลักสูตรพิเศษเฉพาะทาง 8 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรประติมากรรมและหลักสูตรหัตถกรรมผ้าทอ (ร่วมกับคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร) หลักสูตรพิธีกร และการนำเสนอ (ร่วมกับคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) หลักสูตรดนตรีสากล (ร่วมกับวิทยาลัยดุริยางค์ มหาวิทยาลัยมหิดล) หลักสูตรนาฏศิลป์ไทย -สากล และการแสดง(ร่วมกับวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร) หลักสูตรการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระดับสูง(ร่วมกับคณะวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ) หลักสูตรการทำนมอบ และหลักสูตรการแกะสลักเครื่องหนัง

4. พัฒนาการกีฬาและนันทนาการ โดยมีศูนย์เยาวชน จำนวน 32 แห่ง ศูนย์กีฬา จำนวน 11 แห่ง และลานกีฬา จำนวน 1,254 แห่ง นอกจากนี้ยังจัดสร้างศูนย์กีฬาครบ 4 มุมเมือง โดยขณะนี้เปิดแล้ว 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนกีฬาไทย -ญี่ปุ่น (ดินแดง) ศูนย์กีฬาเฉลิมพระเกียรติ (บางมด) ศูนย์กีฬาเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา (มีนบุรี)

5. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและนอกโรงเรียน เพื่อเป็นการเปิดรับประตูสู่โลกแห่งการเรียนรู้ไร้พรมแดนใน “มหานครรักการอ่าน” เนื่องจากการอ่าน คือจุดเริ่มต้นแห่งการเรียนรู้ที่ดีที่สุด จึงได้ดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อปลูกฝังให้เด็ก เยาวชน และประชาชนมีนิสัยรักการอ่าน

6. กำหนดนโยบายทางการศึกษาภายใต้กรอบโรงเรียนคุณภาพมาตรฐาน กรุงเทพมหานคร” หรือ “SMART SCHOOL” เพื่อเพิ่มความมั่นใจในมาตรฐานโรงเรียน มุ่งเน้นให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้รอบด้าน พร้อมเปิดโลกทัศน์แห่งการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน ดังนี้ S: Success การเรียนรู้สู่ความสำเร็จ M: Morality

การเรียนรู้คู่คุณธรรม A: Activities การเรียนรู้คู่กิจกรรม R: Relativity การเรียนรู้คู่ชุมชน
T: Technology การเรียนรู้คู่เทคโนโลยี

คุณภาพมาตรฐานโรงเรียนตามกรอบนโยบาย SMART SCHOOL

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศที่เป็นศูนย์รวมของความเจริญในทุกด้าน ดังนั้นจึงเป็นที่คาดหวังว่าจะสามารถเป็นแบบอย่างในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่โรงเรียนต่างๆได้ นอกจากนี้มุมมองของสังคมภายนอกที่มีต่อการศึกษาของกรุงเทพมหานคร เห็นว่าการศึกษาของกรุงเทพมหานครมีเอกลักษณ์เฉพาะ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง นักเรียนเป็นทรัพยากรสำคัญในการปรับปรุงและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียนจะต้องมีความสง่างาม สมภาคภูมิ ดังนั้นกรุงเทพมหานคร จึงได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อให้เป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ และกำหนดนโยบายด้านการศึกษากายใต้กรอบ SMART SCHOOL โดยดำเนินการพัฒนาการจัดการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดที่เน้นการเรียนรู้อย่างมีความสุข เน้นคนดีและเก่งวิชาการ เพื่อให้เยาวชนในท้องถิ่นกรุงเทพมหานครมีวิถีชีวิตแห่งความพอใจในความเป็นไทย และสามารถผสมผสานความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ กิจกรรม และนวัตกรรมควบคู่ไปกับการได้รับการปลูกฝังให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและมีความสุขตามอัตภาพ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมตามวิสัยทัศน์ด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

นโยบายพัฒนาการศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพมาตรฐาน SMART SCHOOL

นโยบาย เป็นการตัดสินใจของผู้บริหารที่จะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยกำหนดกรอบหรือหลักปฏิบัติเพื่อเป็นวิถีทางการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้อย่างเหมาะสมแล้วประกาศให้ทราบทั่วกัน โดยใช้กับผู้บริหารระดับสูง เช่น นโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

นโยบายของกรุงเทพมหานคร ก็มีความหมายต่อการพัฒนาให้เมืองหลวงซึ่งเป็นมหานครแห่งหนึ่งของโลก มีทิศทางและเป้าหมายที่แน่นอนชัดเจน เห็นผลงานเป็นรูปธรรม นโยบายที่ดีควรช่วยให้คุณภาพชีวิตของคนในเมืองหลวงดีขึ้น และเนื่องด้วยกรุงเทพมหานครเป็น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้บริหาร คือ ผู้ว่ากรุงเทพมหานครมาจากการเลือกตั้ง
 ซึ่งในสมัย นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ซึ่งบริหารกรุงเทพมหานครเป็นเวลาเกือบ 4 ปี ตั้งแต่พ.ศ.
 2547-2551 นโยบายการศึกษาภายใต้กรอบ SMART SCHOOL จึงเปรียบเสมือนสัญญา
 ประชาคม (Social Contact) ที่ให้ไว้กับประชาชนว่าจะพัฒนาให้นักเรียนประสบความสำเร็จทาง
 วิชาการทั้งขณะที่อยู่ในโรงเรียน ออกจากโรงเรียนไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ พร้อมทั้งที่เป็น
 ผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมและสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ได้ความรู้ควบคู่กับ
 ความสุข สามารถนำความรู้ที่เรียนไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันและช่วยเหลือชุมชน สังคม
 ท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นคำว่า SMART จึงมีความหมาย ดังนี้

S: Success การเรียนรู้สู่ความสำเร็จ หมายถึง ความสำเร็จที่ได้รับการยอมรับ
 ของโรงเรียน อันประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน ซึ่งในส่วนของนักเรียนจะมุ่งหวังให้
 ประสบความสำเร็จในวิชาการทั้งขณะศึกษาอยู่ในโรงเรียน และหลังจากจบการศึกษาออกไป
 ศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ

M: Morality การเรียนรู้คู่คุณธรรมเป็นคุณลักษณะของนักเรียนที่กรุงเทพมหานคร
 มุ่งหวังให้นักเรียนเป็นคนดีควบคู่ไปกับเป็นคนเก่ง ตลอดจนครูและผู้บริหารต้องมีคุณธรรม
 จริยธรรม เป็นตัวอย่างที่ดี หมายถึง โรงเรียนประสบความสำเร็จในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
 ความสำเร็จของครูที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมที่สร้างให้นักเรียนเป็นคนดี
 ความสำเร็จของนักเรียนเรื่องคุณธรรม จริยธรรม

A: Activities การเรียนรู้คู่กิจกรรม หมายถึงกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสุข
 กิจกรรมที่เป็นจุดเด่นของโรงเรียนและความสำเร็จของนักเรียนตามศักยภาพโดยกรุงเทพมหานคร
 ได้พยายามให้ครูปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมและแหล่ง
 เรียนรู้ในบริเวณโรงเรียน ซึ่งสภาพแวดล้อมและกิจกรรมที่เหมาะสมจะทำให้การเรียนรู้เป็นไป
 อย่างธรรมชาติ นักเรียนมีความสุขมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นศักยภาพ(ความสามารถ
 ความถนัดและความสนใจ)ของนักเรียนให้แสดงออก

R: Relativity การเรียนรู้คู่ชุมชนเป็นการเรียนรู้สามารถนำไปใช้เชื่อมโยง ประยุกต์
 ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเอื้อประโยชน์ต่อชุมชน สังคม มีบทบาทต่อการกำหนด
 ทิศทางการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเข้าใจความต้องการของท้องถิ่น และเข้าใจบทบาท

หน้าที่ของโรงเรียนในการผลิตนักเรียนป้อนสู่สถาบันการศึกษาชั้นสูงและป้อน สู่อาชีพได้เหมาะสม ดังนั้น โรงเรียนจึงมีบทบาทเป็นผู้ประสานให้เกิดความร่วมมือกับชุมชน สัก ังคม และท้องถิ่น ด้วยการจัดหาวัสดุ สื่อ และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาร่วมจัดการเรียนรู้ ตลอดจนสนับสนุนให้นักเรียนใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งวิชาชีพ สร้างสรรค์ชุมชนให้น่าอยู่ รักษาสิ่งแวดล้อม และธรรมชาติ เพื่อให้ชุมชนเป็นสังคมที่น่าอยู่ มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวตามสภาพท้องถิ่น

T: Technology การเรียนรู้คู่เทคโนโลยี หมายถึง การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการบริหารงานโรงเรียน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทางเทคโนโลยี เช่น ห้องสมุด ICT การเรียนรู้โดยใช้ Computer เป็นสื่อ การค้นคว้าทาง Internet และการเรียนรู้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการใช้ชีวิตประจำวัน การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ

การดำเนินงานของสำนักการศึกษาต่อนโยบาย SMART SCHOOL

สำนักการศึกษา ได้นำนโยบายภายใต้กรอบ SMART SCHOOL มาสู่การปฏิบัติ ตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ.2548 - ปัจจุบัน ดังนี้

1. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 จัดให้มีการประชาสัมพันธ์โรงเรียนในสังกัดภายใต้ กรอบนโยบาย SMART SCHOOL ทางสื่อที่เป็นที่นิยม ได้แก่ จัดทำ Spot TV และจัดทำสารคดี จำนวน 24 ตอน เผยแพร่ผ่านรายการต่างๆทางโทรทัศน์ จัดทำบทความ จำนวน 6 ตอน เผยแพร่ ทางหนังสือพิมพ์ที่ได้รับความนิยม จัดทำ Spot วิทยู จัดแถลงข่าวนโยบายภายใต้กรอบ SMART SCHOOL

2. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 ประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนในสังกัดตาม กรอบนโยบาย SMART SCHOOL ซึ่งผลการประเมิน พบว่า มีโรงเรียนผ่านการประเมิน จำนวน 425 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.44 ของโรงเรียนทั้งหมด (435 โรงเรียน) และนักเรียนมีผลการประเมินอยู่ในระดับที่ควรพัฒนาในเรื่อง ผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานที่กำหนดเรื่อง ัง ความสามารถใช้ทักษะทางภาษาและการสื่อสารเพื่อการสร้างสรรค์กิจกรรม และการมีนิสัย การเรียนรู้แบบ Discovery Learning Process (DLP) คิดเป็นร้อยละ 69.77, 73.91 และ 74.43 ตามลำดับ

3. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 พัฒนาข้าราชการครูกรุงเทพมหานครโรงเรียนละ 1 คน ให้มีความรู้และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ Discovery Learning Process (DLP) ตามผลการประเมินตามกรอบ SMART SCHOOL ในปี พ.ศ. 2549

4. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 จัดให้มีการประเมินคุณภาพมาตรฐานตามกรอบ SMART SCHOOL ครั้งที่ 2

การดำเนินการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ พ.ศ.2551

กรุงเทพมหานครได้เร่งส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้แต่ละโรงเรียนได้พัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลา 1 ปีการศึกษา และได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ได้ประกาศผลโรงเรียนคุณภาพมาตรฐาน 4 ประเภท ได้แก่ โรงเรียนคุณภาพตามเกณฑ์ SMART SCHOOL โรงเรียนคุณภาพ SMART SCHOOL ระดับเครือข่าย โรงเรียนคุณภาพมาตรฐานระดับเครือข่าย และ โรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น ระดับกรุงเทพมหานคร ดังนั้น SMART SCHOOL ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 มาตรฐาน ดังนี้

1. นักเรียนคุณภาพ(Smart Student) มาตรฐานนักเรียนคุณภาพ โดยมีคุณลักษณะเป็นผู้มีคุณธรรม รักการทำงาน หาคำรู้เป็น คิดอย่างมีเหตุผล มีทักษะการเรียนรู้ และมีความสุขทั้งกายและใจ
2. ครูคุณภาพ (Smart Teacher) มาตรฐานครูคุณภาพ โดยมีคุณลักษณะเป็นผู้รู้วิธีและสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีคุณวุฒิและความสามารถตามงานที่รับผิดชอบ
3. ผู้บริหารคุณภาพ(Smart Principal)มาตรฐานผู้บริหารคุณภาพ โดยมีคุณลักษณะเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน สามารถบริหารจัดการให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ จัดให้มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น มีการจัดโครงสร้างที่เอื้อต่อการบริหารที่ดี ตลอดจนเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมภาวะผู้นำ

**ผลการประเมินคุณภาพมาตรฐาน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
ปี พ.ศ. 2551**

ด้านคุณภาพของผู้บริหาร

ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีระดับคุณภาพสูงสุด อยู่ในระดับ 4 ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และถึงพร้อมด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ (Morality) คิดเป็นร้อยละ 89.20 รองลงมา คือ ด้านการใช้ และบริหารจัดการด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียน (Technology) คิดเป็นร้อยละ 69.43 และน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดให้มีความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นเครือข่ายทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียน ครอบครัว และชุมชน (Relativity) คิดเป็นร้อยละ 56.78

ด้านคุณภาพของข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร

ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีระดับคุณภาพสูงสุดอยู่ในระดับ 4 ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี (Morality) คิดเป็นร้อยละ 84.60 รองลงมา คือ ด้านปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ร่วมงาน ผู้ปกครองและชุมชน (Relativity) คิดเป็นร้อยละ 82.07 และด้านที่น้อยที่สุด คือ ครูมีผลงานเป็นที่ยอมรับ ได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัล ด้านวิชาการ (Success) คิดเป็นร้อยละ 37.01

ด้านคุณภาพนักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

นักเรียนในกรุงเทพมหานครมีคุณภาพสูงสุดในระดับ 4 โดยนักเรียนมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นตลอดจนช่วยเหลือชุมชน และสังคม (Relativity) คิดเป็นร้อยละ 89.89 รองลงมา คือ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีค่านิยมที่พึงประสงค์ (Morality) คิดเป็นร้อยละ 66.44 และน้อยที่สุด คือ นักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานที่กำหนด และมีความสามารถในการอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ (Success) คิดเป็นร้อยละ 13.79

จากการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามกรอบนโยบาย SMART SCHOOL ครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ประสบผลสำเร็จในด้าน การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และถึงพร้อมด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ ส่งผลให้ครูมีคุณธรรมจริยธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนมีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนช่วยเหลือชุมชน สังคม แต่อย่างไรก็ตามครูยังมีเรื่องที่ต้อง

ได้รับการพัฒนาในเรื่องผลงานด้านวิชาการ และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ จึงมีผลให้นักเรียนมีคุณภาพมาตรฐานค่อนข้างน้อยในเรื่องความสามารถในการใช้ทักษะทางภาษาและการสื่อสารเพื่อทางสร้างสรรค์กิจกรรม ผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานที่กำหนด และความสามารถในการอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์

นอกจากนี้ จากการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามกรอบนโยบาย SMART SCHOOL ครั้งนี้ ได้มีข้อเสนอแนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ควรดำเนินการมีดังนี้

ระดับสำนักการศึกษา

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียน เป็นแหล่งเรียนรู้โดยแท้จริง เป็นที่ยอมรับของชุมชน สังคม
2. หาแนวทางการพัฒนาหรือคัดกรองผู้บริหารโรงเรียน และครูที่เหมาะสม เป็นตัวอย่างที่ดี แก่นักเรียน ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อย่างเป็นรูปธรรม จนเกิดเป็นทักษะติดตัวนักเรียน
3. ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามให้โรงเรียนได้ใช้ระบบประกันคุณภาพภายใน อย่างมีคุณภาพ ครบวงจร และต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านวิชาการเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตาม ศักยภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ซึ่งควรส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน
4. ควรส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างเครือข่ายทั้งในและนอก สังกัดอย่างเป็นรูปธรรม ในเชิงวิชาการ
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนได้พัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อการสืบค้น อย่างมีคุณภาพคุ้มค่า
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพมาตรฐานของโรงเรียนทุกปี เพื่อเป็นการติดตาม ตรวจสอบและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ระดับโรงเรียน

ด้านผู้บริหาร

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาตนเอง และสนับสนุนให้ครู พัฒนาด้านวิชาการ และ การใช้เทคโนโลยีให้เป็นที่ยอมรับทั้งใน- นอกโรงเรียน และนอกสังกัดทั้งระดับประเทศและ ต่างประเทศ โดยเน้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่เป็นการพัฒนาในจุดเด่น แก้ไขใน จุดอ่อน ซึ่งพบจากการบริหารที่ผ่านมา แล้วจัดทำแผนพัฒนาที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ มีระบบ ประกันคุณภาพภายในที่มีคุณภาพ
3. ผู้บริหารโรงเรียนควรนำข้อมูลสารสนเทศมาวิเคราะห์และตัดสินใจ เช่น ศักยภาพนักเรียนและบุคลากร อาคารสถานที่ ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ เพื่อจัดการศึกษา ได้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน และถือว่าโรงเรียน เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน
4. ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดหา พัฒนา และใช้สื่อใน การจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ คุ่มค่า และพอเพียง ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม แล กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนากาเรียนรู้โดยแท้จริงอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเผยแพร่ และแลกเปลี่ยน เรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน
5. ผู้บริหารควรจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพ และต่อเนื่อง ด้วยการวิเคราะห์สภาพและความจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศภายใน โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนา นักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นอย่างมีคุณภาพ สามารถเรียนรู้ได้เวยตนเอง และนำ ความรู้ไปสร้างสรรค์ผลงานไปใช้ในชีวิตประจำวัน และช่วยเหลือสังคม ชุมชน และท้องถิ่นได้ อย่างเป็นรูปธรรม ได้รับความพึงพอใจและการยอมรับ
6. ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการพัฒนาห้องสมุด และแหล่ง เรียนรู้ในโรงเรียนให้มีคุณภาพ เหมาะสม และใช้อย่างคุ้มค่า
7. ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาระบบสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน ทันสมัย และ ใช้ได้อย่างรวดเร็ว ตลอดจนประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนอย่าง สม่ำเสมอให้เป็นสื่อกลางเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ

8. ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้จัดแฟ้มพัฒนางานอย่างเป็นระบบ เป็นปัจจุบัน ทันสมัย มีคุณภาพ สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน และใช้ประโยชน์ในการเลื่อนวิทยฐานะได้อย่างเหมาะสม

9. ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้กรรมการสถานศึกษา มีบทบาทการพัฒนาทางวิชาการ

ด้านครู

1. ครูควรพัฒนาตนเอง ด้านวิชาการ เทคโนโลยี การผลิตและการใช้สื่อให้เป็นที่ยอมรับทั้งใน-นอกโรงเรียน และนอกสังกัดทั้งระดับประเทศและต่างประเทศ โดยเชื่อมโยงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครูทั้งในและต่างโรงเรียน

2. ครูควรพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน เน้นการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ดีขึ้น มีวิธีการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง นำความรู้ความสามารถที่ได้รับจากการเรียนรู้มาสร้างสรรค์ผลงานใช้ในชีวิตประจำวัน และช่วยเหลือชุมชนท้องถิ่น ด้วยความเต็มใจ

3. ครูควรจัดทำงานวิจัยที่เกิดจากปัญหาด้านการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยแท้จริงอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน

4. ครูควรให้ความรัก เมตตา เอื้ออาทรลูกศิษย์อย่างทั่วถึง สม่ำเสมอ เพื่อให้ นักเรียนอยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข อบอุ่น ตลอดจนปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีกับนักเรียน

5. ครูควรจัดแฟ้มพัฒนางานอย่างเป็นระบบ เป็นปัจจุบัน ทันสมัย มีคุณภาพ สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียน และใช้ประโยชน์ในการเลื่อนวิทยฐานะได้อย่างเหมาะสม

คุณภาพโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

จากการประเมินโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยคณะกรรมการตามคำสั่งที่ 1941/ 2551 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2551 ที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ หัวหน้าฝ่ายการศึกษา นักวิชาการศึกษาและศึกษานิเทศก์ และได้ผลการประเมินดังกล่าวข้างต้นมาแล้วนี้

กรุงเทพมหานคร ได้แบ่งประเภทของคุณภาพโรงเรียน เป็น 4 ประเภท ตามประกาศสำนักการศึกษา วันที่ 13 สิงหาคม และ 5 กันยายน 2551 ดังนี้

1. โรงเรียนคุณภาพตามเกณฑ์ SMART SCHOOL จำนวน 435 โรงเรียน
2. โรงเรียนคุณภาพ SMART SCHOOL ระดับเครือข่าย จำนวน 80 โรงเรียน
3. โรงเรียนคุณภาพมาตรฐาน ระดับเครือข่าย จำนวน 80 โรงเรียน
4. โรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น ระดับกรุงเทพมหานคร จำนวน 59 โรงเรียน

โรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น ระดับกรุงเทพมหานคร

จากการ สรุปผลการประเมินปรากฏว่า มีโรงเรียนที่ได้รับคะแนนสูงสุดแต่ละเครือข่าย และมีผลคะแนน O-NET ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับ 3.00 ขึ้นไปสมควรได้รับการยกย่องให้เป็นโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น ระดับกรุงเทพมหานคร จำนวน 59 โรงเรียน ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนประชานิเวศน์ สำนักงานเขตจตุจักร
2. โรงเรียนบ้านบางกะปิ สำนักงานเขตบางกะปิ
3. โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน
4. โรงเรียนมีนบุรี สำนักงานเขตมีนบุรี
5. โรงเรียนพระยามนธสุริยวงศ์ สำนักงานเขตบางบอน
6. โรงเรียนราชบพิธ สำนักงานเขตพระนคร
7. โรงเรียนซอยแอนเนกซ์ สำนักงานเขตสายไหม
8. โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สำนักงานเขตสายไหม
9. โรงเรียนวัดบางพลัด สำนักงานเขตบางพลัด
10. โรงเรียนเพชรเกษม สำนักงานเขตลาดพร้าว
11. โรงเรียนกันตทวารวดี สำนักงานเขตธนบุรี
12. โรงเรียนพูนสิน สำนักงานเขตพระโขนง
13. โรงเรียนเคหะทุ่งสองห้องวิทยา 1 สำนักงานเขตหลักสี่
14. โรงเรียนคลองก้านตัน สำนักงานเขตสวนหลวง

15. โรงเรียนเบญจมบพิตร	สำนักงานเขตดุสิต
16. โรงเรียนประชาอุทิศ	สำนักงานเขตดอนเมือง
17. โรงเรียนพระราม ๙ กาญจนาภิเษก	สำนักงานเขตห้วยขวาง
18. โรงเรียนสตรีเอี่ยมอนุสรณ์	สำนักงานเขตบางนา
19. โรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์	สำนักงานเขตหนองจอก
20. โรงเรียนสวัสดิวิทยา	สำนักงานเขตวัฒนา
21. โรงเรียนชูลินทองประดิษฐ์อนุสรณ์	สำนักงานเขตทุ่งครุ
22. โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง	สำนักงานเขตหนองแขม
24. โรงเรียนวัดลาดบัวขาว	สำนักงานเขตสะพานสูง
25. โรงเรียนสุเหร่าทับช้าง	สำนักงานเขตประเวศ
26. โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม	สำนักงานเขตภาษีเจริญ
27. โรงเรียนวัดขุนจันทร์	สำนักงานเขตธนบุรี
28. โรงเรียนวัดนาคนิมิตร	สำนักงานเขตจอมทอง
29. โรงเรียนสุเหร่าบึงหนองบอน	สำนักงานเขตประเวศ
30. โรงเรียนตำบลชุมทอง	สำนักงานเขตลาดกระบัง
31. โรงเรียนวัดนิมมานรดี	สำนักงานเขตภาษีเจริญ
32. โรงเรียนบางชัน	สำนักงานเขตคลองสามวา
33. โรงเรียนวัดสุวรรณาราม	สำนักงานเขตบางกอกน้อย
34. โรงเรียนคันทนายาว	สำนักงานเขตคันทนายาว
35. โรงเรียนบางยี่ขันวิทยาคม	สำนักงานเขตบางพลัด
36. โรงเรียนวัดศรีสุก	สำนักงานเขตคลองสามวา
37. โรงเรียนวัดกระจัดพิณี	สำนักงานเขตธนบุรี
38. โรงเรียนวัดตรีทศเทพ	สำนักงานเขตพระนคร
39. โรงเรียนแก้วห้าทัพอุปถัมภ์	สำนักงานเขตบางขุนเทียน
40. โรงเรียนวัดบางประกอก	สำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ
41. โรงเรียนสุเหร่าสนามกลางลำ	สำนักงานเขตหนองจอก

42. โรงเรียนสวนลุมพินี	สำนักงานเขตปทุมวัน
43. โรงเรียนวัดม่วงบางแค	สำนักงานเขตบางรัก
44. โรงเรียนบ้านคลองบัว	สำนักงานเขตบางเขน
45. โรงเรียนวัดราชสิทธิาราม	สำนักงานเขตบางกอกใหญ่
46. โรงเรียนวัดตะกล้า	สำนักงานเขตประเวศ
47. โรงเรียนวัดเจ้าอาาม	สำนักงานเขตบางกอกน้อย
48. โรงเรียนวัดสุวรรณ	สำนักงานเขตคลองสาน
49. โรงเรียนตั้งพิรุฬห์ธรรม	สำนักงานเขตทวีวัฒนา
50. โรงเรียนหลวงเฟ่ง	สำนักงานเขตหนองจอก
51. โรงเรียนวัดโพธิ์	สำนักงานเขตตลิ่งชัน
52. โรงเรียนบางไผ่	สำนักงานเขตบางแค
53. โรงเรียนวัดสุวรรณคีรี	สำนักงานเขตบางกอกน้อย
54. โรงเรียนวัดกระโจิมทอง	สำนักงานเขตตลิ่งชัน
55. โรงเรียนวัดบึงทองกลาง	สำนักงานเขตบางกะปิ
56. โรงเรียนบ้านนายสี	สำนักงานเขตบางบอน
57. โรงเรียนวัดจักรวรรดิ	สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์
58. โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง	สำนักงานเขตลาดกระบัง
59. โรงเรียนสุเหร่าศาลาแดง	สำนักงานเขตหนองจอก

ขอข่ายการบริหารงานวิชาการและการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัด

กรุงเทพมหานคร

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีภารกิจการบริหารโรงเรียน 4 ด้านสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้แก่งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป ผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน นั่นคือการบริหารงานวิชาการ ดังต่อไปนี้ (สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2551: 25-34)

หลักการและแนวคิดการบริหารงานวิชาการ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัด กระจายอำนาจการบริหารจัดการการศึกษา ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป ไปยังสถานศึกษา จึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียน ที่จะจัดงานเหล่านี้ให้ประสิทธิภาพ โดยที่งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของโรงเรียนที่จะต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด สามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้น ตลอดจนการร่วมมือเป็นเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครในศตวรรษที่ 21 มุ่งหวังให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรู้รอบตัว ความรู้เทคโนโลยี ความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้และทักษะในการดำรงชีวิต เพื่อเป็นเครื่องมือที่จะนำพานักเรียนของกรุงเทพมหานครสู่การเป็นพลเมืองที่ทรงคุณค่าของโลก จากรายงานการวิจัย เรื่องสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาของประเทศไทย พบว่าโรงเรียนมีศักยภาพด้านบริหารวิชาการอยู่ลำดับสุดท้าย ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญในการบริหารโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารโรงเรียนต้องบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก เนื่องจาก การบริหารงานวิชาการเป็นการสร้างทักษะให้เด็กได้ความรู้ความสามารถและปรับตัวเองอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้โรงเรียนบริหารงานวิชาการได้อย่างคล่องตัว สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน โรงเรียน และท้องถิ่น
2. เพื่อให้โรงเรียนได้มาตรฐาน และมีคุณภาพโดยมีระบบการประกันคุณภาพและประเมินคุณภาพภายในโรงเรียน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
3. เพื่อให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ของตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. เพื่อให้โรงเรียนได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากนักเรียน องค์กรและหน่วยงานและสถาบันอื่นๆ อย่างกว้างขวาง

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานโดยการผสมผสานทรัพยากร การจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้แก่นักเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดทั้งการอบรมศิลาธรรมจรรยา และความประพฤติของนักเรียนเพื่อให้เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความรู้รอบตัว ความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2545 มาตรา 9 ได้กำหนดให้จัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา โดยการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา และมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชนในการจัดการศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้นำของหน่วยงาน จึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์
2. ส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรในการพัฒนาการจัดการศึกษา
3. ส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรในการพัฒนาการจัดการศึกษา
4. นิเทศ กำกับ ติดตาม และปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
5. ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต่างๆในการจัดการศึกษา
6. สรุปประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
7. ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารจัดการศึกษา

บทบาทและหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้อง

การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันและในอนาคตเป็นการบริหารที่ยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการบริหาร เป็นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School- Based Management) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยเน้นการบริหารตนเอง การกระจายอำนาจ ตลอดจนการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ดังนั้นการบริหารวิชาการ เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา จึงจำเป็นต้องบริหาร โดยการกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เพื่อให้การบริหารวิชาการ เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานวิชาการร่วมกับผู้อำนวยการโรงเรียน สามารถจัดกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องภายนอกโรงเรียน โดยแต่ละกลุ่มจะมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันดังนี้

1. กลุ่มผู้เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอน

1.1 บทบาทหน้าที่ของรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ จะมีผู้อำนวยการโรงเรียน ช่วยผู้บริหารในการบริหารงานของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องมีรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รับนโยบายจากผู้บริหารนำไปวางแผนการปฏิบัติโดยการร่วมมือ ประสานงานกับครูผู้สอนเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจะต้องรับผิดชอบดูแล ดังนี้

- 1) วางโครงการดำเนินงานด้านการเรียนการสอน และรับผิดชอบดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน
- 2) ควบคุมดูแลการจัดตารางสอน
- 3) จัดการเรียนรู้อย่างเป็นไปตามหลักสูตรและปรับปรุงเทคนิควิธีการให้เป็นปัจจุบันเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนอยู่เสมอ
- 4) ร่วมมือกับหัวหน้ากลุ่มสาระวางนโยบายเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยทั่วไปและสนับสนุนให้มีการวิจัย เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- 5) อบรมชี้แจงครูให้เข้าใจวิธีการปฏิบัติงานทางวิชาการเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้

6) จัดทำคู่มือครู และคู่มือการเรียนของนักเรียน

7) จัดให้มีโครงการ/กิจกรรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้
ของนักเรียน

8) พิจารณานหนังสือแบบเรียน คู่มืออุปกรณ์ต่างๆ ที่เห็นว่าเป็นประโยชน์
ในการจัดการเรียนการสอน และจัดให้มีเอกสารต่างๆประกอบการเรียนรู้

1.2 บทบาทหน้าที่ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในโรงเรียนขนาดกลางและ
ขนาดใหญ่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จึงมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1) เป็นผู้ประสานการปฏิบัติงานระหว่างผู้อำนวยการโรงเรียนกับ

ครูผู้สอน

2) ดำเนินงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามแผนงานโครงการที่เกี่ยวข้อง
ให้บรรลุวัตถุประสงค์

3) ประสานการปฏิบัติงานระหว่างครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ
ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้

4) ประชุมวางแผนการปฏิบัติงานภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่

รับผิดชอบ

5) ส่งเสริมสนับสนุนครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
การพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน

6) ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน สรุปผล และเสนอแนวทาง
การพัฒนาปรับปรุง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.3 บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอน

ครูผู้สอนเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญที่จะเป็นผู้ขับเคลื่อนงานวิชาการให้บรรลุ
เป้าหมาย จึงมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1) วิเคราะห์ / ศึกษาหลักสูตร

2) วิเคราะห์ผู้เรียน

3) วางแผนการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

4) จัดทำแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

- 5) เตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ประกอบการจัดการเรียนการสอน
- 6) ดำเนินการสอน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ และบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 7) ประเมินการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ความแตกต่างระหว่างบุคคลและศักยภาพของผู้เรียน
- 8) สรุปและรายงานผลการจัดการศึกษาให้ผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้ปกครองรับทราบ
- 9) ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

2. กลุ่มผู้เกี่ยวข้องของภายนอกโรงเรียน ประกอบด้วยผู้ปกครอง ชุมชน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานภายนอก

2.1 บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยกลุ่มบุคคลและตัวแทนจาก ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้นำศาสนา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนครู ผู้แทนชุมชน ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นเลขานุการ มีบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

- 1) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการและหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านวิชาการ
- 3) ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านวิชาการ
- 4) ให้คำปรึกษา ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการ

2.2 บทบาทและหน้าที่ของผู้ปกครองและชุมชน

ผู้ปกครองและชุมชน เป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพเนื่องจากเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดนักเรียน สามารถกำกับติดตามการทำงานของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครองและชุมชน จึงมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- 1) ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนในการพัฒนาทางด้านวิชาการ
- 2) ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการพัฒนางานวิชาการ
- 3) สนับสนุนประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาของโรงเรียน

- 4) ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในงานวิชาการ
- 5) มีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการ ในเรื่องภูมิปัญญาความรู้ การระดมทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ฯลฯ
- 6) ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในการบริหารงานวิชาการ

ขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานวิชาการ

1. การบริหารงานวิชาการ
 - การวางแผนการบริหารงานวิชาการ
 - การจัดการเรียนการสอน
 - การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน
 - การนิเทศการศึกษา
2. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - การจัดทำระเบียบและแนวทางการปฏิบัติในการบริหารหลักสูตร
 - การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
 - การนำหลักสูตรไปใช้
 - การตรวจสอบ ทบทวนการใช้หลักสูตร
 - การรายงานการตรวจสอบ ทบทวนหลักสูตร
 - การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - วิธีการจัดการเรียนรู้
 - การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - การแนะแนว
 - การวิจัยในชั้นเรียน
 - การวัดและประเมินผล

4. การประกันคุณภาพการศึกษา

- การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
- การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก

5. การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

- การพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศ
- การจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม

แนวทางการดำเนินการบริหารงานวิชาการ

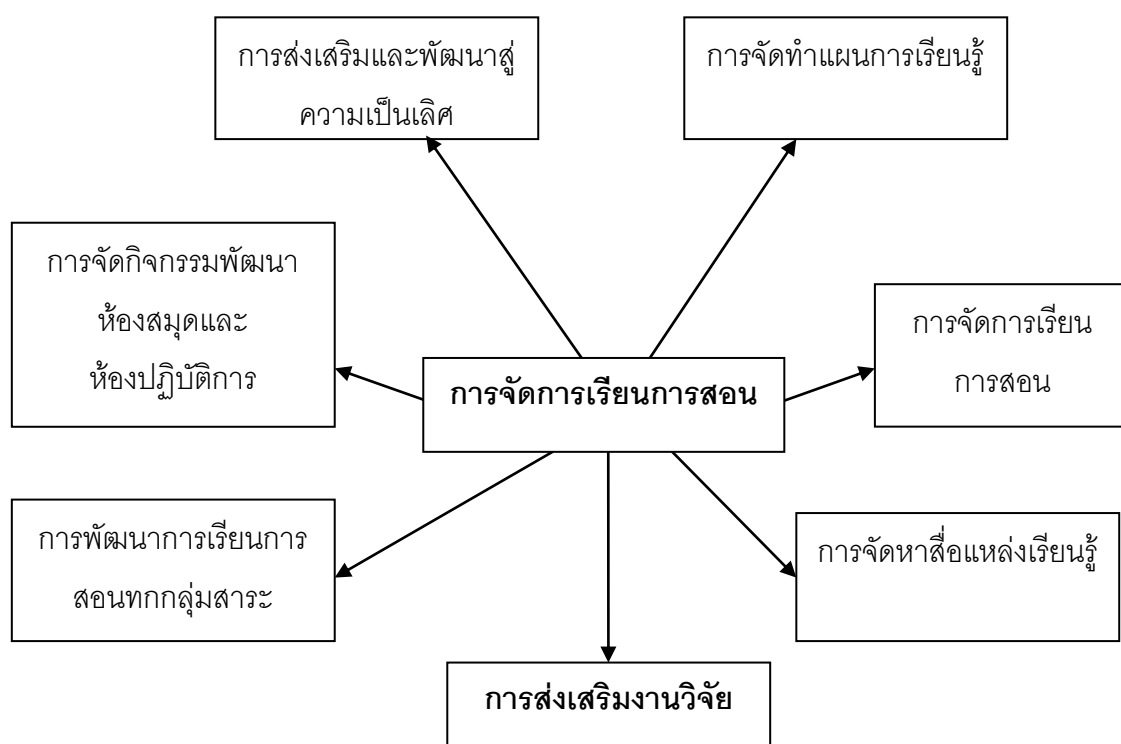
งานวิชาการเป็นงานหลักและเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จจะต้องมีการวางแผนวิชาการ การจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษา มีการนิเทศติดตามและประเมินอย่างเป็นระบบครบวงจร บทบาทหน้าที่ ของผู้บริหาร ครู จะต้องครอบคลุมทั่วถึงทั้งด้านผู้นำทางวิชาการ การเป็นผู้ให้บริการ ช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม ตลอดจนการศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาแก้ปัญหาของการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา โดยมีแนวทางการดำเนินงานดัง **แผนภาพที่ 1** และการจัดการเรียนการสอนดัง **แผนภาพที่ 2** ตามลำดับ

แผนภาพที่ 1 การบริหารงานวิชาการ

ที่มา: สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2551: 34)

แผนภาพที่ 2 การจัดการเรียนการสอน

ที่มา: สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2551: 39)

ข้อบัญญัติและแนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 (สำนักงานเลขาธิการสภา

ผู้แทนราษฎร, 2550: 18-29) ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจน ดังนี้

มาตรา 50 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ การศึกษาอบรมการเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคมการสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้ มาตรา 80(4) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และ มาตรา 80(5) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัย

ในศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ และเผยแพร่ข้อมูลผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากรัฐ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 12-14) ได้มีข้อบัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา 24(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สว่าง สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมๆกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2550: 75) ได้กำหนดมาตรฐานความรู้และวิชาชีพครูของด้วยข้อบังคับของ คุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 หมวด 1 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ข้อ 5 ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรฐานความรู้ 9 ข้อ ได้แก่

1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู
2. การพัฒนาหลักสูตร
3. การจัดการเรียนรู้
4. จิตวิทยาสำหรับครู
5. การวัดและประเมินผลการศึกษา
6. การบริหารจัดการห้องเรียน
7. การวิจัยทางการศึกษา
8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
9. ความเป็นครู

(ข) มาตรฐานประกอบวิชาชีพ ได้แก่ ผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด คือ

1. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
2. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ (สำนักเลขาธิการคุรุสภา, 2550: 83) ได้แก่ สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้ ด้านการวิจัยทางการศึกษา ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

1. ทฤษฎีการวิจัย
2. รูปแบบการวิจัย
3. การออกแบบการวิจัย
4. กระบวนการวิจัยสถิติเพื่อการวิจัย
5. การวิจัยในชั้นเรียน
6. การฝึกปฏิบัติการวิจัย
7. การนำเสนอผลงานการวิจัย
8. การค้นคว้า
9. ศึกษางานวิจัยในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้
10. การใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา
11. การเสนอโครงการเพื่อทำวิจัย

(ข) สมรรถนะ

1. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
2. สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน

สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานความรู้ ระบุไว้ในหมวด 2 ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาในข้อที่ 14 การบริหารด้านวิชาการ ประกอบด้วย (สำนักเลขาธิการคุรุสภา, 2550: 89-91) ดังนี้

(ก)สาระความรู้

1. การบริหารจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. หลักการและรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร
3. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
4. หลักและแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศ
5. กลยุทธ์การนิเทศการศึกษา
6. การวางแผนและการประเมินและการประเมินผลการนิเทศการศึกษา
7. ระเบียบวิจัยทางการศึกษา
8. หลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผลทางการศึกษา
9. สถิติและคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัย

(ข) สมรรถนะ

1. สามารถบริหารจัดการการเรียนรู้
2. สามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
3. สามารถนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา
4. สามารถส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

(2551:51) ได้กำหนดหลักเกณฑ์และประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานรอบสอง (พ.ศ. 2549-2553) ได้กำหนดมาตรฐานและเกณฑ์การพิจารณาในมาตรฐาน
ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไว้ดังนี้

มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 8 ตัวบ่งชี้

1. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ
2. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ

3. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามีประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมีประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
7. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
8. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เกณฑ์การพิจารณา ตัวบ่งชี้ที่ 9.1-9.8(10)

1. ครูมีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา แลหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ครูมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล
3. ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ครูมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน
5. ครูมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและองพัฒนาการของผู้เรียน
6. ครูมีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
7. ครูมีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน

ดังนั้นจะพบว่า จากมาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมี 8 ตัวบ่งชี้(ตัวบ่งชี้ที่ 9.1-9.8) โดยได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาไว้ 7 ข้อ ข้อที่ 9.6 ครูมีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ และข้อ 9.7 ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้ยังเขียนหมายเหตุไว้ว่า การประเมินมาตรฐานที่ 9 สำหรับเกณฑ์การพิจารณาในข้อ 7 การวิจัยเน้นกระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 11)ได้กำหนดใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการเรียนการสอน มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ 7 ประการ ดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 2. มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล
 3. มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 4. มีความสามารถใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน
 5. มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและองพัฒนาการของผู้เรียน
 6. มีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
 7. มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน
- ประเด็นการพัฒนาและการตรวจสอบ คือ 1. ครูมีความรู้เกี่ยวกับกรวิจัยในชั้นเรียน 2. ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยปีละ 1 รายการ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนสอน 3. ผลจากการวิจัยในชั้นเรียนช่วยแก้ปัญหาปรับพฤติกรรมและหรือยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้ และ 4. งานวิจัยในชั้นเรียนได้รับการขยายผล

ดังนั้นจะพบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 10.7 (มาตรฐานที่ 10 ตัวบ่งชี้ที่ 7) มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน นั่นคือ ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและหรือพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง รายงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนเองสอน ผลจากการวิจัยในชั้นเรียนช่วยแก้ปัญหาบรรเทาพฤติกรรมและหรือยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้จากงานวิจัยในชั้นเรียนได้รับการยอมรับและมีการขยายผล

4. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

การปฏิรูปการศึกษาในส่วนของปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูในยุคนี้อย่างหนึ่ง ต้องมีการใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสามารถจะพัฒนาได้ตรงจุดที่เป็นปัญหา การวิจัยในชั้นเรียนถือเป็นจุดเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติ การสอนของครูการวิจัยในชั้นเรียนนับเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้จากองค์ความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว แล้วนำมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ การวิจัยในชั้นเรียนจึงถือเป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นการวิจัยที่ดำเนินการ ควบคู่ไปกับการปฏิบัติการสอนของครู ครูทำวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้

ความหมายการวิจัยในชั้นเรียน

นักการศึกษา และนักวิชาการ ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้
กรมวิชาการ (2542: 7) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ จุดเน้นของการวิจัยในชั้นเรียน คือ การแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษา และวิจัยควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง และเพื่อเผยแพร่งานวิจัยให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อไป

สุวิมล ว่องวาณิช (2547: 21) การวิจัยในชั้นเรียน คือ การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนหรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ประกอบ มณีโรจน์ (2544: 4) การวิจัยในชั้นเรียน คือกระบวนการแสวงหาความรู้ ความจริงด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

อุทุมพร จามรมาน (2544: 1) การวิจัยในชั้นเรียน คือ การแก้ปัญหานักเรียน บางคน บางเรื่อง เพื่อพัฒนา (ปรับปรุง นักเรียนอ่อน เสริมนักเรียนเก่ง) นักเรียนคนนั้น กลุ่มนั้น เพื่อจะได้เรียนทันเพื่อนกลุ่มใหญ่ หรือได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพของเขา

ศุภรักษ์ ภิรมย์รักษ์(2543: 4) การวิจัยในชั้นเรียนเป็นบทบาทของครูในการแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในบริบทของชั้นเรียน โดยทำไปพร้อมๆกันกับการเรียนการสอน ปกติด้วยกระบวนการที่เรียบง่าย และเชื่อถือได้ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ชาตรี สำราญ (2544: 2) การวิจัยในชั้นเรียน คือ การทดลองยุทธวิธีใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาของครู ซึ่งคิดค้นขึ้นมาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนตามปกติ แต่หวังให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนรู้ทั้งครูและเด็กมากที่สุด

วาโร เฟิงส์ว็ลด์ (2547: 1) การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการที่ ให้ได้มีความรู้หรือคำตอบซึ่งครูเป็นผู้จัดทำขึ้นเองโดยมีจุดหมายที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ในการ แก้ปัญหาในการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตน

วัลภา ภูริปัญญา(2546: 9) สรุปความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนได้ว่าการวิจัย ในชั้นเรียนหมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้ โดยมีครูเป็นผู้ทำวิจัย และนำผลไปใช้ปฏิบัติจริง โดยการแสวงหาวิธีแก้ไขปัญหา และพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเพื่อพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียนด้วยนวัตกรรมที่เหมาะสม

ต้องจิตกร โสมะภีร์(2546: 10) สรุปความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง รูปแบบของการรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา การเรียนการสอน โดยการเชื่อมโยงแนวคิดสู่การปฏิบัติเน้นผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง การกระทำอันเนื่องมาจากการวิจัยซึ่งผลที่พบจะนำไปสู่การปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ ผลงานที่ดีกว่าเดิม

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2544: 9) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนสรุปได้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยประเภทปฏิบัติการ (Action Research) คือ การวิจัยมีเป้าหมายเพื่อนำผลไปใช้ปฏิบัติงานจริง เพราะเป็นการวิจัยปฏิบัติการโดยในชั้นเรียนโดยคุณเป็นผู้ทำการวิจัย จึงเรียกว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research: CAR) หรือเรียกสั้นๆว่า วิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research : CR) การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยเพื่อนำผลไปพัฒนาและถ้าพบข้อบกพร่องก็ทำการวิจัยและนำผลไปพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาความหมาย ของการวิจัยในชั้นเรียน ที่มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ ความหมายไว้ นั้น สามารถสรุปได้ว่าการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้า เพื่อแสวงหาวิธีการแก้ปัญหา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของครู และกิจกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียนในบริบทของชั้นเรียนโดยมีคุณเป็นผู้วิจัยและใช้ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบุไว้ในมาตรา 24(5) ไว้ว่า ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารัฐเห็นความสำคัญในการทำวิจัยทางการศึกษา

งานครูเป็นวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง ต้องใช้ทั้งศิลป์และศาสตร์ในการปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีมาตรฐานสูงและเป็นที่ยอมรับของสังคม ขณะเดียวกัน ก็ต้องก้าวให้ทันกระแสการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการเทคโนโลยี ค่านิยมและวัฒนธรรมทางสังคม ดังนั้น การปฏิบัติงานในชั้นเรียนของครูต้องมีการเคลื่อนไหวปรับเปลี่ยนและพัฒนาอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ห้องเรียนดีที่สุดในการผลิตทรัพยากรบุคคลออกสู่สังคม งานครูยังเกี่ยวกับการพัฒนาสติปัญญา และความสามารถที่หลากหลายของเด็กแต่ละคน

ดังนั้น ครูต้องอาศัยความรอบรู้เฉพาะด้าน มีการเตรียมการวางแผนที่ดีในการสอน และดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการครบวงจรและครูต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม คิดค้น สื่อ วิธีการสอนตลอดจนเครื่องมือใหม่ๆ มาช่วยในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา การวิจัยเป็นกระบวนการ สากลนำมาใช้สืบค้นหาคำตอบอย่างมีเหตุผลที่เชื่อถือได้ (ไสว พักขาว, 2547: 10)

ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนพอสรุปได้ ดังนี้

- 1) เป็นเครื่องมือของครูในการพัฒนาไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ และทำให้ครูมีการเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าไม่หยุดนิ่ง เกิดนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมาใช้แก้ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ทันที่
- 2) ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
- 3) ให้โอกาสครูสร้างองค์ความรู้ทักษะการวิจัย การประยุกต์ใช้ทางเลือกได้
- 4) เป็นการพัฒนาวิชาชีพครู
- 5) ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง
- 6) ช่วยตรวจสอบการทำงานของครูที่มีประสิทธิผล
- 7) นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพสูงขึ้น
- 8) เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้
- 9) เป็นการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา

ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน

นันท อิศภาภรณ์ (2545: 7) ได้สรุปลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนโดยครูซึ่งประสบปัญหาโดยตรง ลักษณะใช้กับกลุ่มประชากรจริง เครื่องมือในการวิจัยจะใช้อย่างหลากหลายพร้อมพัฒนาปรับปรุงอย่างเหมาะสม ส่วนกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเริ่มจากการวางแผน ปฏิบัติ สังเกต และสะท้อนการปฏิบัติทั้งปรับปรุงผลเพื่อนำไปใช้ต่อ

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล (2543: 34-36) อธิบายว่า การวิจัยในชั้นเรียนโดยมากเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งอาจจะเป็นการปฏิบัติการเต็มรูปแบบหรือเฉพาะส่วนวิธีการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่มีความเฉพาะเจาะจง และต่างจากการวิจัยทางการศึกษาดังนี้ จุดเริ่มต้นของการวิจัยมีจุดกำเนิดจากสภาพปัญหาหรือข้อข้องใจในชั้นเรียน การสอนที่ครูพบ ครูต้องการ

ปรับปรุง หรือแก้ปัญหานั้นด้วยวิธีการวิจัยปัญหาการวิจัย โดยเริ่มจากความคิดของคุณมากกว่า ความต้องการของผู้อื่น และไม่ได้นำด้วยหลักการและทฤษฎีโดยตรง ทั้งนี้ หลักการและทฤษฎีทางการศึกษานำมาสนับสนุนในภายหลัง เช่น เลือกรูปแบบการแก้ปัญหาที่สมเหตุสมผลตามหลักจิตวิทยา

ต้องจิตร โสมะภีร์ (2546: 14) สรุปลักษณะการวิจัยในชั้นเรียนได้ว่า เป็นวิธีหนึ่งที่ครูผู้สอนสามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนได้ ครูจะเข้าใจว่าการวิจัยเป็นวิธีการที่ยุ่งยากและต้องมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเป็นอย่างดี แต่จริงแล้วครูได้ทำงานในลักษณะของนักวิจัยอยู่บางส่วนแล้ว คือ สอนพร้อมกับแก้ปัญหาในห้องเรียน

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2547: 3) สรุปลักษณะการวิจัยในชั้นเรียนได้ว่า จุดเริ่มต้นของการวิจัยเกิดจากข้อข้องใจในการเรียนการสอนที่ครูพบ ครูต้องการปรับปรุงหรือแก้ปัญหานั้นโดยครูจะลงมือคิดค้นหาวิธีการแก้ปัญหาขึ้นเองปัญหาการวิจัยเป็นปัญหาที่เล็กแต่มีความหมายสำหรับการเรียนการสอนโดยตรง เป็นการวิจัยสถานการณ์จริงในห้องเรียนไม่ได้จัดสถานการณ์ใหม่ หรือจัดห้องเรียนขึ้นมาใหม่เพื่อทำการวิจัย โดยเฉพาะมุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับผู้เรียนผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน เป็นการวิจัยที่มุ่งผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในทันทีทันใด เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น การวิจัยที่ควบคู่กับการเรียนการสอนปกติ นั่นคือ ผู้สอนจะทำหน้าที่สอนและทำวิจัยไปพร้อมกัน

สรุปลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนได้ว่าเป็นลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการดังนี้

- 1) เป็นการวิจัยที่ผู้ปฏิบัติงานทำวิจัยขึ้นเองในชั้นเรียน
- 2) เป็นการนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาคารเรียนการสอน
- 3) เป็นการนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน
- 4) ใช้เครื่องมือวิจัยอย่างหลากหลาย
- 5) มีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 6) เป็นการวิจัยที่มีความเฉพาะเจาะจง
- 7) มีหลักการและทฤษฎีทางการศึกษา
- 8) เป็นการวิจัยเกี่ยวกับผู้เรียน

9) เป็นการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน

10) มีกระบวนการทำงานที่มีส่วนร่วม

การวิจัยที่ทำอย่างรวดเร็ว โดยครูผู้สอนนำวิธีการแก้ปัญหาที่ตนเองคิดขึ้นไปใช้กับ ผู้เรียน และสังเกตผลแก้ปัญหาที่นั้น และมีการดำเนินงานที่เป็นวงจรต่อเนื่อง มีกระบวนการทำงาน ที่มีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานปกติ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่าง ควบคู่การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาผู้เรียน

กระบวนการและขั้นตอนของการวิจัยในชั้นเรียน

ประวิตร เอราวรรณ์ (2542: 16) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการที่ ต่อเนื่องและเป็นระบบ คือ เริ่มต้นจากการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานว่ามีปัญหาอะไรบ้าง วางแผนเพื่อแก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติตามแผน แล้วสะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อเริ่มต้นใหม่ ซึ่งแต่ละ ขั้นตอนมี รายละเอียดดังนี้

1. การสำรวจสภาพการปฏิบัติงาน (Reconnaissance) เป็นขั้นตอนการสำรวจ สภาพการปฏิบัติงานของครู ด้านปัญหา สาเหตุ และการวิเคราะห์ปัญหาเหล่านั้นจะสามารถ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขสภาพการปฏิบัติงานในส่วนใดบ้าง ซึ่งสามารถสำรวจได้จาก กิจกรรมการเรียนการสอนพฤติกรรมนักเรียน สภาพแวดล้อมและบริบทต่างๆ ของโรงเรียน การสำรวจและการวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าวจะนำไปสู่การเข้าใจปัญหาอย่างชัดเจน และสามารถ จัดลำดับความสำคัญของปัญหาและกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้

2. การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนสำหรับกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนด วิธีการและวางแผนเพื่อลงมือปฏิบัติ (Action) ในการค้นหาคำตอบ หรือพัฒนานวัตกรรมและ การแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสภาพการปฏิบัติที่เป็นปัญหา

3. การลงมือปฏิบัติ (Action) เป็นขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดจาก ขั้นวางแผนมาขึ้นดำเนินการ เพื่อให้เกิดผลหรือการเปลี่ยนแปลงตามจุดประสงค์

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) เป็นขั้นตอนการประเมิน ตรวจสอบ กระบวนการการสะท้อนผลการปฏิบัติว่ามีสิ่งใดที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาไปบ้าง เพื่อ สรุปผลและวางแผนปรับปรุงใหม่หรือแก้ปัญหาใหม่ต่อไป

จากกระบวนการดังกล่าวจะเห็นว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนมุ่งที่จะแสวงหาคำตอบ หรือพัฒนานวัตกรรมควบคู่ไปกับการนำเอาคำตอบ หรือนวัตกรรมนั้นไปใช้ในการแก้ปัญหาที่ครู กำลังประสบอยู่ ซึ่งเป็นวงจรต่อเนื่องไม่สิ้นสุด ครูจึงสามารถปรับปรุง ประยุกต์ให้เข้ากับ การทำงานปกติของตนเองได้ ดังนั้นการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูจึงไม่ใช่การเริ่มต้นงานชิ้นใหม่ แต่เป็นการวิเคราะห์ วางแผน และจัดระบบการทำงานอย่างเดิมของครูให้เป็นกระบวนการทำงาน ที่เป็นการวิจัยในชั้นเรียนไปด้วยวงจรการทำวิจัยในชั้นเรียน

กรมวิชาการ (2545: 8-11) ได้กำหนดกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนที่สำคัญไว้ 5 ขั้นตอนคือ

1. การกำหนดปัญหาความจำเป็น ความต้องการในการพัฒนา โดยการศึกษ สภาพปัญหาทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ หรือความประพฤติ พฤติกรรมหรือบุคลิกภาพของผู้เรียน เพื่อหา ลักษณะของปัญหาหรือจุดที่ต้องพัฒนา สาเหตุของปัญหาที่แท้จริงและนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการวางแผนและออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม การศึกษา ฯ หรือกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนที่ครูผู้สอนต้องการ แก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหา /พัฒนาบนพื้นฐานของแนวคิด /ทฤษฎี เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่า กลุ่มผู้เรียนที่ครูผู้สอนต้องการพัฒนาได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการของศาสตร์ในสาขาที่เกี่ยวข้องแล้ว

3. การจัดกิจกรรมการแก้ปัญหา /พัฒนา เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนนำกิจกรรมการ เรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ (นวัตกรรมการศึกษา) ที่ผ่านการปรับ/พัฒนาเรียบร้อยแล้วนำไปสู่การ ปฏิบัติการจัดกิจกรรมการแก้ปัญหา/พัฒนาการเรียนรู้ในกลุ่มผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา

4. การวัดผล /ประเมินผลเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีผลการเรียนรู้และ พฤติกรรมหรือคุณลักษณะตามหลักสูตรที่คาดหวังหรือไม่

5. รายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน เมื่อครูผู้สอนเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ ข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูผู้สอนต้องเขียนสรุปผลการวิจัย หากพบว่าผู้เรียนไม่เกิดการเรียนรู้และ หรือมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ครูผู้สอนจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือทันที หรืออาจต้องใช้การวิจัย ในชั้นเรียน (Classroom Action Research) ช่วยในการแก้ปัญหา พัฒนาการเรียนรู้กลุ่มผู้เรียน

ดังกล่าวซ้ำอีกครั้งหรือหลายๆ ครั้ง จนกว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ ตามหลักสูตรอย่างแท้จริง

ดังนั้น จะเห็นได้ว่ากระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เมื่อนำมาใช้กับทางการศึกษาจะช่วยให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาระบบโรงเรียน ช่วยเหลือครูให้พัฒนาการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้และสืบสวนสอบสวนในชั้นเรียน หรือกระทั่งการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนภายใน ชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเป็นรูปแบบการวิจัยที่มีการดำเนินการวิจัยเป็นระบบครบวงจร โดยในขั้นสุดท้ายมีการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ช่วยให้ได้ข้อมูลย้อนกลับไปวางแผนจนกว่าจะได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจ

กรมสามัญศึกษา (2544: 35) กล่าวว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนมีการดำเนินการเป็น ขั้นตอน โดยยึดหลักวิธีการทางวิทยาศาสตร์และได้นำมาขยายให้เป็นขั้นตอนที่ละเอียดต่อเนื่อง เพื่อสะดวกในการปฏิบัติ ครูจึงสามารถวางแผนดำเนินงานไว้ล่วงหน้าได้โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน การวิจัยในชั้นเรียนใดๆ ก็ตามจะต้องเริ่มต้นด้วยการมองปัญหาของเรื่องที่จะวิจัยอย่างชัดเจน โดยทำการสำรวจข้อบกพร่องและวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าวจะต้องค้นหาว่า นักเรียนมีความบกพร่องจุดใด เนื่องจากสาเหตุใด ซึ่งอาจได้จากการระดมสมอง ตรวจสอบแบบฝึกหัด จากผลการสอบปลายภาคเรียนหรือผลการวิจัย เมื่อสำรวจข้อบกพร่องได้แล้วนำมาวิเคราะห์สาเหตุ และความต้องการแก้ปัญหาให้ตรงกับสาเหตุนั้นๆ แล้วเขียนออกมาในรูปวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วก็ควรศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องที่จะทำการวิจัยว่ามีอยู่ก่อนแล้วบ้างอย่างไร งานวิจัยที่จะทำมีความเชื่อมโยงกับทฤษฎีอย่างไรเพื่อแสดงความต่อเนื่องทางวิชาการที่ต้องการที่จะมีส่วนสร้างเสริมให้ความเจริญก้าวหน้าให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องช่วยครูในเรื่องต่อไปนี้

1. มองปัญหาที่จะวิจัยได้ชัดเจนขึ้น
2. ได้แนวความรู้พื้นฐานตลอดจนทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็น (ตัวแปร)

ที่จะศึกษา

3. เห็นแนวทางในการศึกษาปัญหา
4. สามารถอธิบายปัญหา โดยเฉพาะการกำหนดขอบเขตการวิจัยและอธิบายตัวแปรที่จะศึกษา
5. สามารถตั้งสมมติฐานได้อย่างสมเหตุสมผล
6. เลือกเทคนิคการสุ่มตัวอย่างได้อย่างเหมาะสม
7. เลือกเครื่องมือเก็บข้อมูลได้ถูกต้อง
8. เลือกวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเหมาะสม สิ่งที่ครูจะได้จากการ

ดำเนินการในขั้นนี้ คือ ได้เทคนิคการแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับ หลักการ ทฤษฎีหรืองานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว ซึ่งทำให้แนวคิดของครูน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา นวัตกรรมเป็นรูปแบบหรือวิธีการ แก้ปัญหาที่ครู อาจารย์สร้างขึ้นเอง หรือนำเอารูปแบบหรือวิธีการที่ผู้อื่นทำไว้แล้วมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาที่ต้องการแก้ไข เช่น

1. บทเรียนสำเร็จรูปเหมาะกับนักเรียนที่เรียนช้า
2. ชุดการสอนเหมาะกับนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
3. คู่มือครูเหมาะกับปัญหาการขาดคู่มือการสอน เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบการทดลอง การทดลองทำได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับลักษณะของนวัตกรรม จำนวนกลุ่มที่ทดลองและจำนวนครั้งของการวัดตัวแปรที่ศึกษา ฉะนั้นในการออกแบบการทดลอง ต้องออกแบบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย โดยคำนึงถึงกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่วัด เพื่อให้ผลการทดลองมีความเที่ยงตรง ได้ข้อสรุปผลการทดลองที่แม่นยำ โดยมีหลักการดังนี้

1. นวัตกรรมที่นำมาทดลองจะต้องมีความเด่นชัด มีทฤษฎีรองรับเพื่อให้มั่นใจได้ว่ามีโอกาสแก้ปัญหาที่มีอยู่อย่างได้ผล หรือพัฒนาการเรียนการสอนได้จริง ทั้งนี้เพื่อต้องการให้เกิดความมั่นใจว่าผลของการใช้นวัตกรรมจะแตกต่างจากการไม่ได้ใช้นวัตกรรม หรือการใช้วิธีเดิมอย่างชัดเจน

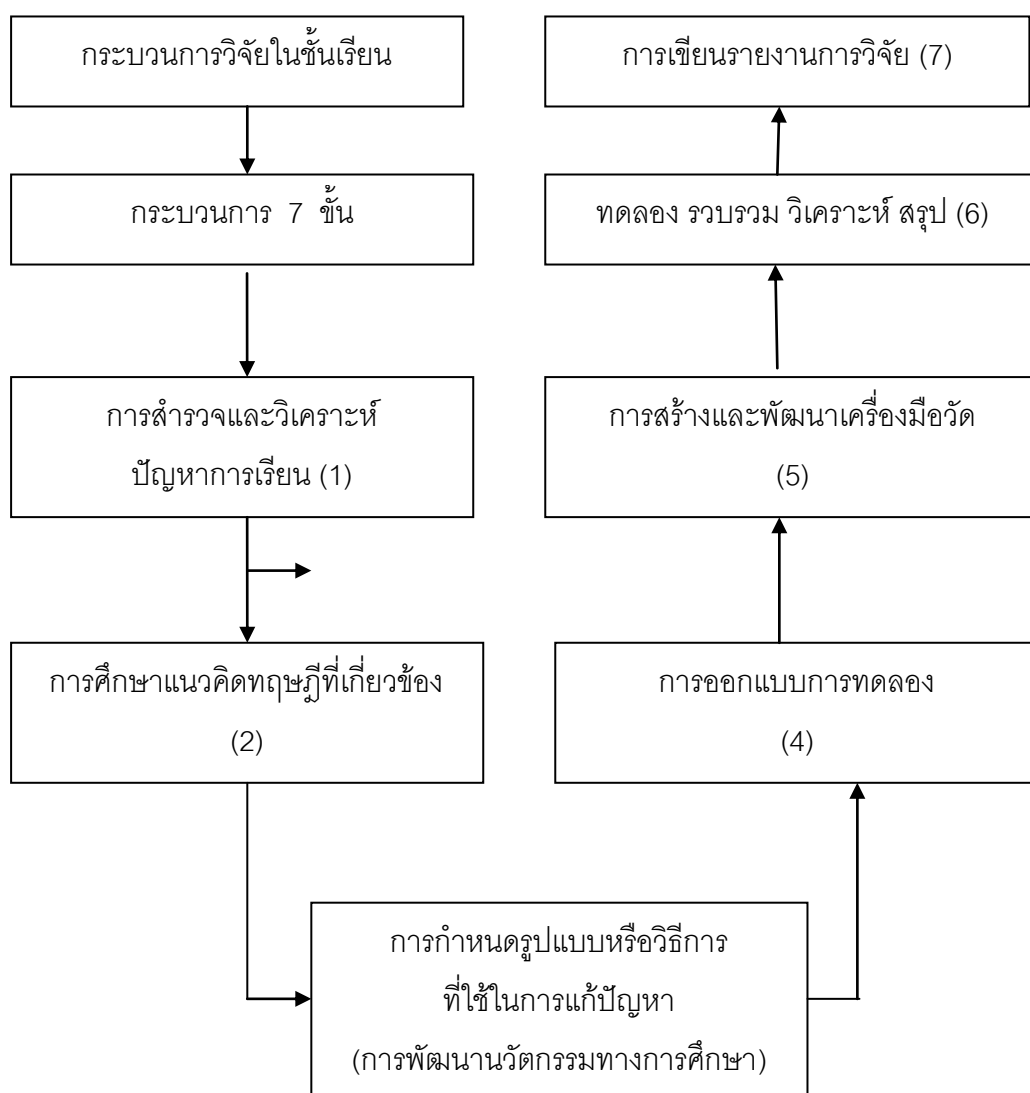
2. พยายามลดความคลาดเคลื่อนในการวิจัยให้น้อยที่สุด โดยการใช้เครื่องมือวัดที่มีความตรง (Validity) คือ ผลการวัดมีความคงที่ไม่ว่าจะวัดกี่ครั้งก็ตาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทน ที่ดีของประชากรที่ศึกษา และนอกจากนี้สถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลมีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์การวิจัยและเหมาะสมกับระดับข้อมูลที่รวบรวมได้ และต้องพิจารณาว่าสถิตินั้นสามารถตอบปัญหาการวิจัยหรือจุดประสงค์ของการวิจัยได้หรือไม่ และสอดคล้องกับข้อตกลงเบื้องต้นในการใช้ค่าสถิตินั้นๆ หรือไม่

3. ควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนที่รบกวนผลการทดลอง

ขั้นตอนที่ 5 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ในชั้นเรียนจะใช้เครื่องมือชนิดใดย่อมขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตัวแปรที่จะวัด ดังนั้นจึงต้องศึกษาเครื่องมือแต่ละชนิด ทั้งในแง่ลักษณะของเครื่องมือ วิธีสร้าง และข้อดี ข้อจำกัด เมื่อครูได้สร้างเครื่องมือวัดหรือปรับปรุงเครื่องมือวัดที่ผู้อื่นสร้างไว้แล้ว ต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือก่อนที่จะไปใช้จริงโดยการนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่มีลักษณะเช่นเดียวกับประชากรที่เราศึกษาเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัด เช่น ความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ 6 การทดลอง การรวบรวม การวิเคราะห์ และสรุปผล ครูนำนวัตกรรมไปทดลองใช้กลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ตามแนวทางที่กำหนด ซึ่งการทดลอง การรวบรวม การวิเคราะห์ และสรุปผลข้อมูล ถ้าจะให้เป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้องจะต้องมีปฏิทินปฏิบัติงานดังกล่าวแสดงเวลาและระยะเวลาของการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนด้วย

ขั้นตอนที่ 7 การเขียนรายงานการวิจัยเป็นการรายงานวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งถึงการวิเคราะห์ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะมีประโยชน์อย่างมากเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือประโยชน์อ้างอิง กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนสามารถสรุปได้ ดังแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนตามแบบของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
ที่มา: กรมสามัญศึกษา (2544: 24)

ดังนั้น สรุปได้ว่ากระบวนการและขั้นตอนของการวิจัยในชั้นเรียน อาจจะยืดหยุ่นได้ขึ้นอยู่กับวิชาการที่แต่ละคนจะกำหนด สำหรับผู้วิจัยเห็นว่ากระบวนการวิจัยในชั้นเรียนสามารถแบ่งออกเป็น 9 ขั้นตอน ได้แก่ การสำรวจปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน วิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กำหนดรูปแบบหรือวิธีการที่ใช้แก้ปัญหา ออกแบบงานวิจัย สร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย และเขียนรายงานและเผยแพร่การวิจัย

ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นนวัตกรรมที่บุคคลหลายฝ่ายคาดหวังว่าจะช่วยแก้ปัญหา ดังกล่าวได้ เพราะการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่มีหลักการ และวิธีการที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยในชั้นเรียนเป็นวิธีการที่นักวิชาการ นักการศึกษา ครูอาจารย์หรือผู้บริหาร โรงเรียนมุ่งหวังใช้เป็นการพัฒนาศาสตร์ของวิชาชีพครูให้มีความเข้มแข็งขึ้น

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2543: 7) กล่าวถึง ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนสรุปได้ ดังนี้ ช่วยให้คุณมีพลังอำนาจในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น สามารถแก้ปัญหาในชั้นเรียน ได้ทัน่วงที่ คุณมีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น และจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้มีประสิทธิภาพ ครูทำงานได้อย่างมีระบบ ประสบความสำเร็จในการทำงาน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และภูมิใจในวิธีการที่นำมาใช้ โรงเรียนสามารถกำหนดนโยบาย และมาตรการต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม โดยมีผลการวิจัยรองรับ ผู้เรียนได้รับการแก้ไขพัฒนาอย่างสมบูรณ์ และเต็มศักยภาพทั้งในด้านความรู้ ความสามารถทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ไสว พักขาว (2547: 12) กล่าวถึง ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน สรุปได้ดังนี้ การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากให้ข้อค้นพบที่ได้มาจากการระดมการสืบค้นที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้อะไรและการพัฒนาการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาผู้ที่มีส่วนร่วมนำไปสู่การพัฒนาชุมชนแห่ง การเรียนรู้และด้วยหลักการสำคัญของการวิจัยปฏิบัติที่เน้นการสะท้อนผลทำให้การวิจัยแบบนี้ ส่งเสริมบรรยากาศของการทำงานแบบประชาธิปไตยที่ทุกฝ่ายเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และยอมรับในข้อค้นพบร่วมกัน

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2547: 2-3) กล่าวถึง ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนสรุปได้ ดังนี้ เป็นการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อ พัฒนาการเรียนการสอนโดยวิธีการวิจัย เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากข้อ ค้นพบที่ได้มาจากการระดมการค้นคว้าที่เป็นระบบที่เชื่อถือได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา การเรียนรู้และครูเกิดการพัฒนาการเรียนการสอน ทำให้การเรียนการสอนได้รับการพัฒนาอย่าง

ถูกต้องเป็นระบบเกิดผลดีแก่นักเรียน แสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ และทำให้อาชีพครูกลายเป็นวิชาชีพ ส่งเสริมความก้าวหน้าทางการศึกษา

สรุปประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน มีดังนี้

- 1) การวิจัยในชั้นเรียนช่วยให้ครูค้นพบวิธีการแก้ปัญหาในห้องเรียนของคุณได้ตรง
- 2) ช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) นำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายและการพัฒนาหลักสูตรของ

สถานศึกษา

- 4) ครูทำงานอย่างมีระบบ
- 5) รู้สึกภาคภูมิใจในวิธีการที่นำไปใช้
- 6) ส่งเสริมความก้าวหน้าทางการศึกษา

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน หรือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะฉะนั้นผู้บริหารจำเป็นจะต้องส่งเสริมให้การวิจัยในชั้นเรียนสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอน

ความหมายของการส่งเสริม

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 112) ได้ให้ความหมายของการส่งเสริมว่า “เกื้อกูลหนุนหลัง”

วิวัฒนา สุตรสุวรรณ (ม.ป.ป.: 51) ได้ให้ความเห็นว่า การส่งเสริม หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ และประสบการณ์ เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานสามารถปฏิบัติหน้าที่อยู่ในความรับผิดชอบได้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้นสรุปได้ว่า การส่งเสริม คือ การช่วยเหลือ แนะนำ การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ และประสบการณ์ดำเนินตามแผนที่กำหนดไว้อย่างถูกเป้าหมายและทิศทาง

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

บัญชา อึ้งสกุล (2539: 65-73) กล่าวว่า การส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนให้ได้นั้นผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทที่ต้องดำเนินการ 5 ประการ ดังนี้

1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในโรงเรียน เช่น การจัดให้มีนโยบายสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน การจัดงบประมาณเพื่อการวิจัย การจัดหาอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก จัดแหล่งค้นคว้างานวิจัย เอกสาร ตำรา ตลอดจนการดูแลการทำวิจัยของครูให้เป็นไปตามแผนหรือปฏิทินการวิจัย เอกสาร ตำรา ตลอดจนการดูแลการทำวิจัยของครูให้เป็นไปตามหรือปฏิทินปฏิบัติการวิจัย

2. การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น สนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัย การให้รางวัลแก่ครูที่ทำวิจัย จัดโอกาสให้ครูเข้าร่วมสัมมนาด้านการวิจัย

3. การให้ความสำคัญกับการวิจัยในโรงเรียน เช่น การกระตุ้นให้ครูปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน การส่งเสริมให้ครูทำวิจัยและค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน การเปิดโอกาสให้ครูไปค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลนอกโรงเรียน จัดให้มีการประชุม อบรมเพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

4. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น การให้การนิเทศเกี่ยวกับการวิจัยแก่ครู การจัดระบบเอาใจใส่ครูในการทำวิจัย

5. การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน เช่น การใช้งานวิจัยในชั้นเรียนประกอบการพิจารณาความดีความชอบ การให้โอกาสครูที่ทำวิจัยได้ศึกษาต่อ การสนับสนุนให้ครูใช้ผลงานวิจัยในการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น

บัญชา อึ้งสกุล (2540: 27-30) กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนในโรงเรียนให้มีกำลังใจ และสามารถทำงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพจึงได้เสนอบทบาทของผู้บริหารที่ส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูภายในโรงเรียน 5 ด้าน ดังนี้

1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัย เป็นการกระตุ้นและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจในการจัดกระบวนการ

บริหารให้เชื่อมต่อการดำเนินงานวิจัยในโรงเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของครู ผู้ทำวิจัยในโรงเรียน เพื่อให้เกิดคุณประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานวิจัยในโรงเรียนของครู

2. การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัย เป็นการให้เกียรติและยกย่องครูที่มีความสามารถในด้านการวิจัย ซึ่งผู้บริหารหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญที่จะทำให้เกิดกำลังใจ และความภาคภูมิใจในผลงานการวิจัยของตนเองรวมทั้งเผยแพร่ผลการวิจัยให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

3. การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน เป็นการให้ความสำคัญและมองเห็นคุณประโยชน์ของงานวิจัยที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้บริหารหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจในการกระตุ้นให้ครูแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน

4. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัย เป็นพันธะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติต่อครูผู้ทำวิจัย ซึ่งโดยส่วนใหญ่ผู้บริหารไม่ค่อยสนใจและเอาใจใส่เพื่อให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนได้รับความช่วยเหลือทั้งในด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยจนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด

5. การส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยเป็นการให้บำเหน็จความชอบหรือการนำไปใช้เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นตามภาระหน้าที่ของครูที่เกิดจากผลของการที่ได้ทำการวิจัย ซึ่งผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญในการบริหารงานบุคลากรโดยใช้ผลงานการวิจัยของครูเป็นเกณฑ์ส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบหรือการเลื่อนขั้นตำแหน่งหน้าที่การงานให้สูงขึ้น

วัลลภ กันทรัพย์ (2543: 23) กล่าวถึง การส่งเสริมการวิจัยของผู้บริหารโรงเรียนไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. ส่งเสริมให้บุคลากรทำการวิจัยเพื่อพัฒนางานที่ตนรับผิดชอบเพื่อให้การส่งเสริมประสบความสำเร็จ ผู้บริหารควรกระตุ้น ชี้นำ หาทางเพิ่มเติมความรู้ความสามารถด้านการวิจัยของครู ตลอดจนรับทราบผลการวิจัยของครู

2. ผู้บริหารลงมือทำการวิจัย หรือริเริ่มให้มีการวิจัยในงานที่ผู้บริหารต้องดูแล อาจลงมือทำเองในฐานะนักวิจัย หรือตั้งคณะทำงานขึ้น โดยผู้บริหารเป็นผู้ร่วมคิดและตัดสินใจ ผู้บริหารต้องรับรู้ผลการวิจัยและเป็นผู้นำผลการวิจัยไปใช้ทั้งทางตรง หรือส่งต่อให้ผู้ร่วมงานใช้

กมล ภูประเสริฐ (2544: 85) กล่าวถึง การส่งเสริมการวิจัยของผู้บริหาร โรงเรียนไว้ โดยสรุปดังนี้

1. การกระตุ้นความสนใจหรือการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความตื่นตัว
2. การพัฒนาความสามารถของบุคลากรในการวิจัย โดยจัดห หนังสือ เอกสาร ต่างๆ ให้บุคลากรได้ศึกษา หรือจัดประชุมปฏิบัติการ หรือเชิญวิทยากรมาฝึกการวิจัย หรือส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมตามหน่วยงานต่างๆ
3. การประชุมปรึกษาปรึกษาหารือเพื่อวิเคราะห์ปัญหาของสถานศึกษาในด้าน วิชาการ ด้านปัญหาการเรียนการสอน เพื่อให้มองเห็นปัญหาชัดเจน จากนั้นจึงช่วยกันแสวงหา วิธีการแก้ปัญหาให้มีการศึกษาค้นคว้าความรู้จากแหล่งความรู้มาเสนอแนะกันและกัน
4. การกำกับดูแล และส่งเสริมให้ดำเนินการแก้ปัญหาในลักษณะงานวิจัย โดยอำนวยความสะดวก หรือให้ความช่วยเหลือ
5. การสนับสนุนให้มีการแสดงผลงานการวิจัยทั้งการวิจัยของสถานศึกษา และ การวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความภาคภูมิใจ และเกิดความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองต่อไป

มนัส ไชยศักดิ์ (2544: 53-57) กล่าวว่า การส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน ให้ได้นั้นผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทที่ต้องดำเนินการ 5 ประการ ดังนี้

1. ประชุมชี้แจงครูในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน
2. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน
3. สร้างครูผู้นำทางการวิจัย
4. จัดให้ครูทำการวิจัยร่วมกัน
5. ขยายผลการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ครูทุกคนภายในโรงเรียน

กรมวิชาการ (2545: 14) กล่าวว่า ผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องอาศัยปัจจัยช่วยส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนด้วยความพึงพอใจ ดังนี้

1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัย
2. การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัย
3. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัย
4. การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัย

สุเมธ ว่องวานิช (2545: 78-79) ให้ความเห็นเกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนไว้ 8 ประการ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
2. สนับสนุนทำการวิจัยในชั้นเรียนของครูในด้านอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก
3. วางระบบกระตุ้นกำกับติดตามให้ความช่วยเหลือการทำการวิจัยในชั้นเรียน
4. ส่งเสริมบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในกลุ่มของครู

อาจารย์ ในโรงเรียน ให้ครูมีเวลาประชุมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนของครูแต่ละคน

5. สังเคราะห์ผลการวิจัยของรายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน
6. จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในและนอกห้องเรียน
7. ยกย่องให้กำลังใจสิ่งตอบแทนเป็นแรงเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
8. วางระบบฐานข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546: 137-140) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนไว้ 8 ประการ ดังนี้

1. สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นภารกิจที่ต้องปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิตในการทำงาน
2. กำหนดเป็นนโยบายและแผนงานของโรงเรียน ให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน
3. พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน

4. โรงเรียนมอบหมายให้ครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียนคนละ 1 เรื่อง
5. สนับสนุนให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจครู
6. นิเทศติดตามผลการวิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ
7. รวบรวมและเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน
8. จัดให้มีประกวดผลการวิจัยในชั้นเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 52-55) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หรือนำการวิจัยเข้าไปสู่สถานศึกษา ผู้บริหารจำเป็นต้องอาศัยแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้การบริหารจัดการขององค์กรวิจัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีตัวชี้วัดความสำเร็จที่สำคัญ 5 ด้านคือ

1. ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน
2. ด้านการส่งเสริมให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน
3. ด้านการส่งเสริมให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน
4. ด้านการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน
5. ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัย

ในชั้นเรียน

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2550: 35) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารกับการส่งเสริมการวิจัยไว้ ดังนี้

1. กำหนดให้การทำวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการปฏิบัติงาน
2. ส่งเสริมให้ครูใช้กิจกรรมการแก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้

กระบวนการวิจัย

3. สนับสนุน จัดหาทรัพยากรเพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูทำวิจัย
4. ยกย่อง ส่งเสริมครูหรือผู้วิจัยให้มีโอกาสก้าวหน้าทางวิชาชีพและทางวิชาการ
5. จัดเวทีเผยแพร่ผลงานวิจัย หรือเข้าร่วมเวทีวิชาการที่ส่งเสริมการวิจัย

Harold Koontz and O'Donnell (1972: 32) สรุปได้ ดังนี้ คือ

1. ด้านการวางแผน
2. ด้านการจัดองค์การ

3. ด้านการจูงใจ

4. ด้านการควบคุมงาน

ดังนั้น สรุป ได้ว่า การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรม การปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการกระตุ้นและช่วยเหลือให้บุคลากรดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

การบริหารเพื่อส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานวิจัยในโรงเรียนให้มีกำลังใจ และสามารถ ทำการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจที่มีอยู่ในหน่วยงานนั้น Herzberg, Mausner, and Snyderman (1959: 114-115) ได้ศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่ส่งเสริม ให้เกิดสิ่งจูงใจเพื่อให้คนปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ แบ่งออกเป็น 2 ปัจจัย

ปัจจัยแรก เรียกว่า ปัจจัยกระตุ้น (Motivational Factors) มี 5 ประการ ได้แก่ ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล (Achievement) การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition) ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ (The Work Itself) ความรับผิดชอบ (Responsibility) และความก้าวหน้า (Advancement) ปัจจัยชนิดนี้มีความสำคัญอยู่ในระดับสูงมากในการทำให้ผู้ปฏิบัติเกิด ความพึงพอใจที่จะทำงาน ปัจจัยที่ 2 เป็นปัจจัยที่ป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พึงพอใจในงาน เรียกว่า ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) มี 11 องค์ประกอบ ได้แก่ โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้า ในอนาคต (Possibility of Growth) ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานประกอบด้วยผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน (Interpersonal Relations with Superior, Subordinate, Peers) สถานะของอาชีพ สภาพการทำงาน (Working Conditions) ความเป็นอยู่ส่วนตัว (Personal Life) ความมั่นคงในงาน (Security) และวิธีการปกครองบังคับบัญชา (Supervision-Technical) องค์ประกอบทั้ง 2 ปัจจัยนี้เป็นสิ่งสำคัญที่คนต้องการและจากการศึกษาพบว่า องค์ประกอบชนิด แรกที่เป็นแรงจูงใจภายในนั้น มีความสำคัญอย่างมากที่จูงใจให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน โดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับ กระบวนการศึกษาศึกษา (2546: 52-55) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หรือนำการวิจัยเข้าไปสู่สถานศึกษา ผู้บริหารจำเป็นต้องอาศัยแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้

การบริหารจัดการขององค์กรวิจัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีตัวชี้วัดความสำเร็จที่สำคัญ

5 ด้าน คือ

1. ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน
2. ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน
3. ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน
4. ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน
5. ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัย

ในชั้นเรียน

1. ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน

บัญชา อิงสกุล (2540: 27-30) กล่าวว่า การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัย เป็นการกระตุ้นและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจในการจัดกระบวนการบริหารให้เอื้อต่อการดำเนินงานวิจัยในโรงเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการความสนใจของครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน เพื่อให้เกิดคุณประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานวิจัยในโรงเรียนของคุณได้แก่

1. จัดให้มีนโยบายหรือข้อกำหนดเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยที่ชัดเจน
2. ประชุมชี้แจงคณะครูเพื่อให้ทราบนโยบาย วัตถุประสงค์และบทบาทที่ครูต้องการทำวิจัย เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
3. สนับสนุนให้มีการจัดงบประมาณเพื่อการทำวิจัย
4. จัดหาแหล่งทุนเพื่อสนับสนุนการทำวิจัย
5. หาอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อส่งเสริมการทำวิจัย เช่น

เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องคำนวณ กระดาษสำเนา เป็นต้น

6. จัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำวิจัย เช่น จัดให้มีห้องหรือมุมใดมุมหนึ่ง

สำหรับศึกษาค้นคว้างานวิจัย

7. ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในการจัดหาเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เป็น

ประโยชน์ต่อครูผู้ทำวิจัย

8. จัดให้มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศการวิจัย ด้านการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อทำวิจัย
9. ติดตามดูแลการทำวิจัยของครู ให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการวิจัย
10. ติดตามเพื่อให้รับรู้ปัญหาข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อยของครู จนได้จุดที่ควรปรับปรุงครูให้ทำวิจัย

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 52-53) ได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน 7 ประการ ได้แก่

1. การมีนโยบายหรือข้อกำหนดเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยที่ชัดเจน
2. การมีคณะบุคคลหรือองค์กรรับผิดชอบการประสานการวิจัย โดยน่านโยบายและแผนมาวิเคราะห์กำหนดหัวข้อและแนวดำเนินการวิจัยเผยแพร่สู่ผู้สนใจ
3. การสนับสนุนให้มีการจัดสรรงบประมาณและแหล่งทุนเพื่อการวิจัย
4. การมีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อส่งเสริมการทำวิจัย
5. การให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในการจัดหาเอกสาร ตำรา และงานวิจัย
6. การมีผู้รวบรวมข้อมูลสารสนเทศการวิจัย
7. การมีระบบการติดตามดูแลการทำวิจัยของบุคคล และหน่วยงานให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการวิจัย

Murray (1938: 164) กล่าวว่า การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จเป็นปรารถนาที่จะได้รับผลสำเร็จในกิจกรรมต่างๆ มีความต้องการที่จะเป็นผู้นำ ต้องการงานอย่างอิสระ มีความเพียรพยายามที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอันสูงเด่นที่ตั้งไว้

McClelland (1961: 121-126) กล่าวถึงลักษณะของความสำเร็จว่าประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ

1. มีความรับผิดชอบสูง แสวงหาโอกาสเพื่อจะได้มีโอกาสในการรับผิดชอบแก้ไขปัญหามีอยู่
2. มีเป้าหมายระดับกลาง เพราะหากไม่ประสบผลสำเร็จแล้วจะรู้สึกไม่สบายใจ

3. ต้องการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับงานของตนว่าสำเร็จหรือล้มเหลวเพื่อการตัดสินใจของตนในงานครั้งต่อไป

4. ต้องการทำงานร่วมกับผู้ที่มีความสามารถเพื่อที่เขาจะได้พยายามปรับปรุงความสามารถของเขาให้ทัดเทียมผู้ที่มีความสามารถ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดความมานะที่จะประสบความสำเร็จสูงต่อไป

ดังนั้นสรุปได้ว่า การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารส่งเสริมให้มีนโยบายและมาตรการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนด้านเงินทุนและอุปกรณ์ประกอบการวิจัย สนับสนุนให้มีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ และติดตามผลการทำวิจัยในชั้นเรียนของคุณเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

บัญชา อิงสกุล (2540: 27-30) กล่าวว่า การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยเป็นการให้เกียรติและยกย่องครูที่มีความรู้ความสามารถในด้านการวิจัย ซึ่งผู้บริหารหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญที่จะทำให้เกิดกำลังใจ และความภาคภูมิใจในผลงานการวิจัยของตนเองรวมทั้งเผยแพร่ผลการวิจัยให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ได้แก่

1. ให้การยกย่อง ชมเชยแก่ครูผู้ทำวิจัยต่อที่ประชุมในโรงเรียนและที่อื่นๆ
2. ให้เกียรติบัตรหรือรางวัลแก่ครูผู้ทำวิจัย
3. สนับสนุนให้ครูผู้ทำวิจัยเป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมสัมมนา ด้านการวิจัย

เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

4. จัดให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้ และประสบการณ์การวิจัย
5. ให้ครูมีส่วนร่วมในการเสนอแนะนโยบายในการบริหารงานวิจัย
6. จัดและส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมรับผิดชอบในโครงการวิจัยของโรงเรียน
7. ส่งเสริมให้ครูที่มีความรู้ความสามารถทางการวิจัย เป็นวิทยากรถ่ายทอด

ความรู้ให้ครู

8. สนับสนุนให้ครูที่มีความสามารถด้านการวิจัยเป็นครูพี่เลี้ยง ในการทำวิจัย
ของครู

9. ส่งเสริมให้ครูในสายวิชาเดียวกัน ได้มีโอกาสปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
เรื่องการทำวิจัยซึ่งกันและกัน

10. สนับสนุนให้นำผลการวิจัยไปเผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 53) ได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จด้านการให้ความ
ยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน 8 ประการ ได้แก่

1. การยกย่องชมเชยผู้ปฏิบัติงานวิจัยทุกครั้งที่มีโอกาส
2. การให้เกียรติหรือรางวัลแก่ผู้ปฏิบัติงานวิจัย
3. การจัดให้ผู้ปฏิบัติงานวิจัยมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้และ
ประสบการณ์ด้านการวิจัย
4. การให้บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการเสนอนโยบายการบริหารงานวิจัย
5. การจัดให้บุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบในโครงการวิจัยขององค์กร
6. การจัดให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางการวิจัยเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้
ให้เพื่อนร่วมงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร
7. การจัดให้บุคลากรในองค์กรเดียวกันได้มีโอกาสปรึกษา แลกเปลี่ยนความ
คิดเห็นเรื่องการทำวิจัยซึ่งกันและกัน

8. การสนับสนุนให้นำผลการวิจัยไปเผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วไป
การให้ความยอมรับนับถือเป็นการบริหารเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจใน
การทำงาน มีความรับผิดชอบและสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Herzberg, Mausner and Snyderman (1959: 144) ได้ระบุว่า การให้ความยอมรับนับถือเป็น
ปัจจัยจูงใจที่กระตุ้นมนุษย์จากสถานะที่เป็นกลางไปอยู่ในสถานะที่อยากทำงาน ซึ่งจะ使人
เกิดความรู้สึกว่า งานที่ทำเป็นงานที่น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อหน่าย เป็นสิ่งท้าทายและต้องใช้ความ
พยายามอย่างเต็มที่ที่มีประสิทธิภาพที่จะทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย และสามารถใช้เวลาคิดริเริ่ม
ของตนเองได้อย่างเต็มที่ที่มีส่วนร่วมในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์และ

เป้าหมายของกลุ่มหรือหน่วยงานได้รับการยอมรับนับถืออย่างจริงจังในผลสำเร็จของงานที่ทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจาก ผู้บังคับบัญชาการทำงานนั้นทำให้ผู้ทำเกิดการพัฒนาตนเอง ได้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ ประสบการณ์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

วิชัย โถสุวรรณจินดา (2531: 75) ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารควรมีหลักการเพื่อ ส่งเสริมกำลังใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่สำคัญ คือ

1. บุคคลได้มีส่วนร่วมในการวางแผนงานและกำหนดแนวทางการทำงานเอง เขาจะมีแรงจูงใจที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จมากขึ้น
2. คนเราต้องการได้รับการยกย่องชมเชยเสมอ ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะไหน และดำรง ตนอยู่ในตำแหน่งใด การยกย่องชมเชยที่เหมาะสมกับแต่ละคนจะเป็นการสร้างแรงจูงใจในการ ทำงานที่ดี
3. การยกย่องชมเชยให้รางวัลแก่ผู้ทำงานได้ดีเด่นกว่าคนอื่น จะกระตุ้นให้เกิด การแข่งขัน ทำให้ผู้ปฏิบัติมีความกระตือรือร้นและมีความมานะพยายามมากขึ้นเพื่อให้ได้รับการ ยกย่อง

ดังนั้นสรุปได้ว่า การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการศึกษาวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารยกย่อง ชมเชย รับฟังความคิดเห็นและยอมรับความสามารถของครูผู้ทำวิจัย ในชั้นเรียน จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์การวิจัยใน ชั้นเรียน รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานวิจัยของครูให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

2. ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน

บัญชา อึ้งสกุล(2540: 27-30) กล่าวว่า การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน เป็นการให้ความสำคัญและมองเห็นคุณประโยชน์ของงานวิจัยที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้บริหารหรือหน่วยงาน การศึกษาที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจในการกระตุ้นให้ครูแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ ประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน ได้แก่

1. ชี้นำช่วยผู้ให้ครูเกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้การวิจัยเป็น พื้นฐาน

2. ส่งเสริมให้ครูมีการวิจัยหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน
3. สนับสนุนให้ครูมีโอกาสศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ เกี่ยวกับการวิจัย เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
4. เปิดโอกาสให้ครูไปค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ นอกโรงเรียนในเวลาที่ว่างจากการสอน
5. ส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยการแนะนำให้ครูอ่านหนังสือ ตำรา เอกสารและวารสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย
6. ติดต่อประสานงานเพื่อแสวงหาแหล่งความรู้ หรือที่ปรึกษางานวิจัยให้ครูทราบ
7. จัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และแนวปฏิบัติงานวิจัย
8. จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการทางการวิจัย เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ของครู
9. จัดให้มีการเชิญวิทยากรมาบรรยายเสริมความรู้เรื่องการวิจัยแก่ครู
10. นำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้เพื่อวางแผนการกำหนดนโยบายของโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 53-54) ได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน 10 ประการ ได้แก่
 1. การชี้แนะผู้ช่วยให้บุคลากรเกิดการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้การวิจัยเป็นพื้นฐาน
 2. การส่งเสริมให้บุคลากรทำการวิจัยหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน
 3. การสนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสศึกษาหาความรู้ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อพัฒนางาน
 4. การเปิดโอกาสให้บุคลากรไปค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ในเวลาที่ว่างจากการทำงาน
 5. การส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยการแนะนำให้บุคลากรอ่านหนังสือตำรา เอกสาร วารสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

6. การติดต่อประสานงานเพื่อแสวงหาแหล่งความรู้หรือผู้ที่ให้คำปรึกษางานวิจัยบุคลากรในองค์กรทราบ
7. การจัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจและแนวปฏิบัติงานวิจัย
8. การจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการทางการวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของบุคลากรในองค์กร
9. การจัดให้มีการเชิญวิทยากรมาบรรยายเสริมความรู้เรื่องการวิจัยแก่บุคลากรในองค์กร
10. การนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อการวางแผนการกำหนดนโยบายขององค์กร การวิจัยในชั้นเรียน นับว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนช่วยให้การเรียนการสอนและผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียน ครูผู้ใช้หลักสูตรต้องสามารถวิจัยได้และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ทันเวลาและถูกต้องกับสภาพปัญหาความเป็นจริงมีผลต่อการพัฒนาวิชาชีพครูควบคู่กันไป สุภางค์ จันทวานิช (2528: 44) ให้ความเห็นว่า โครงสร้างของหน่วยงานและระบบการบริหารเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการวิจัยทางการศึกษา องค์ประกอบด้านโครงสร้างของหน่วยงาน ได้แก่ การจัดให้มีศูนย์ข้อมูลพื้นฐานที่ดีและพร้อมที่จะหยิบข้อมูลมาใช้ได้ มีเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพียงพอสำหรับการทำวิจัยแต่ละเรื่อง มีคณะนักวิจัยที่ได้รับการฝึกอบรม มาแล้ว มีอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัย และมีทุนสำหรับการวิจัยส่วนองค์ประกอบของระบบการบริหาร ได้แก่ การจัดหาและกระจายบุคลากร ตลอดจนทรัพยากรต่างๆ สำหรับการวิจัยอย่างเหมาะสม มีการแบ่งงานและความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม มีผู้นำที่มีประสิทธิภาพสูงและมีช่องทาง หรือเครือข่ายสำหรับการเผยแพร่และการติดต่อในการวิจัย วัลลภ กันทรพัญ์ (2543: 118) กล่าวสรุปไว้ว่า ในการนำวิจัยเข้าสู่โรงเรียน ผู้บริหารจะต้องมองโรงเรียนในรูประบบ คือ มองให้เห็นความสัมพันธ์ภารกิจขององค์ประกอบต่างๆในระบบโรงเรียนทั้งในด้านปัจจัย กระบวนการและผลผลิตให้ชัดเจน การวิจัยจะเข้ามามีส่วนร่วมช่วยในการหาคำตอบว่าได้เกิดปัญหาหรือข้อบกพร่องอะไรบ้างในระบบโรงเรียนนั้นๆ

ดังนั้นสรุปได้ว่า การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารกระตุ้นครูให้เห็นความสำคัญของการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และค้นหาวิธีสอนใหม่ๆ สนับสนุนครูให้ได้รับการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้ทางด้านการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อการวางแผนกำหนดนโยบาย

4. ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

บัญชา อึ้งสกุล (2540: 27-30) กล่าวว่า การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัย เป็นพันธะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติต่อครูผู้ทำวิจัย ซึ่งโดยส่วนใหญ่ผู้บริหารไม่ค่อยสนใจและเอาใจใส่ เพื่อให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนได้รับความช่วยเหลือทั้งในด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัย จนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด ได้แก่

1. จัดระบบการดูแลเอาใจใส่ครูให้ทำการวิจัยที่สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบของตน
2. พยายามให้คำแนะนำด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
3. ให้ความช่วยเหลือครูในการแก้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อการทำงานวิจัย
4. มีส่วนร่วมในการให้การนิเทศเกี่ยวกับการวิจัยแก่ครู
5. มีส่วนร่วมในการแสวงหาทางเลือกใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาที่นำไปสู่งานวิจัยในชั้นเรียน
6. ส่งเสริมให้มีครูผู้นำด้านการวิจัยเพื่อจูงใจครูให้ทำวิจัยในชั้นเรียน
7. จัดระบบงานในโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู เช่น ความเป็นอิสระ กล้าคิด ค้นคว้าและวิจัยทดลองความคิดใหม่ ๆ
8. มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและพิจารณาหัวข้อวิจัย เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
9. มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหา จนได้แนวทางที่จะนำไปสู่การวิจัย
10. มีส่วนร่วมในการคิดทางเลือกนวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อการวิจัย เช่น สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 53-54) ได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จด้านความ
รับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน 8 ประการ ได้แก่

1. การจัดระบบการดูแลเอาใจใส่ผู้ปฏิบัติงานวิจัยที่สอดคล้องกับหน้าที่ความ
รับผิดชอบของบุคลากรในองค์กรนั้นๆ
2. การพยายามให้คำแนะนำด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อปรับปรุงและพัฒนา
งานอยู่เสมอ
3. การให้ความช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานวิจัยในการแก้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อ
ดำเนินการวิจัย
4. การมีคณะบุคคลในการให้การนิเทศเกี่ยวกับการวิจัยแก่บุคลากรในองค์กร
5. การส่งเสริมให้ผู้นำด้านการวิจัยเพื่อจูงใจบุคลากรในองค์กรให้ทำการวิจัย
6. การจัดระบบงานในองค์กรให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร เช่น มี
ความเป็นอิสระ กล้าคิด ค้นคว้าและวิจัยทดลองความคิดใหม่ๆ
7. การให้บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะและพิจารณาหัวข้อวิจัย
เพื่อพัฒนางาน
8. การให้บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วม ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาจนได้
แนวทางที่จะนำไปสู่การวิจัย

ความสำคัญของการบริหารงานวิจัยให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ Blake
Mouton and Williams (1981: 30) ได้กล่าวว่า หน้าที่ความรับผิดชอบที่สำคัญของผู้บริหาร คือ
การสร้างบรรยากาศในการวิจัยและงานวิชาการที่มีคุณภาพอันเป็นลักษณะของผู้บริหารที่เป็น
นักพัฒนา ซึ่งกิติ ตยัคตานนท์ (2532: 60) ได้กล่าวสรุปว่า ผู้บริหารที่เป็นนักพัฒนามักใช้เวลา
ส่วนใหญ่อยู่กับผู้ใต้บังคับบัญชา และมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชารับผิดชอบงานใหม่ๆ กระตุ้น
ให้เขาเป็นตัวของตัวเอง รู้จักความรับผิดชอบ ชยัน และมีความคิดสร้างสรรค์

ดังนั้นสรุปได้ว่า การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง
พฤติกรรมที่ผู้บริหารเอาใจใส่การทำวิจัยในชั้นเรียน แนะนำให้คำปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาที่
เกิดขึ้นจากการวิจัยและหาทางช่วยเหลือครูที่ยังไม่เคยทำการวิจัยในชั้นเรียนให้มีโอกาสทำการวิจัย

5. ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัย ในชั้นเรียน

บัญชา อิงสกุล (2540: 27-30) กล่าวว่า การส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัย เป็นการให้บำเหน็จความชอบหรือการนำไปใช้เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นตามภาระหน้าที่ของครูที่เกิดจากผลของการที่ได้ทำการวิจัย ซึ่งผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญในการบริหารงานบุคลากรโดยใช้ผลงานการวิจัยของครูเป็นเกณฑ์ส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบหรือการเลื่อนขั้นตำแหน่งหน้าที่การงานให้สูงขึ้น ได้แก่

1. กระตุ้นและช่วยผู้ให้ครูปรับปรุงการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย อันเป็นความก้าวหน้าทางอาชีพของครู
2. การผลิตงานวิจัยในโรงเรียนถือเป็นส่วนหนึ่ง ในการพิจารณาความดีความชอบ
3. พิจารณาให้ความดีความชอบแก่ครูที่ทำการวิจัย แล้วนำผลการวิจัยไปปรับปรุงงานในหน้าที่
4. ให้โอกาสครูผู้ที่มีผลงานวิจัยได้ศึกษาต่อเพื่อการเลื่อนฐานะของตน
5. ให้การสนับสนุนผลงานวิจัยของครู เพื่อนำไปของเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น
6. เปิดโอกาสให้ครูที่มีผลงานวิจัย สามารถสับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับสูงขึ้น
7. ส่งเสริมให้ครูที่มีผลงานวิจัยมีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน
8. มอบหมายภาระหน้าที่ให้ครูผู้ที่มีผลงานวิจัย ได้รับผิดชอบในงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถสูงขึ้น
9. สนับสนุนให้ครูที่มีผลงานวิจัยให้ได้รับการเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ
10. ส่งเสริมให้ครูที่มีผลงานวิจัยนำผลงาน มาเป็นส่วนหนึ่งในการได้รับตำแหน่งอื่นที่สูงกว่าเดิม

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 53-54) ได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน 10 ประการ ได้แก่

1. การกระตุ้นและช่วยผู้ปฏิบัติงานวิจัยคิดปรับปรุงงานด้วยกระบวนการวิจัย
2. การผลิตงานวิจัยในองค์กรถือเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ
3. การพิจารณาความดีความชอบแก่บุคลากรในองค์กรที่ทำการวิจัย แล้วนำผลการวิจัยไปปรับปรุงในหน้าที่
4. การให้โอกาสผู้มีผลงานวิจัยได้ศึกษาต่อ เพื่อการเลื่อนวิทยฐานะของตนเอง
5. การให้การสนับสนุนผลงานวิจัยของผู้ปฏิบัติงานวิจัย เพื่อนำไปขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น
6. การเปิดโอกาสให้ผู้มีผลงานวิจัยสามารถสับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับที่สูงขึ้น
7. การส่งเสริมให้ผู้มีผลงานวิจัยมีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน
8. การมอบภาระหน้าที่ให้ผู้มีผลงานวิจัยได้รับผิดชอบในงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถสูงขึ้น
9. การสนับสนุนให้ผู้มีผลงานวิจัยได้รับการคัดเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการหรือผู้นำขององค์กร
10. การส่งเสริมให้ผู้ที่มีผลงานวิจัยนำผลงานมาเป็นส่วนหนึ่ง ในการได้รับตำแหน่งอื่นที่สูงขึ้น

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นความก้าวหน้าในตำแหน่งงานข้าราชการครูด้านหนึ่ง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการบริหารบุคคล โดยยึดหลักปฏิบัติกันมาดั้งเดิมว่า เป็นการให้บำเหน็จความชอบที่ได้รับด้วย เนื่องจากบำเหน็จที่บุคคลมีความพึงพอใจเท่านั้นจึงจะสามารถนำมาใช้ป็นสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่ง Flippo (1971: 556) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจะดูได้จากเงินเดือน ความมั่นคง สภาพการปฏิบัติงาน ความเชื่อมั่นที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ลักษณะและรูปแบบของการปกครองบังคับบัญชา โอกาสที่จะมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความเข้ากันได้กับเพื่อนร่วมงาน และผลประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ ฐานะทางสังคม การมีโอกาสประกอบกิจกรรมที่มีคุณค่า สมพงษ์ เกษมสิน (2521: 397) ให้ความเห็นว่า สภาพในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรใดก็ตามควร

มีการให้บำเหน็จรางวัล การเลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่งแก่ผู้ปฏิบัติงานดี ย่อมเป็นเครื่องจูงใจให้บรรดาผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงานมีความกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติหน้าที่การทำงานด้วยความขยันขันแข็ง มีความมั่นใจและกำลังขวัญที่ดี อันเป็นหลักของการให้บำเหน็จความดีความชอบแก่ข้าราชการ สำหรับเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานนั้น Whisler and Harper (1972: 1-2) ให้ทัศนะว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานแต่ละคนในหน่วยงานนั้น ได้แก่ การประเมินในเรื่องกระบวนการทำงานหรือวิธีการทำงาน พฤติกรรมการทำงานของแต่ละคน มีความรู้ ความสามารถ ความอดทน ฯลฯ ในการทำงานอย่างไร ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานว่าได้ปริมาณและคุณภาพมากน้อยเพียงใด ตลอดจนการทำงานของแต่ละคนได้ช่วยให้สำเร็จตามเป้าหมายของหน่วยงานเพียงใด และมีปัญหาอุปสรรคอะไรที่ต้องแก้ไขบ้าง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาครูแกนนำเพื่อเป็นครูต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้ กรมวิชาการ (2543: ก-จ) ได้กำหนดโครงการปฏิรูปการเรียนรู้ และกำหนดเกณฑ์คุณลักษณะครูแกนนำ เพื่อพัฒนาเป็นครูต้นแบบ เป็นเกณฑ์ที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินใบประกอบวิชาชีพครูของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และเกณฑ์ระดับคุณภาพครูของคุรุสภา เพื่อใช้พัฒนาครูให้เป็นครูที่มีคุณธรรม มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการประเมินความก้าวหน้าของครูตามระบบการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับหน้าที่ของครู และไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2533: 45) ได้เสนอว่า ควรส่งเสริมการศึกษาการวิจัยที่สัมพันธ์กับการเรียนการสอนโดยตรง งานวิจัยตามสาขาวิชาควรได้รับการเน้นควบคู่ไปกับความจำเป็นเร่งด่วนของประเทศชาติ เพราะงานวิจัยตามสาขาจะส่งเสริมให้การเรียนการสอนที่ผูกพันแนบแน่นกับความก้าวหน้าในทางวิชาการอย่างแท้จริง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาความรู้หรือการพัฒนาประเทศในระยะยาวต่อไป อาจกล่าวได้ว่า ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในโรงเรียนเป็นบำเหน็จความชอบตามภาระหน้าที่ของครูที่เกิดจากผลการศึกษาที่ครูเป็นเกณฑ์ส่วนหนึ่ง เพื่อการพิจารณาความดีความชอบหรือการเลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานของครูให้สูงขึ้น

กมล ภูประเสริฐ (2545: 85) กล่าวว่า ฝ่ายบริหารในสถานศึกษาต้องมีบทบาทจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาในสถานศึกษา การวิจัยเป็นสิ่งจำเป็นและต้องทำ การบริหารการวิจัยและพัฒนาต้องมีการดำเนินการ ดังนี้

1. การกระตุ้นความสนใจหรือการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความตื่นตัวที่จะเริ่มทำ
2. การพัฒนาความสามารถของบุคลากรในการทำวิจัย โดยการจัดหาหนังสือและเอกสารต่างๆ ให้บุคลากรได้ศึกษาหรือจัดประชุมปฏิบัติการและเชิญวิทยากรมาฝึกการวิจัยหรือส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมตามที่หน่วยงานต่างๆ เปิดการอบรมขึ้น
3. การประชุมปรึกษาหารือ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาของสถานศึกษาในด้านวิชาการและร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน เพื่อให้มองเห็นปัญหาชัดเจน จากนั้นจึงช่วยกันแสวงหาวิธีการแก้ปัญหา
4. การกำกับดูแลและส่งเสริมให้ดำเนินการแก้ปัญหาในลักษณะของงานวิจัย โดยการอำนวยความสะดวกหรือให้ความช่วยเหลือ

5. การสนับสนุนให้มีการแสดงผลงานการวิจัยของสถานศึกษาและการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานนี้มีความภาคภูมิใจและเกิดความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองต่อไป

ดังนั้นสรุปได้ว่า การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีกำลังใจในการปฏิบัติงานวิจัย การให้ความดีความชอบการใช้ผลงานวิจัยเพื่อปรับตำแหน่งให้สูงขึ้น รวมทั้งให้มีการสับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับที่สูงขึ้น

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นพฤติกรรมการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้บริหารที่ใดกระตุ้นและสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านการปฏิบัติงานด้านการศึกษาค้นคว้าหรือการคิดแก้ปัญหาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย โดยอาศัยทักษะกระบวนการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกๆด้านที่สำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนการส่งเสริมให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน และการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บัญชา อึ้งสกุล (2537: 90-91) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 โดยมุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม มศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน ซึ่งมี 5 ด้าน คือ 1) การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในโรงเรียน 2) การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน 3) การให้ความสำคัญกับการวิจัยในโรงเรียน 4) การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน 5) การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 5 ด้าน ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีบทบาทต่อการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนมากกว่าขนาดกลางและขนาดเล็ก ผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยหรือปานกลาง

ประภัสสร วงษ์ดี (2540: 179-184) ได้ศึกษากระบวนการและการใช้ผลการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูนักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้วิธีสำรวจกลุ่มครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา จำนวน 230 คน และการศึกษารายกรณี จำนวน 4 คน โดยมีจุดมุ่งหมายในการวิจัยเพื่อการศึกษากระบวนการวิจัยปฏิบัติการ และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ของผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการการวิจัยของครูนักวิจัยเริ่มจากปัญหาการจัดการเรียนการสอน และการขาดความพร้อมของนักเรียน ครูนักวิจัยจะเลือกปัญหาที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ในการเรียนการสอน และเป็นเรื่องที่ตนเองมีความถนัด โดยหัวข้อที่ศึกษามักเป็นเรื่องการพัฒนาวิธีการสอน และสื่อการสอน การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การศึกษาเฉพาะกรณี การปรับพฤติกรรมนักเรียน และการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น เครื่องมือในการวิจัยส่วนใหญ่ครูสร้างขึ้นเองโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนในชั้นของตนเอง และการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยาย 2) ครูได้มีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา

การจัดการเรียนการสอนทั้งในด้านการพัฒนาวิธีการสอนและสื่อเพื่อพัฒนานักเรียน และ
การพัฒนาการปฏิบัติการในวิชาชีพครู

ปราณี นุ่นน้อย (2540: 106-107) ได้ศึกษาการพัฒนาองค์ประกอบการประเมิน
งานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน พบว่า 1) การประเมินงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในปัจจุบัน
พิจารณาผลงานวิจัยใน 2 ด้าน คือ คุณภาพและประโยชน์ของผลงาน มีขั้นตอนการประเมิน 5 ขั้นตอน
และปัญหาในการประเมินผลงานทางวิชาการ คือ การประเมินเน้นผลผลิต และขาดความชัดเจน
ในการอธิบายองค์ประกอบการประเมิน ส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่แตกต่างกันระหว่างผู้ปฏิบัติงาน
กลุ่มต่าง ๆ และการประเมินในแต่ละขั้นตอนใช้เวลานาน 2) องค์ประกอบการประเมินงานวิจัย
ปฏิบัติการในชั้นเรียนที่ได้พัฒนาขึ้น มี 7 องค์ประกอบ คือ คุณสมบัติที่สำคัญของครูผู้ทำวิจัย
กระบวนการในการวิเคราะห์ปัญหา กระบวนการในการพัฒนานวัตกรรม ประโยชน์ของงานวิจัย
กระบวนการตรวจสอบผลงานทางวิชาการ ความถูกต้องของเอกสารรายงานการวิจัย และ
คุณลักษณะสำคัญของงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

ลัดดา คำพลงาม (2540: 135-139) ได้ศึกษากระบวนการและผลของการทำวิจัย
ปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีผลต่อพฤติกรรมการสอน ของครูนักวิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารจัดการ
ชั้นเรียนและผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และศึกษาพฤติกรรมของครูที่มีผลต่อการทำวิจัย
ปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบพหุกรณีศึกษามีทั้งหมด 3 กรณี ดังนี้ กรณีที่
1 เป็นครูที่สนใจปฏิบัติการในชั้นเรียนแต่ยังไม่ได้ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน กรณีที่ 2 เป็นครูที่
ริเริ่มทำวิจัยปฏิบัติการชั้นเรียน กรณีที่ 3 เป็นครูนักวิจัย ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการและผล
ของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน สนับสนุนให้ครูนักวิจัยเกิดความคิด ความมั่นใจในผลการ
ทำงานและเป็นแรงจูงใจให้ทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน อันสืบเนื่องไปยังลักษณะและ
พฤติกรรมของครู คือความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความสนใจในการค้นคว้า การเห็นโอกาสของการเรียนรู้
ความสนใจในการสังเกตและบันทึก ความเอาใจใส่ให้นักเรียนและมีความรับผิดชอบในงานครู ทั้งนี้
กระบวนการและผลของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ทำให้ครูนักวิจัยมีพฤติกรรม คือ 1) เป็นผู้ร่วม
เรียนรู้กับศิษย์และเป็นกัลยาณมิตรของศิษย์ 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมีนักเรียนเป็น
ศูนย์กลางการเรียนรู้ 3) มีความยืดหยุ่นทั้งเนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียน 4) มีความเข้าใจนักเรียน

มากยิ่งขึ้นทั้งในด้านปัญหาและพฤติกรรมของนักเรียน อันนำไปสู่สัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูและนักเรียน 5) การให้คำแนะนำและส่งเสริมนักเรียนได้ตรงตามความต้องการและความสามารถ

เพียงใจ พรหมทัสนานนท์ (2541: 98-99) ได้ศึกษาบทบาทของ(บริหารโรงเรียนสาธิตที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนสาธิตที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนสาธิตในด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในโรงเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถืออาจารย์ผู้ทำวิจัยในโรงเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่ออาจารย์ผู้ทำวิจัยในโรงเรียน และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของอาจารย์ผู้ทำวิจัยในโรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบว่า อาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ มีทัศนะต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในโรงเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถืออาจารย์ผู้ทำวิจัยในโรงเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่ออาจารย์ผู้ทำวิจัยในโรงเรียน และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของอาจารย์ผู้ทำวิจัยในโรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลัสดา กองคำ(2541: 102-119) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) ศึกษาสภาพ 2) ปัญหาและความต้องการในการวิจัยในชั้นเรียนและ 3)บทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า 1.สภาพการวิจัย ได้แก่ 1) ด้านการดำเนินการ พบว่า โรงเรียนส่วนมากมีนโยบายส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน 2) ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง พบว่า ครูส่วนมากมีการเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยจากการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยและผู้บริหารให้การสนับสนุนในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยการให้กำลังใจ ปัญหาทั่วไปของครูที่มีผลต่อการเรียนการสอนส่วนมากเป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาที่ครูส่วนมากเกี่ยวกับนักเรียนในชั้นเรียนคือ นักเรียนไม่สนใจการเรียน ครูมี

การทำวิจัยในชั้นเรียนน้อย ครูไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียนส่วนมากพัฒนาการเรียนการสอนโดยการสังเกตสภาพปัญหาและหาแนวทางแก้ไข ปัญหาที่ครูนำมาทำวิจัยในชั้นเรียนส่วนมากคือ ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนและเทคนิคการสอน วิธีการที่ครูใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน ส่วนมากคือวิธีการวิจัยเชิงทดลองและครูแก้ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนมากปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ 3) ด้านงบประมาณ พบว่า ครูส่วนมากใช้ทุนส่วนตัวในการทำวิจัย และ 4) ด้านวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูล พบว่า 1. โรงเรียนส่วนมากมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำวิจัยให้แก่ครูและแหล่งข้อมูลที่ครูศึกษาเพื่อการทำวิจัยนั้น ส่วนมากศึกษาจากตำราทางวิชาการ เอกสาร วารสารที่เกี่ยวข้อง 2. ปัญหาและความต้องการ พบว่าโรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง แต่ที่พบว่ามีปัญหามาก 2 อันดับแรกคือ การดำเนินการวิจัยวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลสำหรับการวิจัย โรงเรียนมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องการดำเนินการวิจัยงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลสำหรับการวิจัย 3. ผู้บริหารมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในระดับปานกลาง โดยที่ส่งเสริมมากที่สุดคือ การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนและด้านที่ส่งเสริมน้อยที่สุดคือ การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

บุบผา เบ็ดทิพย์ (2543: 87) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมีปัญหาและความต้องการในด้านการเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไปมีปัญหาและความต้องการมากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน 6-10 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมานานจึงทำให้อาจารย์คิดที่จะศึกษาและทำงานวิจัยมากขึ้น ประกอบกับอาจารย์ยังมีภาระครอบครัว จึงทำให้อาจารย์มีปัญหาและความต้องการทางการเงินและการที่อาจารย์มีประสบการณ์การสอน 11 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์มีประสบการณ์ในการสอน 6-10 ปี ได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนน้อย จึงทำให้ไม่สามารถนำเงินส่วนนั้นมาใช้สำหรับการทำวิจัยได้ จึงมีความต้องการด้านการเงินมากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป มีความรู้เรื่องแหล่งเงินทุนอุดหนุนสำหรับการทำวิจัยและรู้วิธีบริหารเงินสำหรับการวิจัยได้เป็นอย่างดี

วรรณภา เค้นขจรเกียรติ (2543: 65-68) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่สอนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 358 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปและแบบวัดเกี่ยวกับการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา ตัวแปรในการวิจัยประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 19 ตัว ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ชุดตัวแปรอิสระทั้งหมด 19 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนของความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูได้ร้อยละ 58 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .762 ตัวแปรที่มีสัมประสิทธิ์ถดถอยที่มีนัยสำคัญและมีค่าเป็นบวกมี 3 ตัว ได้แก่ ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอน ความต้องการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อใช้เป็นผลงานในการขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 และความต้องการมีที่ปรึกษาการทำวิจัยตัวแปรที่มีสัมประสิทธิ์ถดถอยที่มีนัยสำคัญและมีค่าเป็นลบมี 1 ตัว คือ ภาระงานที่รับผิดชอบ

เทวี พรหมมินตะ (2544: 98-99) ได้ทำวิจัยเรื่องผลของการเสริมพลังอำนาจครู โดยการพัฒนาความสามารถด้านการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนตามแนวคิดความร่วมมือ : การออกแบบด้วยวิธีผสมผสาน การดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ใช้วิธีการสำรวจสภาพการทำวิจัยปฏิบัติในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานการศึกษากทม. ผลการวิจัยพบว่า 1. จากข้อมูลการทำวิจัยเชิงสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการทำวิจัยร้อยละ 66.84 โดยครูที่เคยทำวิจัยมีประสบการณ์การฝึกอบรมทำวิจัยชั้นเรียน ร้อยละ 81.98 และมีความต้องการการฝึกอบรมร้อยละ 56.57 รูปแบบการทำวิจัยเป็นแบบทางการร้อยละ 70.10 ลักษณะการทำวิจัยแบบรายบุคคลร้อยละ 78.10 โดยมีรูปแบบความร่วมมือระหว่างบุคคลภายในโรงเรียนมากที่สุด 2. กระบวนการเสริมพลังอำนาจครูใช้วิธีการบรรยายให้ความรู้ และการสนับสนุนส่งเสริมให้ความช่วยเหลือครูในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน 3. สำหรับผลการวิจัยจากกรณีศึกษาพบว่า หลังจากการเสริมพลังอำนาจครูในโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษาทำวิจัยมากกว่าร้อยละ 50 ในแต่ละโรงเรียนมีการทำวิจัยแบบไม่เป็นทางการมากกว่าร้อยละ 60 ลักษณะการทำวิจัยเป็นแบบรายบุคคลมากกว่าร้อยละ 70 รูปแบบความร่วมมือในการทำวิจัยที่พบเป็นแบบความร่วมมือระหว่างบุคคลภายในโรงเรียน โดยไม่มีบุคคลภายนอกให้ความช่วยเหลือ ประเด็นปัญหาวิจัยที่

ศึกษาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของนักเรียนและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอปัญหาและอุปสรรคต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนดังนี้ คือ 1) ความสูญเปล่าจากการอบรม 2) การรับผิดชอบสอนวิธีที่ไม่ตรงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษา 3) การไม่มีเวลาและภาระที่รับผิดชอบมาก 4) ความไม่มั่นใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน 5) ขาดการติดตามให้ข้อเสนอแนะ และตรวจผลงานการทำวิจัย 6) การขาดงบประมาณในการทำวิจัย 7) การเปลี่ยนแปลงนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

วลัยพรณ์ เสรีวัฒน์ (2544: 93-97) ได้ศึกษาเรื่อง การวิจัยในชั้นเรียนของครูแกนนำกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า 1) สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูแกนนำด้านการดำเนินการโรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการวิจัยในชั้นเรียนอย่างกว้างขวางมากที่สุด ด้านบุคลากรผู้บริหารให้การสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยการให้ขวัญกำลังใจ และครูแกนนำส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนจากการอบรมสัมมนา ด้านวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลโรงเรียนมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และส่วนมากใช้แหล่งข้อมูลจากตำราวิชาการ เอกสาร วารสารที่เกี่ยวข้อง 2) ปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูล และด้านงบประมาณในการวิจัยในชั้นเรียน และ 3) ผู้บริหารมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก โดยส่งเสริมมากที่สุด คือ ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนและส่งเสริมน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน

อนันท์ ยิงนอก(2544: 64-67) ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 การปฏิบัติงานของผู้บริหารประถมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง คือ การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน การวางแผนในการปรับปรุงการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน และการจัดสรรงบประมาณในการวิจัยในชั้นเรียน การปฏิบัติงานของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก คือ การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน

การสนับสนุนและเผยแพร่งานวิจัยในชั้นเรียน การให้ความยอมรับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และ ส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

กอบกุล จงกลนี้ (2545: 158-173) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน พบว่า สภาพปัญหาและอุปสรรคของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนมี 4 ด้านคือ ด้านครูขาดเทคนิคการวิจัย ด้านครูขาดการส่งเสริมสนับสนุนจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านครูขาดปัจจัยเอื้อต่อการทำวิจัยและด้านขาดการเผยแพร่ผลงานวิจัยแนวทางการพัฒนาการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อใช้แก้ปัญหาในด้านครูขาดเทคนิคการวิจัยด้านครูขาดการส่งเสริมสนับสนุนจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านครูขาดปัจจัยเอื้อต่อการทำวิจัย มีแนวทางที่จะนำไปแก้ปัญหาร่วมกันคือ จัดอบรมสัมมนาจัดหาเอกสาร จัดหาที่ปรึกษาให้คำแนะนำ จัดเวทีเสนอผลงาน จัดให้มีแหล่งข้อมูล จัดเผยแพร่ผลงานวิจัย จัดหาอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวก จัดหาทุนการทำวิจัย จัดเครือข่ายการวิจัย นำผลงานวิจัยไปพิจารณาความดีความชอบ ติดตามประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่องสร้างแรงจูงใจทั้งรูปธรรมและนามธรรมและจัดบรรยากาศที่ทำงานให้เป็นบรรยากาศทางวิชาการ ส่วนในด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย พบว่า ควรเผยแพร่ในรูปของการจัดประชุมสัมมนาจัดเวทีเสนอผลงานวิจัยจัดในรูปของเอกสารเพื่อทำการเผยแพร่ในแหล่งข้อมูลต่างๆ และให้สื่อมวลชนมีส่วนร่วมช่วยในการเผยแพร่ในรูปของการนำเสนอทั้งทางโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ต่างๆ อันเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ตระหนักรู้และเกิดความสนใจที่จะทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้วยอย่างแท้จริง

ต้องจิตร์ โสมภีร์(2546: 102-104) ได้วิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ทั้ง 5 ด้าน 1) บทบาทในการส่งเสริมให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับทำวิจัยในชั้นเรียนดำเนินการส่งเสริมมากที่สุด คือ ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) บทบาทในการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนดำเนินการส่งเสริมสูงสุด คือ การสร้างความตระหนักให้ครูเห็นคุณค่าการวิจัยในชั้นเรียนด้วยการให้ความรู้แก่ครู สนับสนุนให้ครูใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอน 3) บทบาทในการส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสูงสุด คือ การสนับสนุนให้ครูมีการวางแผนแก้ปัญหา

ร่วมกันด้วยการให้มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกัน 4) บทบาทในการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุด ก็คือ การให้ผลตอบแทนแก่ครูที่มีผลงานทางการวิจัยดีเด่น ด้วยการยกย่องชมเชยต่อสาธารณชน 5) บทบาทในการส่งเสริมยกย่องให้ครูที่มีผลงานวิจัยดีเด่นมากที่สุด ก็คือ การที่ผู้บริหารให้กานยอมรับผลงานวิจัยในชั้นเรียนพบว่า 1) ปัญหาด้านบุคลากร คือครูยังขาดความรู้ในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน 2) ปัญหาด้านงบประมาณ คือ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณไม่เพียงพอ 3) ปัญหาด้านการบริหารและการจัดการวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียน คือ ครูไม่ได้ทำวิจัย มีภาระในงานมาก 4) ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ คือ ครูไม่ใช้สื่อการเรียนรู้ และนวัตกรรมใหม่มาใช้ในการเรียนการสอน โดยยังใช้วิธีการสอนแบบเดิม ๆ

วัลภา ภูริปัญญา (2546: 103-110) ได้วิจัย เรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูและกระบวนการบริหารของผู้บริหาร เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สาเหตุที่ครูทำวิจัยในเรียนเพราะต้องการศึกษาข้อมูลของนักเรียนว่ามีพฤติกรรม มีความต้องการและมีปัญหาอย่างไร เพื่อหาวิธีการแก้ไขให้กับนักเรียน สาเหตุที่ครูไม่ทำวิจัยในชั้นเรียน เพราะไม่เข้าใจวิธีการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู คือ ยังขาดความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัย ครูมีความต้องการความช่วยเหลือในด้านความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน สภาพปัจจุบันของงานวิจัย ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยแบบทดลองเชิงพัฒนาและทำวิจัยคนเดียว วิชาที่ทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุดคือ ภาษาไทย การทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุดในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เครื่องมือในการวิจัยที่ใช้มาก คือ กิจกรรมการเรียน ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในด้านนโยบาย และแผนปฏิบัติงานการนิเทศติดตาม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ การจัดให้ครูเข้ารับการอบรม กระบวนการบริหารของผู้บริหาร เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ อำนวยความสะดวกและแรงจูงใจ ภาวะผู้นำ การตัดสินใจ การสื่อสาร และการเปลี่ยนแปลงองค์การ

รังสรรค์ แสนบัวฉัตร (2549: 83) ได้ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร อำเภอบางปะกง สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมและรายกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงคะแนนจากมากไปหาน้อย พบว่า 3 อันดับแรก คือ ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของผู้วิจัย การสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 2) บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมจำแนกตามประสบการณ์เป็นผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 3) บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมจำแนกตามวุฒิการศึกษา วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปิยะ วงศ์คำจันทร์(2550: 99-103) ได้ศึกษาสภาพการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการให้ความสำคัญแก่งานวิจัยในชั้นเรียน และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรกตามลำดับ การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของผู้ทำงานวิจัย และด้านการให้ความสำคัญแก่งานวิจัยในชั้นเรียน ส่วนครูผู้สอนมีความเห็นว่าสภาพการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า มีความเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

Smulyan,1971: 47) ได้ศึกษาเรื่อง “The collaboration Process in action Research” โดยทำการศึกษาระบวนการร่วมมือของทีมวิจัย ซึ่งประกอบด้วยครู 5 คน และนักวิจัยจากมหาวิทยาลัย 2 คน โดยพบปะกันทุกอาทิตย์ในช่วง 2 ปี ในปีแรกเป็นการสำรวจ

ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อกำหนดปัญหา ซึ่งจะต้องมีความร่วมมือกันการตั้งวัตถุประสงค์ในปีที่ 2 พวกเขาตระหนักว่าวัตถุประสงค์ของการวิจัยไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนแต่เป็นการพัฒนาบุคลากรและพัฒนาโรงเรียน ผลที่ได้จากความร่วมมือของการทำวิจัยครั้งนี้ ตามความรู้สึกของครู พบว่า แม้ข้อค้นพบที่ได้จะเป็นส่วนเล็ก ๆ ที่มีผลต่อการปฏิบัติ แต่ครู 5 คน ก็พบว่าในช่วง 2 ปีนี้ ทำให้เขามีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและวิชาชีพ มีความเข้าใจในระเบียบวิธีการวิจัยมากขึ้น และพร้อมที่จะทำการวิจัยในโอกาสต่อไป

Adele (1989: 35-47) ได้ศึกษาเรื่อง ครูในฐานะนักวิจัยกับแนวทางที่แตกต่างกันในการรอบรู้ พบว่า เขตการศึกษาต้องให้โอกาสครูเข้าร่วมในการวิจัย ข้อเสนอแนะสำหรับนโยบายการพัฒนาบุคลากรเน้นการใช้โปรแกรมครุศึกษาค้นคว้า พร้อมทั้งจัดให้มีการสนับสนุนจากเพื่อนและยอมรับบทบาทซึ่งกันและกัน ครูประสบปัญหาที่เกิดจากเวลาไม่เพียงพอ ความไม่แน่นอน ความไม่สนใจของผู้บริหาร แต่ถ้าเมื่อให้การสนับสนุนก็จะทำให้แก้ปัญหาบางอย่างได้ด้วยวาทะและการชื่นชมน่าจะมีประสิทธิภาพในการเพิ่มความสามารถในการผลิตงานวิจัยมากกว่า

Kenneth (1992: 119) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครุศึกษาค้นคว้าในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐแพนซีวาเนียตอนเหนือ พบว่ามีสรุปเกี่ยวกับการวิจัยของครูที่สะท้อนถึงความคิดเห็นของผู้ร่วมในประเด็นการวิจัยของครูถึงขั้นตอนการพัฒนาบุคลากร คือ

- 1) การสนับสนุนและให้ความร่วมมือจากฝ่ายบริหารที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความพยายามทำวิจัยของครู
- 2) การวิจัยเป็นการพัฒนาวิชาชีพที่ได้ผล
- 3) อุปสรรคต่อการทำวิจัยของครู คือเวลาและ
- 4)ทัศนคติ การส่งเสริมการทำวิจัยของครูในโรงเรียนของรัฐแพนซีวาเนียเพื่อพัฒนาบุคลากร เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ อย่างไรก็ตามก็ดียิ่งต้องทำด้วยความสมัครใจ ทำเป็นระบบร่วมมือกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้ผู้วิจัยได้เสนอรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยในการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์เทียบระดับ ความคิดเห็นตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาจากกลุ่มประชากรผู้บริหารและกลุ่มตัวอย่างครู ดังรายละเอียดดังนี้

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น ระดับกรุงเทพมหานคร จาก 59 โรงเรียน (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2551: 53) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 59 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายต่างๆ จำนวน 115 คน และครู จำนวน 2,802 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,976 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) เลือกประชากรผู้บริหารสถานศึกษาของทุกโรงเรียนใน โรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 59 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 59 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายต่างๆจำนวน 115 คน ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 174 คน

ครู ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตาราง Krejcie and Morgan (1970: 608-609) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จากประชากรครู 2,802 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 คน จากนั้นผู้วิจัยคำนวณจำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียนตามสัดส่วนประชากรครูที่มีอยู่จริงในแต่ละโรงเรียน เมื่อได้จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียน

จึงสุ่มตัวอย่างครูด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากเลขลำดับที่ตามบัญชีรายชื่อครูของแต่ละโรงเรียน

รวมผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 174 คน และครู จำนวน 338 คน รวมทั้งสิ้น 512 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้สอบถามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (John W. Best, 1970: 175) ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน 5 ด้าน ดังนี้

- ด้านที่ 1 การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 11 ข้อ
- ด้านที่ 2 การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 11 ข้อ
- ด้านที่ 3 การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 10 ข้อ
- ด้านที่ 4 การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 10 ข้อ
- ด้านที่ 5 การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 8 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานด้านส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. รวบรวมและวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
3. กำหนดตัวบ่งชี้บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนและสร้างประเด็นตามกรอบแนวคิด
4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบรับคำแนะนำสำหรับการแก้ไขและปรับปรุง
5. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องในการใช้ภาษา จนได้เครื่องมือที่มีความสมบูรณ์ถูกต้องตามกรอบการวิจัย
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยมีรายชื่ผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้
 - 1) รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์
ผู้เชี่ยวชาญแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในสาขาวิชาบริหารการศึกษา
 - 2) อาจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล
อาจารย์ประจำสาขาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 3) รองศาสตราจารย์ ดร.โชติกา ภาชีนผล
อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 4) คุณวิภา ลัดดาพรวิสิฐ
ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมมาตรฐานความเป็นเลิศ
สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
 - 5) อาจารย์ ดร.สุวรรณา รัตนธรรมเมธี
อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

6) คุณยุพิน วรพุทธานนท์

ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

7) คุณนภัสวรรณ ทศนาญชลี

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางเตย สังกัดกรุงเทพมหานคร

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC: Item-Objective Congruence Index) โดยการให้คะแนนความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1 = สอดคล้อง 0 = ไม่แน่ใจ -1 = ไม่สอดคล้อง และนำผลจากการตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่าน มาคำนวณค่าดัชนี IOC ของแบบสอบถามแต่ละข้อ โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้ (สุวิมล ตีรกาพันธ์, 2550: 165-166)

$$\text{สูตรที่ใช้ในการคำนวณ } IOC = \frac{\sum R}{n}$$

R = ผลคูณของคะแนนกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญในแต่ละระดับความสอดคล้อง

n = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ค่า IOC > 0.5 คือคำถามที่ดี

ค่า IOC < 0.5 คือคำถามที่ควรปรับปรุงแก้ไข

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ และมีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 มาปรับปรุงแก้ไขเป็นรายชื่อให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง

8. สรุปรวบรวมข้อเสนอแนะ และนำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้ว มาพิจารณาแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

9. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้ดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากฝ่ายวิชาการ หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากฝ่ายวิชาการ หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังผู้บริหาร โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยส่งและรับแบบสอบถามทางไปรษณีย์และด้วยตนเองบางส่วน
4. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนโดยแยกแบบสอบถาม ที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด จำนวน 512 ฉบับ ได้รับคืนมา จำนวน 449 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.70 เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 441 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.13 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ดังแสดงใน ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งและได้รับคืน

ผู้ตอบ	จำนวนที่ ส่งไป(ฉบับ)	แบบสอบถามที่ได้รับคืน		แบบสอบถามที่สมบูรณ์	
		จำนวน(ฉบับ)	ร้อยละ	จำนวน(ฉบับ)	ร้อยละ
ผู้บริหาร	174	155	89.08	152	87.36
ครู	338	294	86.98	289	85.50
รวม	512	449	87.70	441	86.13

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for Social Science) Version 15.0 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequencies Distribution) และหาร้อยละ (Percentage) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยการทดสอบค่า (t - test) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทำในรูปตารางประกอบความเรียง

เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น

ระดับบทบาท ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน **ไม่มี** ความหมายดังนี้

- 4 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก
- 2 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 0 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับไม่เคยปฏิบัติเลย

โดยผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์การแปลความหมายหรือเกณฑ์บ่งชี้พฤติกรรมที่แสดงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน (ประคอง กรรณสูตร, 2542: 73; ศิริชัย กาญจนวาสี, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และดิเรก ศรีสุข, 2544: 60) ดังนี้

- 3.50 - 4.00 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนอยู่ในระดับปฏิบัติมากที่สุด
- 2.50 - 3.49 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนอยู่ในระดับปฏิบัติมาก
- 1.50 - 2.49 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนอยู่ในระดับปฏิบัติน้อย
- 0.50 - 1.49 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 0.00 - 0.49 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนอยู่ในระดับไม่เคยปฏิบัติเลย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการเปรียบเทียบในบทนี้ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษา
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพ

มาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร

เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์
แทนค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัยในการนำเสนอ ดังนี้

\bar{X} หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. หมายถึง ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

n_1 หมายถึง จำนวนผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถาม

n_2 หมายถึง จำนวนผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถาม

t หมายถึง ค่าสถิติทดสอบที (t-test)

p หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป
ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาวมในการปฏิบัติ
อาชีพผู้บริหารสถานศึกษา/ครู ระยะเวลาในการปฏิบัติอาชีพผู้บริหาร/ครูในโรงเรียนปัจจุบัน
จากกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 152 คน และครู จำนวน 289 คน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ดัง ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครู	
	($n_1 = 152$)		($n_2 = 289$)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	36	23.68	64	22.15
หญิง	116	76.32	225	77.85
รวม	152	100.00	289	100.00
อายุ				
น้อยกว่า 31 ปี	–	–	25	8.65
31 – 40 ปี	10	6.58	33	11.42
41 – 50 ปี	45	29.60	92	31.83
51 – 60 ปี	97	63.82	139	48.10
รวม	152	100.00	289	100.00
วุฒิการศึกษาสูงสุด				
ปริญญาตรี	–	–	231	79.93
ปริญญาโท	151	99.34	58	20.0
ปริญญาเอก	1	0.66	–	–
อื่นๆ	–	–	–	–
รวม	152	100.00	289	100.00
ระยะเวลารวมในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา				
น้อยกว่า 1 ปี	–	–	–	–
1 – 4 ปี	15	9.87	–	–
5 – 8 ปี	40	26.31	–	–
9 – 12 ปี	45	29.61	–	–
13 – 16 ปี	32	21.05	–	–
มากกว่า 16 ปี	20	13.16	–	–
รวม	152	100.00	–	–

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	ผู้บริหารสถานศึกษา ($n_1 = 152$)		ครู ($n_2 = 289$)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลารวมในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา				
ในโรงเรียนปัจจุบัน				
น้อยกว่า 1 ปี	–	–	–	–
1 – 4 ปี	78	51.32	–	–
5 – 8 ปี	27	17.76	–	–
9 – 12 ปี	27	17.76	–	–
13 – 16 ปี	10	6.58	–	–
มากกว่า 16 ปี	10	6.58	–	–
รวม	152	100.00	–	–
ระยะเวลารวมในการปฏิบัติอาชีพครู				
น้อยกว่า 1 ปี	–	–	3	1.04
1 – 4 ปี	–	–	18	6.23
5 – 8 ปี	–	–	14	4.84
9 – 12 ปี	–	–	22	7.61
12 – 16 ปี	–	–	25	8.65
มากกว่า 16 ปี	–	–	207	71.63
รวม	–	–	289	100.00
ระยะเวลาในการปฏิบัติอาชีพครูในโรงเรียนปัจจุบัน				
น้อยกว่า 1 ปี	–	–	9	3.11
1 – 4 ปี	–	–	33	11.42
5 – 8 ปี	–	–	30	10.38
9 – 12 ปี	–	–	51	17.65
12 – 16 ปี	–	–	59	20.42
มากกว่า 16 ปี	–	–	107	37.02
รวม	–	–	289	100.00

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า

เพศ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเพศหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.32 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 23.68

อายุ ผู้บริหารสถานศึกษามีอายุระหว่าง 51-60 ปี มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 63.82 รองลงมา มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.60 และมีอายุระหว่าง 31-40 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.58

วุฒิการศึกษาสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษามีวุฒิกการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 99.34 และในระดับปริญญาเอก น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.66

ระยะเวลารวมในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 9-12 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.61 รองลงมา คือ 5-8 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.31 และ 1-4 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.87

ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการในโรงเรียนปัจจุบันรวมระยะเวลา 1-4 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.37 รองลงมา คือ 5-8 ปี และ 9-12 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.76 เท่ากัน และมากกว่า 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.87 และ 1-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.29 และ น้อยที่สุด คือ 13-16 ปี และ มากกว่า 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.58 เท่ากัน

กลุ่มครู พบว่า

เพศ ครูเป็นเพศหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.85 และ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 22.15

อายุ ครูมีอายุระหว่าง 51-60 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.10 รองลงมา มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.83 และมีอายุน้อยกว่า 31 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.65

วุฒิการศึกษาสูงสุด ครูมีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.93 และในระดับปริญญาโทน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.07

ระยะเวลารวมในการปฏิบัติอาชีพครู ครูปฏิบัติอาชีพ รวมระยะเวลา ทั้งสิ้น มากกว่า 16 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.63 รองลงมา คือ 12-16 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.65 และน้อยกว่า 1 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.04

ระยะเวลาในการปฏิบัติอาชีพครูในโรงเรียนปัจจุบัน ครูปฏิบัติอาชีพใน โรงเรียนปัจจุบันรวมระยะเวลามากกว่า 16 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.02 รองลงมา คือ 12-16 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.42 และน้อยกว่า 1 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.11

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียนด้านให้ การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าใน ตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน และรายละเอียดของแต่ละด้านดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการวิจัย
 ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพ
 มาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม 5 ด้าน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา ($n_1 = 152$)			ครู ($n_2 = 289$)			t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			การ ปฏิบัติ			การ ปฏิบัติ	
1 ด้านการส่งเสริมให้เกิด ความสำเร็จของการทำวิจัย ในชั้นเรียน	3.61	0.38	มาก ที่สุด	3.48	0.52	มาก	2.349*
2 ด้านการยอมรับนับถือ ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	3.42	0.63	มาก	3.36	0.67	มาก	.889
3 ด้านการให้ความสำคัญกับ การวิจัยในชั้นเรียน	3.47	0.69	มาก	3.38	0.74	มาก	1.190
4 ด้านการให้ความรับผิดชอบ ครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน	3.48	0.66	มาก	3.38	0.66	มาก	1.484
5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้า ในตำแหน่งการงานของครู ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	3.34	0.71	มาก	3.25	0.56	มาก	1.447
รวม	3.46	0.61	มาก	3.37	0.64	มาก	1.451

* $P < .05$

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการ
 ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน พบว่า

กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.61$) รองลงมา คือ ด้านการมีความรับผิดชอบครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X}=3.48$) ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X}=3.47$) และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X}=3.34$) ตามลำดับ

กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.63$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ด้าน คือ ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการมีความรับผิดชอบครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X}=3.38$) ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X}=3.36$) และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X}=3.25$) ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครู พบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกันทั้งสองกลุ่ม โดยกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนกลุ่มครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวม พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการวิจัย
 ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพ
 มาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร **ด้านที่ 1 การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัย
 ในชั้นเรียน**

การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จ ของการวิจัยในชั้นเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา ($n_1 = 152$)			ครู ($n_2 = 289$)			t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	
1 ผู้บริหารกำหนดนโยบาย สนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน	3.72	0.45	มากที่สุด	3.63	0.64	มากที่สุด	1.665
2 ผู้บริหารจัดให้มีการประชุม ชี้แจงนโยบาย วัตถุประสงค์ และบทบาทของครูในการทำวิจัย ในชั้นเรียน	3.70	0.46	มากที่สุด	3.59	0.68	มากที่สุด	1.935
3 ผู้บริหารจัดให้มีแผน ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยในชั้นเรียน	3.69	0.46	มากที่สุด	3.61	0.68	มากที่สุด	1.491
4 ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณ การวิจัยในชั้นเรียน	3.70	0.46	มากที่สุด	3.61	0.68	มากที่สุด	1.615
5 ผู้บริหารจัดหาแหล่งเงินทุน สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.64	0.48	มากที่สุด	3.54	0.71	มากที่สุด	1.717
6 ผู้บริหารจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สำหรับการวิจัยในชั้นเรียน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ กระดาษอัดสำเนา อินเทอร์เน็ต เพื่อการสืบค้น เป็นต้น	3.66	0.48	มากที่สุด	3.57	0.70	มากที่สุด	1.542

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จ ของการวิจัยในชั้นเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			t
	(n ₁ = 152)			(n ₂ = 289)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	
7 ผู้บริหารจัดหา เอกสาร ตำรา บทความและตัวอย่างงานวิจัย ที่เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน	3.66	0.48	มากที่สุด	3.57	0.70	มากที่สุด	1.542
8 ผู้บริหารจัดให้มีห้องหรือมุมใด มุมหนึ่งสำหรับค้นคว้า งานวิจัยในชั้นเรียน	3.70	0.46	มากที่สุด	3.63	0.72	มากที่สุด	1.197
9 ผู้บริหารจัดให้มีการรวบรวม สารสนเทศสำหรับการ การวิจัยในชั้นเรียน	3.23	0.42	มากที่สุด	3.02	0.98	มากที่สุด	3.136*
10 ผู้บริหารติดตามการวิจัย ในชั้นเรียนของครูให้เป็นไป ตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการ การวิจัย	3.64	0.48	มากที่สุด	3.54	0.75	มากที่สุด	1.675
11 ผู้บริหารจัดให้มีเครือข่าย การวิจัยในชั้นเรียน	3.24	0.43	มากที่สุด	3.02	0.98	มากที่สุด	3.226*
รวม	3.61	0.41	มากที่สุด	3.48	0.68	มากที่สุด	2.349*

* P < .05

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร
ด้านที่ 1 การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำการวิจัยในชั้นเรียน

กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็น่า บทบาทของผู้บริหารในด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำการวิจัยในชั้นเรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.72$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 3 ข้อ คือ ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมชี้แจงนโยบาย วัตถุประสงค์และบทบาทของครูในการทำการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณการวิจัยในชั้นเรียน และผู้บริหรจัดให้มีห้องหรือมุมใดมุมหนึ่งสำหรับค้นคว้างานวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.70$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการรวบรวมสารสนเทศสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.23$)

กลุ่มครูมีความคิดเห็น่า บทบาทของผู้บริหารในด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำการวิจัยในชั้นเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน 2 ข้อ คือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนและผู้บริหรจัดให้มีห้องหรือมุมใดมุมหนึ่งสำหรับค้นคว้างานวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.63$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ข้อ คือ ผู้บริหารจัดให้มีแผนการวิจัยในชั้นเรียนปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.61$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการรวบรวมสารสนเทศสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.02$)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครู เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่ม พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ยกเว้นข้อข้อ 9 ผู้บริหารจัดให้มีการรวบรวมสารสนเทศสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน และข้อ 11 ผู้บริหารจัดให้มีเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันว่ารายการด้านการส่งเสริมความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 ผู้บริหารกำหนดนโยบายสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อ 4 ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณการวิจัยในชั้นเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 9 ผู้บริหารจัดให้มีการรวบรวมสารสนเทศสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร **ด้านที่ 2** การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัย ในชั้นเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา ($n_1 = 152$)			ครู ($n_2 = 289$)			t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
			การปฏิบัติ			การปฏิบัติ	
1. ผู้บริหารยกย่อง ชมเชยครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนในที่ประชุมทั้งในโรงเรียนและที่อื่น ๆ ทุกครั้งที่มีโอกาสเหมาะสม	3.58	0.50	มากที่สุด	3.51	0.79	มากที่สุด	1.143
2. ผู้บริหารให้เกียรติบัตรหรือรางวัลแก่ครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน	3.63	0.48	มากที่สุด	3.54	0.75	มากที่สุด	1.555
3. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมประชุมสัมมนาด้านการวิจัยในชั้นเรียน	3.63	0.48	มากที่สุด	3.61	0.64	มากที่สุด	1.414
4. ผู้บริหารจัดให้ครูมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้และประสบการณ์การวิจัยในชั้นเรียน	3.58	0.50	มากที่สุด	3.54	0.75	มากที่สุด	.656

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัย ในชั้นเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา ($n_1 = 152$)			ครู ($n_2 = 289$)			t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	
	5. ผู้บริหารให้ครูมีส่วนร่วม ในการเสนอนโยบาย ในการบริหารงานวิจัยในชั้นเรียน ของโรงเรียน	3.24	0.87	มาก	3.21	0.74	
6. ผู้บริหารจัดให้ครูมีส่วนร่วม รับผิดชอบในโครงการวิจัย .ในชั้นเรียนของโรงเรียน	3.27	0.85	มาก	3.23	0.72	มาก	.512
7. ผู้บริหารให้ครูที่มีความรู้ ความสามารถด้านการวิจัย เป็นครูพี่เลี้ยงในการทำวิจัย ในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน	3.36	0.85	มาก	3.28	0.67	มาก	1.028
8. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เดียวกันได้ร่วมกันจัด ทำการวิจัยในชั้นเรียน	3.58	0.50	มากที่สุด	3.54	0.72	มากที่สุด	.672
9. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมี ความรู้ความสามารถ ทางด้านการวิจัยเป็น วิทยากรถ่ายทอดความรู้ ให้เพื่อนครูทั้งในและนอกโรงเรียน	3.32	0.72	มาก	3.30	0.64	มาก	.305
10. ผู้บริหารสนับสนุนให้ นำผลการวิจัยไปเผยแพร่ ในวารสารวิชาการทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ	3.18	0.79	มาก	3.01	0.75	มาก	2.152*

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัย ในชั้นเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			t
	$(n_1 = 152)$			$(n_2 = 289)$			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	
11. ผู้บริหารสนับสนุนให้ นำผลการวิจัยในชั้นเรียน ไปเผยแพร่ในเวทีแสดงผลงาน ทางวิชาการหรือในที่ประชุมต่างๆ ทั้งในระดับโรงเรียน ระดับกลุ่ม โรงเรียนและระดับประเทศ	3.21	0.76	มาก	3.17	0.78	มาก	.529
รวม	3.42	0.63	มาก	3.36	0.67	มาก	.889

* $P < .05$

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านที่ 2 การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารในด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ารายการบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 ข้อ คือ ผู้บริหารให้เกียรติบัตรหรือรางวัลแก่ครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน และ ผู้บริหาร สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมประชุม สัมมนาด้านการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.63$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3 ข้อ คือ ผู้บริหารยกย่อง ชมเชยครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนในที่ประชุมทั้งในโรงเรียนและที่อื่นๆทุกครั้งที่มีโอกาสเหมาะสม ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันได้ร่วมกันจัดทำการวิจัยในชั้นเรียน และผู้บริหารจัดให้ครูมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้และประสบการณ์การวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.58$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้นำผลการวิจัยไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.18$)

กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารในด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.61$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 3 ข้อ คือ ผู้บริหารให้เกียรติบัตรหรือรางวัลแก่ครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารจัดให้ครูมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้และประสบการณ์การวิจัยในชั้นเรียน และ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันได้ร่วมกันจัดทำการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.54$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้นำผลการวิจัยไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.01$)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครู พบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อ 1,2,3,4 และ 8 ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกันทั้งสองกลุ่ม นอกจากนี้ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันว่ารายการด้านข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 3 ผู้บริหารกำหนดนโยบายสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อ 4 ผู้บริหารจัดให้ครูมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้และประสบการณ์การวิจัยในชั้นเรียน และข้อ 8 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันได้ร่วมกันจัดทำการวิจัยในชั้นเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 10 ผู้บริหารสนับสนุนให้นำผลการวิจัยไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหาร ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ข้อ 10 ผู้บริหารสนับสนุนให้นำผลการวิจัยไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครูมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการวิจัย
 ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพ
 มาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านที่ 3 การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน

การให้ความสำคัญกับการวิจัย ในชั้นเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา ($n_1 = 152$)			ครู ($n_2 = 289$)			t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	
	1. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู มีการวิจัยในชั้นเรียน หรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา การเรียนการสอน	3.51	0.78	มาก ที่สุด	3.47	0.72	
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู นำผลการวิจัยในชั้นเรียน มาปรับปรุงกระบวนการเรียน การสอน	3.47	0.84	มาก	3.39	0.82	มาก	.921
3. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูมีโอกา สศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ ที่เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนการสอน	3.41	0.90	มาก	3.33	0.88	มาก	.889
4. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครู ใช้เวลาว่างในการค้นคว้า หาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน สำหรับการวิจัยในชั้นเรียน	3.39	0.78	มาก	3.28	0.90	มาก	1.306

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การให้ความสำคัญกับการวิจัย ในชั้นเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			t
	(n ₁ = 152)			(n ₂ = 289)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษา หาความรู้เพิ่มเติมโดยอ่านหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร ที่เป็นประโยชน์ ต่อการวิจัยในชั้นเรียน	3.47	0.84	มาก	3.36	0.81	มาก	1.311
6. ผู้บริหารจัดให้มีหรือแนะนำ ที่ปรึกษาในการวิจัยในชั้นเรียน ให้ครูขึ้นในโรงเรียน	3.34	0.74	มาก	3.25	0.88	มาก	1.174
7. ผู้บริหารจัดให้มีการอบรม เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครู	3.77	0.42	มากที่สุด	3.69	0.46	มากที่สุด	1.853
8. ผู้บริหารจัดให้มีการประชุม ปฏิบัติการการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาความรู้และแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ระหว่างครูในกลุ่มสาระ เดียวกัน	3.77	0.42	มากที่สุด	3.69	0.47	มากที่สุด	1.853
9. ผู้บริหารจัดให้มีวิทยากร มาบรรยายเสริมความรู้ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน	3.21	0.81	มาก	3.17	0.86	มาก	.487
10. ผู้บริหารนำผลการวิจัย ในชั้นเรียนไปใช้ในการวางแผน และกำหนดนโยบายของโรงเรียน	3.34	0.74	มาก	3.21	0.87	มาก	1.664
รวม	3.47	0.69	มาก	3.38	0.74	มาก	1.190

* P < .05

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านที่ 3 การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน

กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้าน การให้ ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 ข้อ คือ ผู้บริหารจัด ให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูผู้บริหารปฏิบัติการการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อ พัฒนาความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูในกลุ่มสาระเดียวกัน ($\bar{X}=3.77$) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการวิจัยในชั้นเรียนหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆที่เป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.51$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหาร จัดให้มีวิทยากรมาบรรยายเสริมความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X}=3.21$)

กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียนด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีค่าเฉลี่ย เท่ากัน 2 ข้อ คือ ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครู และผู้บริหาร ปฏิบัติการการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูในกลุ่ม สาระเดียวกัน ($\bar{X}=3.69$) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการวิจัยในชั้นเรียนหรือค้นคว้า หาความรู้ใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.47$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีวิทยากรมาบรรยายเสริมความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X}=3.17$)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครู เมื่อพิจารณา จากค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่ม พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 1 ที่กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับมากที่สุด ส่วนกลุ่มครูเห็นว่ายู่ในระดับมาก นอกจากนี้ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันว่ารายการด้านข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7 ผู้บริหาร จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครู และข้อ 8 ผู้บริหารจัดให้มีการประชุม

ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูในกลุ่มสาระเดียวกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อ 1 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 9 ผู้บริหารจัดให้มีวิทยากรมาบรรยายเสริมความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อเช่นเดียวกันทั้งสองกลุ่ม

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร **ด้านที่ 4 การมีความรับผิดชอบครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน**

การให้ความรับผิดชอบ ผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			t
	$(n_1 = 152)$			$(n_2 = 289)$			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	
1. ผู้บริหารจัดระบบเวลาว่าง ของครูในแต่ละภาคเรียน เพื่อให้ครูได้หมุนเวียน รับผิดชอบในการวิจัยในชั้นเรียน	3.43	0.74	มาก	3.32	0.72	มาก	1.501
2. ผู้บริหารให้คำแนะนำ แหล่งทรัพยากรทางด้านความรู้ เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู	3.47	0.84	มาก	3.36	0.67	มาก	1.367

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การให้ความรับผิดชอบ ผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา ($n_1 = 152$)			ครู ($n_2 = 289$)			t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	
	3. ผู้บริหารช่วยแก้ปัญหา ที่เกิดจากการวิจัยในชั้นเรียน ของครู	3.45	0.86	มาก	3.36	0.67	
4. ผู้บริหารมีส่วนร่วม ในการนิเทศครูเกี่ยวกับ การวิจัยในชั้นเรียน	3.72	0.45	มากที่สุด	3.63	0.61	มากที่สุด	1.710
5. ผู้บริหารจัดให้มีครูผู้นำ การวิจัยเพื่อจูงใจครู ให้ทำวิจัยในชั้นเรียน	3.79	0.41	มากที่สุด	3.71	0.53	มากที่สุด	1.767
6. ผู้บริหารจัดระบบงานในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู เช่น มีความเป็นอิสระ กล้าคิด ค้นคว้าและวิจัยทดลองความคิดใหม่ๆ	3.72	0.45	มากที่สุด	3.64	0.54	มากที่สุด	1.584
7. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการ เสนอแนะและพิจารณาหัวข้อวิจัย ในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียน การสอน	3.43	0.74	มาก	3.28	0.76	มาก	1.951
8. ผู้บริหารมีส่วนร่วมวิเคราะห์ สภาพปัญหาจนได้แนวทาง ที่จะนำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน	3.34	0.84	มาก	3.24	0.80	มาก	1.268

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การให้ความรับผิดชอบ ผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา			ครู			t
	(n ₁ = 152)			(n ₂ = 289)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	
9. ผู้บริหารมีส่วนร่วมแสวงหา แนวทางใหม่ๆในการแก้ปัญหา เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน	3.21	0.84	มาก	3.12	0.87	มาก	1.036
10. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดหา นวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อการวิจัยในชั้นเรียน เช่น สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอน	3.27	0.79	มาก	3.18	0.85	มาก	1.080
รวม	3.48	0.66	มาก	3.38	0.66	มาก	1.484

* P < .05

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านที่ 4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีความรับผิดชอบต่อผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีครูผู้นำการวิจัยเพื่อจูงใจครูให้ทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการนิเทศครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารจัดระบบงานในโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู เช่น ความเป็นอิสระ กล้าคิด ค้นคว้าและวิจัยทดลองความคิดใหม่ๆ ($\bar{X} = 3.72$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมแสวงหาแนวทางใหม่ๆในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.21$)

กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีครูผู้่นำการวิจัยเพื่อจูงใจครูให้ทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X}=3.71$) รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดระบบงานในโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู เช่น ความเป็นอิสระ กล้าคิด ค้นคว้าและวิจัยทดลองความคิดใหม่ๆ ($\bar{X}=3.64$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมแสวงหาแนวทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X}=3.12$)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครู เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่ม พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 4,5 และ 6 ที่กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูเห็นว่าอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันว่ารายการด้านข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 ผู้บริหารจัดให้มีครูผู้่นำการวิจัยเพื่อจูงใจครูให้ทำวิจัยในชั้นเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อ 6 ผู้บริหารจัดระบบงานในโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู เช่น ความเป็นอิสระ กล้าคิด ค้นคว้าและวิจัยทดลองความคิดใหม่ๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 9 ผู้บริหารมีส่วนร่วมแสวงหาแนวทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหาร ด้านการมีความรับผิดชอบครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการวิจัย
 ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพ
 มาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร **ด้านที่ 5 การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่ง
 การงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน**

การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่ง การงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา ($n_1 = 152$)			ครู ($n_2 = 289$)			t
	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ปฏิบัติ	
1. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ โดยมีผลงานวิจัยในชั้นเรียน	3.43	0.78	มาก	3.31	0.70	มาก	1.545
2. ผู้บริหารนำผลงานวิจัยในชั้นเรียน ของครูมาเป็นส่วนหนึ่ง ในการพิจารณาความดีความชอบ	3.20	0.87	มาก	3.04	0.58	มาก	1.993*
3. ผู้บริหารพิจารณาความดี ความชอบแก่ครูที่นำผลการวิจัย ไปปรับปรุงงานในหน้าที่	3.25	0.84	มาก	3.09	0.68	มาก	2.029*
4. ผู้บริหารจัดให้ครูที่ทำวิจัย ในชั้นเรียนส่งผลงาน ทางวิชาการเพื่อเลื่อน วิทยฐานะของตนให้สูงขึ้น	3.46	0.80	มาก	3.37	0.62	มาก	1.216
5. ผู้บริหารจัดให้ครูที่มีผลงาน ผลงานวิจัยในชั้นเรียนสามารถ เลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงาน ในระดับสูงขึ้น	3.22	0.75	มาก	3.18	0.59	มาก	.534

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่ง การงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา ($n_1 = 152$)			ครู ($n_2 = 289$)			t
	ระดับ		ระดับ		การ ปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
6. ผู้บริหารมอบหมายภาระหน้าที่ ให้ครูผู้มีผลงานวิจัย ได้รับผิดชอบในงานที่ต้องใช้ ความรู้ความสามารถสูงขึ้น	3.29	0.67	มาก	3.21	0.55	มาก	1.245
7. ผู้บริหารจัดให้ครูที่มีผลงาน ผลงานวิจัยในชั้นเรียน ให้ได้รับการเลือกเป็นผู้นำ ทางวิชาการ	3.67	0.47	มากที่สุด	3.58	0.63	มากที่สุด	1.692
8. ผู้บริหารให้โอกาสครู ผู้มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน ได้ศึกษาต่อเพื่อการเลื่อนฐานะ ของตน	3.22	0.84	มาก	3.18	0.58	มาก	.488
รวม	3.34	0.71	มาก	3.25	0.56	มาก	1.447

* $P < .05$

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร
ด้านที่ 5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริม
การวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัย
ในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการ
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครู
ผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน
ให้ได้รับการเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ ($\bar{X}=3.67$) รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดให้ครูที่ทำวิจัย
ในชั้นเรียนส่งผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของตนให้สูงขึ้น ($\bar{X} = 3.46$) และข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารนำผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ ($\bar{X} = 3.20$)

กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนให้ได้รับการเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.58$) รองลงมา ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพโดยมีผลงานวิจัยในชั้นเรียน และผู้บริหารจัดให้ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนส่งผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของตนให้สูงขึ้น ($\bar{X} = 3.37$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารนำผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ ($\bar{X} = 3.04$)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครู เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 7 ผู้บริหารจัดให้ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนให้ได้รับการเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันว่ารายการ ด้านข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7 ผู้บริหารจัดให้ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนให้ได้รับการเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อ 4 ผู้บริหารจัดให้ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนส่งผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของตนให้สูงขึ้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 2 ผู้บริหารนำผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ข้อ 2 และ 3 ที่กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่นสังกัดกรุงเทพมหานครโดยวัตถุประสงค์ในการวิจัย

2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 59 โรงเรียน ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 174 คน และครู จำนวน 338 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 512 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยผู้วิจัยจัดส่งและรับคืนแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองในบางส่วน การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for the Social Science) Version15.0 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มผู้บริหารและครู โดยใช้ค่าที่ (t-test) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง โดยผู้วิจัยนำเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษารoles บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและสรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยแบ่งการสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ในภาพรวม ทั้ง 5 ด้าน

2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ในแต่ละด้าน

2.1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน

2.2 ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

2.3 ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน

2.4 ด้านการมีความรับผิดชอบของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

2.5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครู

ผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวม
ทั้ง 5 ด้าน

สรุปผลการศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ในภาพรวม ทั้ง 5 ด้าน พบว่า

กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่าบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้น
ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้าน
การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการมี
ความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน
ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้า
ในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ

กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน
และด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา มี
ค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ด้าน คือ ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการมี

ความรับผิดชอบครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวม พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในแต่ละด้าน

2.1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการวิจัยในชั้นเรียน

สรุปผลการศึกษาและการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการวิจัยในชั้นเรียน พบว่ากลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารในด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำการวิจัยในชั้นเรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 3 ข้อ คือ ผู้บริหารจัดให้มีการประชุม ชี้แจงนโยบาย วัตถุประสงค์และบทบาทของครูในการทำการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณการวิจัยในชั้นเรียน และ ผู้บริหารจัดให้มีห้องหรือมุมใดมุมหนึ่งสำหรับค้นคว้างานวิจัยในชั้นเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการรวบรวมสารสนเทศสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน

กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารในด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำการวิจัยในชั้นเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน 2 ข้อ คือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนและผู้บริหารจัดให้มีห้องหรือมุมใดมุมหนึ่งสำหรับค้นคว้างานวิจัยในชั้นเรียน รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ข้อ คือ ผู้บริหารจัดให้มีแผนการวิจัยในชั้นเรียน

ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณการวิจัยในชั้นเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการรวบรวมสารสนเทศสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

สรุปผลการศึกษาและการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน พบว่ากลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารในด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 คือ ผู้บริหารให้เกียรติบัตรหรือรางวัลแก่ครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน และ ผู้บริหาร สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมประชุม สัมมนาด้านการวิจัยในชั้นเรียน รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3 ข้อ คือ ผู้บริหารยกย่อง ชมเชยครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนในที่ประชุมทั้งในโรงเรียนและที่อื่น ๆ ทุกครั้งที่มีโอกาสเหมาะสม ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันได้ร่วมกันจัดทำกรวิจัยในชั้นเรียน และผู้บริหารจัดให้ครูมีโอกาสด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้และประสบการณ์การวิจัยในชั้นเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้นำผลการวิจัยไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารในด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3 ข้อ คือ ผู้บริหารให้เกียรติบัตรหรือรางวัลแก่ครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารจัดให้ครูมีโอกาสด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้และประสบการณ์การวิจัยในชั้นเรียน และ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันได้ร่วมกันจัดทำ

การวิจัยในชั้นเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้นำผลการวิจัยไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร ด้าน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อ 10 ผู้บริหารสนับสนุนให้นำผลการวิจัยไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครูมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน

สรุปผลการศึกษาและการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า

กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้าน การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 ข้อ คือ ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูผู้บริหารปฏิบัติการการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูในกลุ่มสาระเดียวกัน รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการวิจัยในชั้นเรียนหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีวิทยากรมาบรรยายเสริมความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน

กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 ข้อ คือ ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครู และผู้บริหารจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่าง

ครูในกลุ่มสาระเดียวกัน รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการวิจัยในชั้นเรียนหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีวิทยากรมาบรรยายเสริมความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อเช่นเดียวกันทั้งสองกลุ่ม

2.4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

สรุปผลการศึกษาและการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีครูผู้นำการวิจัยเพื่อจูงใจครูให้ทำวิจัยในชั้นเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการนิเทศครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารจัดระบบงานในโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู เช่น ความเป็นอิสระ กล้าคิด ค้นคว้าและวิจัยทดลองความคิดใหม่ๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมแสวงหาแนวทางใหม่ๆในการแก้ปัญหา เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีครูผู้นำการวิจัยเพื่อจูงใจครูให้ทำวิจัยในชั้นเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดระบบงานในโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู เช่น ความเป็นอิสระ

กล้าคิด ค้นคว้าและวิจัยทดลองความคิดใหม่ๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วม
แสวงหาแนวทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับ
บทบาทของผู้บริหาร ด้านการให้ความรับผิดชอบครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวม พบว่า
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ
เช่นเดียวกัน

2.5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครู ผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

สรุปผลการศึกษาและการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครู
ผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า

กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริม
การวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยใน
ชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการบทบาทของผู้บริหาร
สถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน
ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนให้ได้รับการเลือกเป็นผู้นำ
ทางวิชาการ รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดให้ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนส่งผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อน
วิทยฐานะของตนให้สูงขึ้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารนำผลงานวิจัยในชั้นเรียน
ของครูมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ

กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษาใน
การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครู
ผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการ
บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่ง
การงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้ครูที่มีผลงานวิจัย
ในชั้นเรียนให้ได้รับการเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ รองลงมา ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้า

ทางวิชาชีพโดยมีผลงานวิจัยในชั้นเรียน และผู้บริหารจัดให้ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนส่งผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของตนให้สูงขึ้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารนำผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร ด้านการให้ความรับผิดชอบครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวม พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อ 2 และ 3 ที่กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร มีประเด็นอภิปราย ดังนี้

1. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย
 - 1.1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.2 ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.3 ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.4 ด้านการมีความรับผิดชอบของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครู

ผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

1. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา และกลุ่มครู มีความคิดเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งสองกลุ่ม ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการประเมินตนเองของกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาว่ามีบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับกลุ่มครู เนื่องมาจากในปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการกระจายอำนาจให้ต้องปฏิบัติหน้าที่ทุกประการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งสอดคล้องกับ

ผลการวิจัยของ ปิยะ วงศ์คำจันทร์ (2550: 99) ที่ศึกษาสภาพการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3 พบว่าสภาพการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าวุฒิการศึกษาของผู้บริหารมีผลต่อบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้บริหารสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 99.34 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 บัญญัติไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องได้รับใบประกอบวิชาชีพผู้บริหารและมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 30 ได้กำหนดให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา จึงถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยชั้นเรียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อจะได้ให้คำแนะนำ นิเทศ กำกับ ติดตาม และส่งเสริมครูผู้สอนให้สามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้จากการพิจารณาในด้านนโยบายหรือกลยุทธ์หลักของการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ (SMART SCHOOL) สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ได้จัดทำยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาไปสู่วิสัยทัศน์ โดยมีเป้าหมายยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา คือ “การสร้างโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพมาตรฐานสำหรับคนทุกวัย ” เมื่อพิจารณาในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและปัจจัยสนับสนุนการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการศึกษาที่เอื้อต่อการให้บริการทางการศึกษาแก่ประชาชน กล่าวคือ ความสำเร็จของโรงเรียนคุณภาพตามเจตนารมณ์และทิศทางที่ตั้งไว้จะบรรลุผลได้ด้วยกลยุทธ์หลัก 5 ประการ คือ 1) พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ความสามารถที่สูงขึ้น รวมทั้งสามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) พัฒนาเครือข่ายสำหรับแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ประสบการณ์และเทคนิคการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ 3) มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสู่กระบวนการเรียนการสอน โดยอาจอยู่ในรูปของสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนและการกระตุ้นการเรียนรู้ของ

ผู้เรียน 4) เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนร่วมจัดการและสนับสนุนการศึกษา และ 5) ส่งเสริมการวิจัยทุกระดับเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การจัดการศึกษา และให้ได้ผลงานที่สามารถนำมาเผยแพร่ใช้ประโยชน์ได้ ร้อยละ 100(สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2551: 5-6) จากกลยุทธ์หลัก ทั้ง 5 ประการดังกล่าวข้างต้นบทบาทของผู้บริหาร ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการปฏิบัติตรงตามกลยุทธ์หลักที่ 1 และ กลยุทธ์หลักที่ 5 ในการดำเนินการโรงเรียนคุณภาพที่มุ่งพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมการวิจัยทุกระดับเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูให้เกิดห้องเรียนคุณภาพ สามารถพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร SMART SCHOOL ที่กล่าวถึงผลการประเมินพบว่าบุคลากรทางการศึกษาได้รับการอบรมพัฒนาด้านการวิจัย ปี พ.ศ. 2548 และพ.ศ.2549 ร้อยละ70 และร้อยละ 100 ตามลำดับ และการส่งเสริมการวิจัยทุกระดับเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การจัดการศึกษา และให้ได้ผลงานที่สามารถนำมาเผยแพร่ใช้ประโยชน์ได้ ร้อยละ 100 (สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2551: 5-6) นอกจากนี้จากการประเมินโรงเรียนคุณภาพมาตรฐาน กรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านครู ในตัวชี้วัด (A3) พบว่า ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนำผลไปใช้พัฒนานักเรียน ปี พ.ศ. 2549 ร้อยละ 72.18 (สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2549: 64-65) นอกจากการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมการวิจัยทุกระดับเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนใน กลยุทธ์หลักประการ ที่ 1 และ 5 แล้วผู้บริหารสถานศึกษายังมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ที่เด่นชัดอีกประการหนึ่ง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มุ่งสู่โรงเรียนคุณภาพเพื่อเข้ารับการประเมินเป็นโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น ระดับกรุงเทพมหานคร และพบว่า ทุกโรงเรียนสามารถผ่านการรับรองเป็นโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น ระดับกรุงเทพมหานคร มีผลการประเมินว่าเป็นโรงเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดแต่ละเครือข่ายและมีผลคะแนน O-NET ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป ตามเกณฑ์การประเมินโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่นที่สำนัก การศึกษากรุงเทพมหานครกำหนดไว้ จากที่กล่าวมา ย่อมแสดงให้เห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้ที่มีความสามารถหลากหลายพร้อมที่จะดำเนินงานบริหารโรงเรียนตามนโยบายและวัตถุประสงค์

ที่สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครกำหนดตามแนวทางจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542(ฉบับที่ 2) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 30 ซึ่งได้กำหนดให้ สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละ ระดับการศึกษา จึงถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องมีส่วนร่วมในการส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี จึงทำให้กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา และกลุ่มครูมีความคิดเห็นว่ บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน นั้นเอง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปิยะ วงศ์คำจันทร์ (2550: 99) ที่ศึกษาสภาพการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนช่วง ชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่าผลการเปรียบเทียบ สภาพการ ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน และถนัดวิทย์ ทองคำ(2547: 96)ที่ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการ ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า บทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ต่างมีความเห็นว่าการวิจัยในชั้นเรียนได้รับการส่งเสริมไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากทั้งผู้บริหาร และครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการวิจัยในชั้นเรียน มีความตระหนักถึงความสำคัญ ของการวิจัยในชั้นเรียน และมีแนวปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน จึงส่งผลให้การดำเนินงานต่างๆ ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และอาจเนื่องจากว่าโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร มีนโยบายการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน เมื่อพิจารณาจาก บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการปฏิบัติตรงตามกลยุทธ์หลัก ประการ ที่ 1 และ กลยุทธ์หลัก ประการที่ 5 ในการดำเนินการโรงเรียนคุณภาพ ที่มุ่งพัฒนาบุคลากรทาง การศึกษาอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมการวิจัยทุกระดับเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียนของครูให้เกิดห้องเรียนคุณภาพสามารถพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพมาตรฐาน

ดีเด่นทุกโรงเรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานต่างๆของผู้บริหารสถานศึกษาให้ครบถ้วนโดยการสื่อสารภารกิจต่างที่ดำเนินภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษาทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา อันส่งผลให้ผู้บริหารและครูเข้าใจตรงกันและเกิดความรู้สึกที่ดีต่อกันและมีแนวปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้การดำเนินงานต่างๆบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของภารดี อนันต์นาวิ(2551: 138) ที่กล่าวว่า “การติดต่อสื่อสารมีความสำคัญมากในการบริหารสำหรับผู้บริหารทุกระดับ เพราะเป็นการติดต่อสื่อข้อมูลซึ่งกันและกันระหว่างในองค์กรและบุคคลต่างๆไม่ว่าจะเป็นระหว่างผู้บริหาร ผู้ได้บังคับบัญชาและบุคคลที่มาติดต่อขอรับบริการ เพื่อให้เข้าใจข่าวสารที่ส่งโดยต้องมีการใช้เทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้รับข่าวสารเข้าใจจึงจะทำงานได้สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ” จากที่กล่าวมาจึงทำให้กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความเห็นต่อบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกันนั่นเอง

นอกจากบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมดังกล่าวข้างต้น ประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในแต่ละด้านมีดังนี้

1.1 ด้านการส่งเสริมความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน

กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การประเมินตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาว่ามีบทบาทด้านการส่งเสริมความสำเร็จในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากว่าผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งอาจเนื่องมาจาก กระแสของการปฏิรูปการศึกษาที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ซึ่งผู้บริหารจะต้องปฏิบัติตามภารกิจหลักของการปฏิรูปการศึกษา โดยมีการกำหนดนโยบายสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน การประชุมชี้แจงให้ครูทราบนโยบายวัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ของครูต้องมีการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน จึงส่งผลให้กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่าบทบาทของผู้บริหาร

ด้านการส่งเสริมความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดนั่นเอง นอกจากนี้ผู้วิจัย เห็นว่าการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้อง จัดหาแหล่ง เงินทุนสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดหาเอกสาร ตำรา บทความและตัวอย่างงานวิจัยที่ เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ฅนดิวิทย์ ทองคำ(2547: 94) ที่กล่าวว่า การทำวิจัย ในชั้นเรียนจำเป็นต้องใช้งบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย จึงจัดหางบประมาณ เพื่อเป็นบุดหนุน การทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งจัดหาเอกสาร ตำรา วัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำกรวิจัยในชั้นเรียนไว้ สนับสนุนการทำงานของครู นอกจากนี้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า การจัดให้มีเครือข่ายการ วิจัยในชั้นเรียน โดยการประสานความร่วมมือกันในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยแกนนำ ของเครือข่าย คือ บุคคลที่มีความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน หรือเป็นผู้ที่มีความ ตั้งใจในการทำวิจัย มีการรวมตัวของครูในโรงเรียนเป็นกลุ่มๆ แกนนำเหล่านี้จะมีการสร้าง เครือข่ายโดยการประสานงานกับบุคลากรภายนอกสถานศึกษา ได้แก่ นักวิจัย และศึกษานิเทศก์ เพื่อพัฒนาให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารจัด ให้มีการรวบรวมสารสนเทศสำหรับกรวิจัยในชั้นเรียน จะเป็นการส่งเสริม ให้ครูได้ศึกษานำมาใช้ เป็นข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้บรรลุผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ จากความคิดเห็นของ Sebatane, E.M.(1994) ที่ได้เสนอวิธีการพัฒนาการวิจัยปฏิบัติการในชั้น เรียนในการสร้างเครือข่ายการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research Network) โดยการเก็บข้อมูลต่างๆจากประสบการณ์ของครู ไม่ว่าจะป็นข้อค้นพบความประทับใจ ปัญหาที่พบและแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนต่างๆที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนการจัดทำวารสาร ครูนักวิจัย (Teacher-Researcher) ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมผลงานวิจัยของครู จัดทำขึ้นจะส่งไปยัง หน่วยงานต่างๆ ให้ใช้ศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นเพิ่มเติมว่าการวิจัยในชั้นเรียนจะบรรลุผลสำเร็จได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นหากผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้น เรียน โดยการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียน เนื่องจากการสร้างเครือข่ายการวิจัยใน ชั้นเรียนเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนาการเรียนรู้อุตลอดชีวิตอัน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นระบบการเชื่อมโยงระหว่างบุคคล หน่วยงาน องค์กร สถาบัน เข้าด้วยกัน ทำให้สามารถแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ทรัพยากร ข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์ และการเรียนรู้ระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร และแหล่งความรู้ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการ

เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จนเป็นระบบที่เชื่อมโยงกัน ส่งผลให้เกิดการเผยแพร่และการประยุกต์ความรู้ใหม่ ๆ ตลอดจนส่งเสริมการภารกิจให้มีผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กลุ่มครุมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่กลุ่มครูประเมินผู้บริหารสถานศึกษาว่ามีบทบาทในด้านการส่งเสริมความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาที่ประเมินตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการแสดงบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ต้องประจักษ์แก่สายตาครูอาจไม่ชัดเจนมากนัก จากผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระยะเวลารวมในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหรือผู้บริหารสูงสุดในโรงเรียนปัจจุบันเพียง 1-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.32 ดังนั้นระยะเวลาดังกล่าวประกอบกับภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาทำให้การรับรู้บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนจึงไม่ประจักษ์ชัดเจน และเหตุผลที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง คือ จากผลการประเมินกลุ่มครุมีความคิดเห็นว่า รายการบทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการรวบรวมสารสนเทศสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องนำเอาระบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ (MIS : Management Information System) มาใช้ในการบริหารจัดการสารสนเทศ เพื่อให้ครูสามารถนำสารสนเทศมาใช้ให้เป็นประโยชน์สำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน และพัฒนาครูให้มีทักษะในการจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อให้สามารถรวบรวมสารสนเทศสำหรับการวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ จีรินท์ แสกระโทก(2551: 152) ที่กล่าวว่า “ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาครูและนักเรียนให้มีทักษะในการใช้ระบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ และผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการฝึกทักษะการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้น ” สาเหตุอาจเกิดจาก ผู้บริหารมีอายุระหว่าง 51-60 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.82 ซึ่งความสามารถในการบริหารจัดการด้านสารสนเทศสำหรับการวิจัยในชั้นเรียนยังไม่ปรากฏเด่นชัด และการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภารกิจมากมายที่ต้องปฏิบัติทั้งงานภายในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารมีเวลาไม่เพียงพอ

ในการบริหารจัดการสารสนเทศ จึงส่งผลให้กลุ่มครุมีความคิดเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นั่นเอง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านการส่งเสริมความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และจากผลการศึกษา พบอีกว่า ค่าเฉลี่ยของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนกลุ่มครูอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องจากว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ประเมินตนเอง จึงน่าจะมีส่วนในการประเมินผลเข้าข้างตนเอง ดังที่ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527: 8) กล่าวว่า คนเรามักเข้าข้างตนเองว่าดีและถูกต้องอยู่เสมอ แต่คนอื่นอาจมองเราไปในแง่อื่นก็ได้ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่างกัน จึงทำให้ความคิดเห็นมีความแตกต่างกันเป็นสาเหตุที่ทำให้การตีความ ข่าวสาร และข้อมูลที่แตกต่างกัน และนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527: 117-118) ให้ความเห็นว่าการรับรู้โดยบุคคลต่างกันถ้ามีประสบการณ์ ความต้องการ ความเข้าใจและบทบาทหน้าที่ของตนในตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มครู คือ ผู้บริหารจัดให้มีการรวบรวมสารสนเทศสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นที่แตกต่างกันของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู ผู้บริหารอาจเพิ่มเติมในส่วนของการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียนในด้านการจัดการสารสนเทศสำหรับการวิจัยในชั้นเรียนอย่างมีระบบ และแสดงออกให้ครูรับทราบอย่างทั่วถึง กล่าวคือ นอกจากผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดนโยบายสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน วิชาการและขั้นตอนต่างๆในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบแล้ว อาจเพิ่มเติมในส่วนของการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ให้ครูได้รับทราบ โดยอาจประชุม ปรึกษาหารือ รับฟังความคิดเห็นของครู หรือแจ้งในที่ประชุมเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พบอีกว่า ข้อที่กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มครู คือ ผู้บริหารจัดให้มีเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียน ดังนั้นจึงต้องจัดให้มีเครือข่ายวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการติดตามการวิจัยในชั้นเรียนของครูให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการวิจัยของสถานศึกษา ดังที่ กรมวิชาการ (2533: 45) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการวิจัย

ในชั้นเรียนโดยจัดให้มีการอบรม ประชุม สัมมนาให้ความรู้ความเข้าใจและชี้แนะแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย ให้ไปในทิศทางเดียวกัน ผู้วิจัยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรมีลักษณะการประสานงานการปฏิบัติงานตามแผนงานของสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนแล้ว รวมทั้งงานนโยบายหน่วยเหนือให้มีแนวปฏิบัติให้ไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการวางแผนร่วมกันเพื่อกำหนดนโยบาย เป้าหมาย หาแนวทางในการสนับสนุนและส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้การสื่อสารเกิดความเข้าใจระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูไปในทิศทางเดียวกันให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

1.2 ด้านให้การยอมรับนับถือครูทำการวิจัยในชั้นเรียน

กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่ม ครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านให้การยอมรับนับถือครูทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านให้การยอมรับนับถือครูทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งการที่ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน นั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนันท์ ยิงนอก (2544: 55) ที่ศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า มีการปฏิบัติงานด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่าการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรกำหนดแนวทางการทำงานด้วยตนเองอย่างอิสระเป็นการยอมรับในความสามารถและสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้นอาจเนื่องมาจากผู้บริหารเห็นความจำเป็นและเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนต้องการให้ครูเกิดกำลังใจและความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง จากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้ทำวิจัยเป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมสัมมนาด้านการวิจัยในชั้นเรียน การให้เกียรติบัตรหรือรางวัลแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน การให้การยกย่องชมเชยแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนต่อที่ประชุมโรงเรียนและที่อื่นๆ ทุกครั้งที่มีโอกาสเหมาะสม ซึ่งการทำให้ครูเกิด ขวัญกำลังใจและความภาคภูมิใจในผลงานวิจัยของตนเอง

ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับทำให้การยกย่องครูที่มีความรู้ความสามารถและผลงานวิจัยในชั้นเรียน แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารได้ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนได้มีโอกาสปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งกันและกัน จึงส่งผลให้กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครูมีความคิดเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก จากผลการศึกษา เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มครู คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้นำผลการวิจัยไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงส่งผลให้ด้านการให้การยอมรับนับถือครู ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียนยังได้รับความสนใจในวงแคบ โดยจะมีผู้สนใจเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้บริหารบางท่านจึงให้ความสำคัญไม่มากนัก ทั้งๆที่การเผยแพร่ผลงานวิจัยนั้นเป็นการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนและเป็นการสร้างขวัญกำลังใจที่ดี แก่ครู ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสนใจให้มากขึ้นด้วยการกระตุ้นให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน สร้างขวัญกำลังใจครูโดยการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนด้วยการเผยแพร่ผลงานวิจัยของครูในวารสารวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยพบว่ามีความเชื่อมโยงกับด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดให้มีเครือข่ายในการวิจัยในชั้นเรียนไม่ได้รับการส่งเสริมเท่าที่ควร ซึ่งผลการวิจัยพบว่าทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Johnson & Button (1998) ที่ได้กล่าวถึง กระบวนการที่ช่วยพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อการวิจัยไว้ 5 ประการดังนี้ 1) เสนอแนะให้ครูศึกษาวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง 2) ให้ครูเริ่มตั้งปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเองในด้านการสอน 3) จัดให้มีโครงการวิจัยในชั้นเรียนมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นโครงการระยะยาว 4) สนับสนุนให้มีการร่วมมือทำงานระหว่างนักวิชาการในมหาวิทยาลัยกับครูในโรงเรียน 5) จัดหาวิธีการให้ครูที่ทำวิจัยได้มีโอกาสที่จะแลกเปลี่ยนผลงานของตนเอง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโดยการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างยั่งยืนสามารถทำได้โดยสร้างครูผู้นำทางการวิจัยในชั้นเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สนับสนุนให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนและมีวิทยฐานะเป็นที่ประจักษ์ เป็นครูพี่เลี้ยงในการทำวิจัยในชั้นเรียน แนะนำให้ครูได้พัฒนานตนเองในการทำวิจัยจากเอกสาร ตำรา บทความ และการเผยแพร่ผลการวิจัยให้เป็นที่ประจักษ์ เป็นยอมรับนับถือต่อผู้อื่นซึ่งเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ

ที่ดีแก่ครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารที่ให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนจะเป็นที่ไว้วางใจของผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปและเป็นที่เคารพ ก ของผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้การปฏิบัติงานมีความราบรื่น งานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

1.3 ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน

กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัสดา กองคำ(2541: 102) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดขอนแก่น ให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก และอนันท์ ยิงนอก (2544: 55) ที่ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ที่พบว่า ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาเล็ง เห็นประโยชน์ และความสำคัญ ของการวิจัย ในชั้นเรียน โดยเฉพาะข้อที่ผู้บริหาร จัดให้มีการอบรม เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครู และผู้บริหารสถานศึกษาจึง ส่งเสริมให้ครูมีการวิจัยในชั้นเรียนหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 53 – 54) ที่พบว่า การวิจัยในชั้นเรียนถือว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ช่วยให้การเรียนการสอนและผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นเพิ่มเติม คือ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนที่มีต่อการพัฒนา การจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การทำวิจัยในชั้นเรียนนั้น ถือว่าเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูผู้สอนที่พยายามหาทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนหรือการจัดการเรียนการสอนของตน ดังนั้นผู้บริหารจึงให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากนั่นเอง ส่วนกลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับกลุ่มผู้บริหารนั้น จากผลการศึกษาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ บทบาทในการส่งเสริมการวิจัยของผู้บริหารสถานศึกษาว่าเป็นหน้าที่ที่ต้องจัดทำควบคู่กับการเรียนการสอน และสถานศึกษาต้องส่งเสริมพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละ

ระดับการศึกษา โดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนแก้ไขปัญหาต่างๆภายในโรงเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ทัทสนา แสงศักดิ์(2543: 72-73) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนา การศึกษาเพราะการวิจัยในชั้นเรียนสามารถนำมาแก้ไขปัญหาและพัฒนากระบวนการเรียน การสอนในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นครูผู้สอนจึงมีความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นจากการเป็นผู้ ถ่ายทอดความรู้มาเป็นนักวิจัยคือ วิจัยเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน เกี่ยวข้องกับครูปฏิบัติการสอน นักเรียน ผู้ปกครอง และสิ่งแวดล้อม ที่อยู่รอบๆ ตัวนักเรียน โดยหวังผลเพื่อนำมาพัฒนาส่งเสริม และแก้ปัญหาให้เด็กมีพัฒนาการ และกระบวนการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 ฉบับแก้ไข 2545 มาตรา 24 (5) ที่กำหนดให้ครูใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของ ผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็น เนื่องมาจากว่า กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียนด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ว่าเป็นบทบาทที่ผู้บริหารต้อง ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 30 ที่ระบุว่า ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนใน แต่ละระดับการศึกษา นอกจากนี้ สอดคล้องกับสมพงษ์ เกษมสิน (2523: 83) ให้เหตุผลว่า ผู้บริหารเป็นผู้นำทางการศึกษา ซึ่งจะมีหน้าที่ 1) เป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในโรงเรียน 2) เสริมสร้างให้เกิดปริมาณและคุณภาพของงานให้ได้ผลสูงสุด 3) สอนและแนะนำ การปฏิบัติงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา 4) ประสานงานในโรงเรียนให้ได้การประสานงานที่มี ประสิทธิภาพ 5) เป็นผู้สั่งการและควบคุมประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้บริหารจึงเป็นผู้มีบทบาท สำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับ บัญชา อึ้งสกุล (2539: 31-39) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนครูผู้ปฏิบัติการสอนใน โรงเรียนให้มีกำลังใจและสามารถทำงานวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียนต้องคอยกระตุ้น ส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้ใหม่ๆ และมองเห็นคุณประโยชน์ของ งานวิจัยในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ซึ่งเป็นการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 นอกจากนี้ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร สถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนและให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพพร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งหากโรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและทักษะการทำวิจัยจะทำให้ครูสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่กรมสามัญศึกษา(2532: 45) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยให้โรงเรียนจัดประชุม อบรม หรือให้ความรู้แก่ครูภายในโรงเรียน โดยเชิญวิทยากร หรือผู้ทรงคุณวุฒิทั้งในและนอกโรงเรียนมาให้ความรู้ได้ลงมือปฏิบัติจริง อันจะส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ มีความสนุกสนาน ตั้งใจเรียนและการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากที่กล่าวมา อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และมีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมของกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครูอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน นั่นเอง

1.4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

จากผลการวิจัยโดยภาพรวม พบว่า บทบาทของผู้บริหารด้านการ มีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บัณฑิต จันทบาล (2550: 66) ที่ศึกษา การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอลำลูกกาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปในทิศทางเช่นเดียวกัน จากผลการศึกษาอาจเป็นเพราะในการปฏิบัติงานนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบและมี ความสามารถหลากหลายพร้อมที่ จะดำเนินงานบริหารโรงเรียนตามนโยบายและวัตถุประสงค์ที่สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครกำหนดตามแนวทางการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542(ฉบับที่ 2)แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 โดยมี นโยบายการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน เมื่อพิจารณาจาก บทบาทของผู้บริหาร

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการปฏิบัติตรงตามกลยุทธ์หลักที่ 1 และกลยุทธ์หลักที่ 5 ในการดำเนินการโรงเรียนคุณภาพ ที่มุ่งพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมการวิจัยทุกระดับเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูให้เกิดห้องเรียนคุณภาพสามารถพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น ทุกโรงเรียน ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่าผู้บริหารจะต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความรู้ ความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จตามแนวนโยบาย ตามนโยบายและวัตถุประสงค์ที่สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครกำหนดตามแนวทางจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542(ฉบับที่ 2)แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 30 ซึ่งได้กำหนดให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา โดยคำนึงถึงครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โสมนัส ฦ บางช้าง (2544: 50) ที่เห็นว่า ผู้บริหารต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด การละเลยไม่ว่าจะเกิดจากการจงใจหรือประมาทเลินเล่อ อาจนำมาซึ่งความเสียหายอย่างรุนแรง ซึ่งผู้บริหารต้องรับผิดชอบอย่างเต็มที่ และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ ฦอง มาปรีดา(2537: 19-22) ที่ว่าการที่จะเป็นผู้บริหารที่ดีนั้น จำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถมีคุณสมบัติอันเหมาะสมและคุณสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ ความรับผิดชอบ ทั้งความรับผิดชอบเกี่ยวกับงาน เกี่ยวกับบุคคล และความรับผิดชอบต่อภาระกระทำของตน จากผลการศึกษา ผู้วิจัยมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนให้บรรลุผลสำเร็จนั้น การให้ความรับผิดชอบครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจะเกิดผลสำเร็จได้นั้นหากผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนิเทศครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน จัดให้มีครูผู้นำวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยเพื่อจูงใจครูทำวิจัยในชั้นเรียน จัดระบบงานในโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู เช่น ความเป็นอิสระ กล้าคิด ค้นคว้า และวิจัยทดลองความคิดใหม่ๆ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการแสวงหาแนวทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนนั้นเป็นการแสดงถึงความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนนับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บัณฑิต จันทपाल (2550: 71) ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารที่เป็นนักพัฒนามักใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับผู้ใต้บังคับบัญชาและมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชารับผิดชอบงานใหม่ๆ กระตุ้นให้เขาเป็นตัวของตัวเองรู้จัก มีความรับผิดชอบ

นอกจากนี้ผู้บริหารที่มีความรับผิดชอบ จะเป็นที่ไว้วางใจของผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปและเป็น
ที่เคารพรักของผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งผลให้การปฏิบัติงานและการประสานมีความราบรื่น ตลอดจน
งานมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลดีทั้งต่อสถานศึกษาและต่อตัวผู้บริหารเองอีกด้วย

1.5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัย ในชั้นเรียน

จากผลการวิจัยโดยภาพรวม พบว่า กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่ม ครู
มีความคิดเห็นว่าเป็นที่ไว้วางใจของผู้บังคับบัญชา ส่งผลให้การปฏิบัติงานและการประสานมีความราบรื่น ตลอดจน
งานมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลดีทั้งต่อสถานศึกษาและต่อตัวผู้บริหารเองอีกด้วย

การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ใน
ระดับมากทั้งสองกลุ่ม เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาท
ของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านการ ส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน
ของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
แสดงให้เห็นว่าทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บัณฑิต
จันทบาล (2550: 66) ที่ศึกษาการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอ
ลำลูกกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้า
ในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก จากผลการศึกษา
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย
สูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนส่งผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของตน
ให้สูงขึ้นและผู้บริหารจัดให้ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนให้ได้รับเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ ซึ่งข้อ
ค้นพบดังกล่าวข้างต้นอาจเนื่องมาจากผู้บริหาร สถานศึกษาได้ส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่ง
การงานของครูผู้ทำการวิจัย เพื่อสนองนโยบายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา
30 ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ อนงค์ เพชรวิเศษ (2544: 52) ที่ศึกษาบทบาทการส่งเสริม
การวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า การสนับสนุนและการส่งเสริม
ความก้าวหน้าทางอาชีพครู โดยใช้โดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ
ผู้บริหารได้กำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ครูผู้สอนได้ตระหนักถึงความสำคัญและความก้าวหน้าใน
ตำแหน่งหน้าที่การงานของการทำวิจัยในชั้นเรียน และให้ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนส่งผลงาน
ทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของตนให้สูงขึ้น รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน

ให้ได้รับเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ ซึ่งผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูจะบ่งบอกถึงความเป็นครูมืออาชีพ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่าข้อที่กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มครู คือ ผู้บริหารนำผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ และผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบแก่ครูที่นำผลการวิจัยไปปรับปรุงงานในหน้าที่ ดังนั้นผู้วิจัยมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าสภาพในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรได้ก็ตามควรมีการให้บำเหน็จรางวัล การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งแก่ผู้ปฏิบัติงานดี ย่อมเป็นเครื่องจูงใจให้บรรดาผู้ได้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานมีความกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ทำงานด้วยความขยันขันแข็ง มีความมั่นใจและกำลังขวัญที่ดี ซึ่งสอดคล้องนโยบายของกรมสามัญศึกษา (2545: 41) ในยุทธศาสตร์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาผลงานทางวิชาการของครู สอดคล้องกับความคิดเห็นของ อารุง จันทวานิช (2539: 3) กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูทุกคนควรให้ความสนใจ เพราะครูเป็นผู้มีหน้าที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติอันพึงประสงค์หากครูสามารถใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพความแตกต่างของแต่บุคคลของผู้เรียนแล้วย่อมเป็นแนวทางการนำไปสู่ความสำเร็จของผู้เรียนในอนาคต และยังช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพครู ตลอดจนความก้าวหน้าในตำแหน่งทางวิชาการอีกด้วย นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2542: 10-14) ได้สรุปไว้ว่า ความสำคัญของการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้มีดังนี้ 1) ทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรยิ่งขึ้น เพราะครูสามารถใช้นวัตกรรมวิธีการ เทคนิคการสอนหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ที่มีคุณภาพผ่านกระบวนการตรวจสอบที่เชื่อถือได้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน 2) ทำให้ครูพัฒนางานของตนเองให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น 3) ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมจนบรรลุศักยภาพสูงสุดจากครู สามารถส่งเสริมและพัฒนาได้ตรงตามสภาพจริงของผู้เรียนแต่ละคน 4) ทำให้ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลที่ใช้ปรับปรุงพัฒนางานบริหาร และจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 5) ครูใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเสนอขอกำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้นได้ 6) ทำให้มีข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาหรือดัดแปลงงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างเป็นระบบ จากที่กล่าวมา จึงอาจจะ

ส่งผลให้กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มครูมีความคิดเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก นั่นเอง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารจัดให้มีการรวบรวมสารสนเทศสำหรับวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นการจะทำให้ครูสามารถนำสารสนเทศสำหรับทำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำเอาระบบการจัดการ (MIS : Management Information System) มาใช้ในการบริหารจัดการสารสนเทศและ หน่วยงานต้นสังกัดควรพัฒนาครูให้มีให้มีทักษะในการจัดการข้อมูลสารสนเทศ พัฒนาระบบสืบค้นที่ทันสมัยและรวดเร็ว เพื่อให้สามารถรวบรวมสารสนเทศสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

2. จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารจัดให้มีเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผู้บริหารจึงควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research Network) เพื่อให้ครูสามารถแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ของกลุ่มบุคคล กลุ่มองค์กร และแหล่งเรียนรู้ โดยมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบที่เชื่อมโยงกัน มาร่วมกระบวนการแก้ไขปัญหาหรือแสวงหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3. จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้นำผลการวิจัยไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุมทางวิชาการ เพื่อนำเสนอผลการวิจัยในชั้นเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่ครูเพื่อเป็นสร้างขวัญกำลังใจให้ครูโดยการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนด้วยการเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูผ่านสื่อต่างๆอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

4. จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ควรได้รับการส่งเสริมความรู้เรื่องการวิจัยอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรจัดให้มีการอบรมหรือให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียนโดยเชิญวิทยากรหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งในและนอกโรงเรียน มาให้ความรู้ได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียน ได้ถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพ

5. จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านการมีความรับผิดชอบครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ควรได้รับการส่งเสริมความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญรับผิดชอบครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน มีส่วนร่วมในการนิเทศครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหา อันนำไปสู่แนวทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของคุณ

6. จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของคุณ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ควรได้รับการส่งเสริมความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนของคุณมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารจึงควรนำผลงานการวิจัยในชั้นเรียนของคุณมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบมีการให้บำเหน็จรางวัล การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งแก่ผู้ปฏิบัติงานดี เพื่อจูงใจให้ครูมีความกระตือรือร้นด้วยการปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยความขยันขันแข็ง มีความมั่นใจและมีขวัญกำลังใจที่ดีมากยิ่งขึ้น

7. จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ควรมีนโยบายให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด ประสานความร่วมมือการพัฒนาและเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้การวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนแบบร่วมมืออย่างเป็นระบบ อันเป็นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

8. จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งทำให้ครูผู้สอนและนำการวิจัยในชั้นเรียนมา พัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.) และหน่วยงานที่มีหน้าที่พัฒนาผู้บริหาร สามารถนำผลจาก การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำหลักสูตรอบรมที่มุ่งพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมการใช้ประโยชน์งาน ของครูให้เกิดผู้เรียนมีคุณภาพให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากการผลการวิจัย จะเห็นว่า บทบาทของผู้บริหาร การส่งเสริมการทำวิจัย ของครูเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ โรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น มีคุณภาพการศึกษาที่ดี และ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 30 ได้กำหนดให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา จึงถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องส่งเสริม ให้ครูทำการวิจัย ชั้นเรียน ดังนั้นจึงควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของเอกชน เพื่อศึกษาความแตกต่างของบทบาท ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในสังกัดที่ต่างกัน และเพื่อ ประโยชน์ ต่อผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการพัฒนาบทบาท ของตนเองเพื่อเพิ่มศักยภาพในการส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียนของครูให้มีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพต่อสถานศึกษายิ่งขึ้น.

2. จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารจัดให้มี เครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นจึงควรศึกษารูปแบบ การสร้างเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research Network) เพื่อให้ผู้บริหาร สถานศึกษาสามารถส่งเสริมให้ครูสามารถผลงานนำไปเผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับ การวิจัย ในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและหรือพัฒนาผู้เรียนต่อไป

3. จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนด้านการส่งเสริมความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียนอยู่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ดังนั้นจึงควร
ศึกษาวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับ แนวทางการส่งเสริม ความสำเร็จของ การวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวิธีการสัมภาษณ์ และการสังเกตกลุ่มบุคคลหรือสถานศึกษา เป็นราย
กรณีศึกษา เพื่อใช้พิจารณาหาทางส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ให้มี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือ

ภาคผนวก ข
รายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

โรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น ระดับกรุงเทพมหานคร

จำนวน 59 โรงเรียน

1. โรงเรียนประชานิเวศน์ สำนักงานเขตจตุจักร
2. โรงเรียนบ้านบางกะปิ สำนักงานเขตบางกะปิ
3. โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน
4. โรงเรียนมีนบุรี สำนักงานเขตมีนบุรี
5. โรงเรียนพระยามนธสุริยราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน
6. โรงเรียนราชบพิตร สำนักงานเขตพระนคร
7. โรงเรียนชอยแอนด์เนกซ์ สำนักงานเขตสายไหม
8. โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สำนักงานเขตสายไหม
9. โรงเรียนวัดบางพลัด สำนักงานเขตบางพลัด
10. โรงเรียนเพชรถนนอม สำนักงานเขตลาดพร้าว
11. โรงเรียนกัณฑ์ทาราราม สำนักงานเขตธนบุรี
12. โรงเรียนพูนสิน สำนักงานเขตพระโขนง
13. โรงเรียนเคหะทุ่งสองห้องวิทยา 1 สำนักงานเขตหลักสี่
14. โรงเรียนคลองก้านตัน สำนักงานเขตสวนหลวง
15. โรงเรียนเบญจมบพิตร สำนักงานเขตดุสิต
16. โรงเรียนประชาอุทิศ สำนักงานเขตดอนเมือง
17. โรงเรียนพระราม ๙ กาญจนภิเษก สำนักงานเขตห้วยขวาง
18. โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ สำนักงานเขตบางนา
19. โรงเรียนสังฆประชานุสรณ์ สำนักงานเขตหนองจอก
20. โรงเรียนสวัสดิ์วิทยา สำนักงานเขตวัฒนา
21. โรงเรียนชูสินทองประดิษฐ์อนุสรณ์ สำนักงานเขตทุ่งครุ
22. โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตหนองจอก
23. โรงเรียนวัดอุดมรังสี สำนักงานเขตหนองแขม
24. โรงเรียนวัดลาดบัวขาว สำนักงานเขตสะพานสูง

25. โรงเรียนสุเหร่าทับช้าง สำนักงานเขตประเวศ
26. โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ
27. โรงเรียนวัดขุนจันทร์ สำนักงานเขตธนบุรี
28. โรงเรียนวัดนาคนิมิตร สำนักงานเขตจอมทอง
29. โรงเรียนสุเหร่าบึงหนองบอน สำนักงานเขตประเวศ
30. โรงเรียนตำบลดุมทอง สำนักงานเขตลาดกระบัง
31. โรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ
32. โรงเรียนบางชัน สำนักงานเขตคลองสามวา
33. โรงเรียนวัดสุวรรณาราม สำนักงานเขตบางกอกน้อย
34. โรงเรียนคันนายาว สำนักงานเขตคันนายาว
35. โรงเรียนบางยี่ขันวิทยาคม สำนักงานเขตบางพลัด
36. โรงเรียนวัดศรีสุก สำนักงานเขตคลองสามวา
37. โรงเรียนวัดกระจับปี่ สำนักงานเขตธนบุรี
38. โรงเรียนวัดตรีศูเทพ สำนักงานเขตพระนคร
39. โรงเรียนแก้วห้าทัพอุปถัมภ์ สำนักงานเขตบางขุนเทียน
40. โรงเรียนวัดบางประกอก สำนักงานเขตราษฎร์บูรณะ
41. โรงเรียนสุเหร่าสนามกลางลำ สำนักงานเขตหนองจอก
42. โรงเรียนสวนลุมพินี สำนักงานเขตปทุมวัน
43. โรงเรียนวัดม่วงบางแค สำนักงานเขตบางรัก
44. โรงเรียนบ้านคลองบัว สำนักงานเขตบางเขน
45. โรงเรียนวัดราชสิทธิาราม สำนักงานเขตบางกอกใหญ่
46. โรงเรียนวัดตะกล้า สำนักงานเขตประเวศ
47. โรงเรียนวัดเจ้าอาาม สำนักงานเขตบางกอกน้อย
48. โรงเรียนวัดสุวรรณ สำนักงานเขตคลองสาน
49. โรงเรียนตั้งพิรุฬห์ธรรม สำนักงานเขตทวีวัฒนา
50. โรงเรียนหลวงเพ่ง สำนักงานเขตหนองจอก

51. โรงเรียนวัดโพธิ์ สำนักงานเขตตลิ่งชัน
52. โรงเรียนบางไผ่ สำนักงานเขตบางแค
53. โรงเรียนวัดสุวรรณคีรี สำนักงานเขตบางกอกน้อย
54. โรงเรียนวัดกระโสมทอง สำนักงานเขตตลิ่งชัน
55. โรงเรียนวัดบึงทองหลาง สำนักงานเขตบางกะปิ
56. โรงเรียนบ้านนายสี สำนักงานเขตบางบอน
57. โรงเรียนวัดจักรวรรดิ สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์
58. โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง สำนักงานเขตลาดกระบัง
59. โรงเรียนสุเหร่าศาลาแดง สำนักงานเขตหนองจอก

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รหัสของผู้ตอบแบบสอบถาม

--	--	--	--	--

สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการโรงเรียน/รองผู้อำนวยการ)
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
**เรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร**
คำชี้แจง

1.แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1.1 เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร

1.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียน
คุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม
การวิจัยในชั้นเรียน

2.แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับสอบถามผู้บริหาร (ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ)
โรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร

3.แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ.

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา(ผู้อำนวยการโรงเรียน)ในการส่งเสริม
การวิจัยในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) จำนวน 50 ข้อ

4.ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับนี้ใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น มีการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอ
ผลการวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด

5.หากท่านกรุณาตอบแบบสอบถามตามสภาพที่เป็นจริง จักเป็นประโยชน์ยิ่งใน เติงวิชาการ
และการพัฒนาการบริหารการศึกษาของประเทศเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากท่านด้วยดี เมื่อท่าน
ตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว ขอความกรุณาท่านพับเอกสารใส่ซอง พร้อมจัดส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัย
ได้เขียนที่อยู่และติดตราไปรษณียากรมาเรียบร้อยแล้ว ภายในวันที่ 15 มีนาคม 2553 จักเป็น
พระคุณยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวชนิษฐา จิรนนท์

นิสิตหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวชนิษฐา จิรนนท์ โทร. 08-7381-5961 E-mail: pretty294@hotmail.com

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณารายการเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของท่านและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติหรือบทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของท่านตามความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งระดับการปฏิบัติมีความหมายดังนี้

- 4 หมายถึง บทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของท่านอยู่ในระดับปฏิบัติมากที่สุด
3 หมายถึง บทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของท่านอยู่ในระดับปฏิบัติมาก
2 หมายถึง บทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของท่านอยู่ในระดับปฏิบัติน้อย
1 หมายถึง บทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของท่านอยู่ในระดับปฏิบัติน้อยที่สุด
0 หมายถึง บทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของท่านอยู่ในระดับไม่เคยปฏิบัติ

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		4 มาก ที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด	0 ไม่เคย ปฏิบัติ	
ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน							
1	ท่านกำหนดนโยบายสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน						
2	ท่านจัดให้มีการประชุมชี้แจงนโยบายวัตถุประสงค์และบทบาทของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน						
3	ท่านจัดให้มีแผนปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน						
4	ท่านจัดสรรงบประมาณการวิจัยในชั้นเรียน						
5	ท่านจัดหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนการทำวิจัย						
6	ท่านจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ กระดาษอัดสำเนา อินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้น เป็นต้น						

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		4 มาก ที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด	0 ไม่เคย ปฏิบัติ	
7	ท่านจัดหา เอกสาร ตำรา บทความและ ตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิจัย ในชั้นเรียน						
8	ท่านจัดให้มีห้องหรือมุมใดมุมหนึ่งสำหรับ ค้นคว้างานวิจัยในชั้นเรียน						
9	ท่านจัดให้มีการรวบรวมสารสนเทศสำหรับ การวิจัยในชั้นเรียน						
10	ท่านติดตามการวิจัยในชั้นเรียนของครู ให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติ การวิจัย						
11	ท่านจัดให้มีเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียน						
ด้านให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน							
12	ท่านยกย่อง ชมเชยครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนใน ที่ประชุมทั้งในโรงเรียนและที่อื่น ๆ ทุกครั้งที่มี โอกาสเหมาะสม						
13	ท่านให้เกียรติบัตรหรือรางวัลแก่ครู ผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน						
14	ท่านสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมประชุม สัมมนา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน						
15	ท่านจัดให้ครูมีโอกาสในการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นด้านความรู้และประสบการณ์ การวิจัยในชั้นเรียน						
16	ท่านให้ครูมีส่วนร่วมในการเสนอนโยบาย ในการบริหารงานวิจัยในชั้นเรียนของ โรงเรียน						

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		4 มากที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด	0 ไม่เคย ปฏิบัติ	
17	ท่านจัดให้ครูมีส่วนร่วมรับผิดชอบใน โครงการ วิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน						
18	ท่านให้ครูที่มีความรู้ความสามารถด้าน การวิจัยเป็นครูพี่เลี้ยงในการทำวิจัย ในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน						
19	ท่านส่งเสริมให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เดียวกันได้ร่วมกันจัดทำกรวิจัยในชั้นเรียน						
20	ท่านส่งเสริมให้ครูที่มีความรู้ความสามารถ ทางด้านการวิจัยเป็นวิทยากรถ่ายทอด ความรู้ให้เพื่อนครูทั้งภายในและภายนอก โรงเรียน						
21	ท่านสนับสนุนให้นำผลการวิจัยไปเผยแพร่ ในวารสารวิชาการทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ						
22	ท่านสนับสนุนให้นำผลการวิจัยในชั้นเรียน ไปเผยแพร่ในเวทีแสดงผลงานทางวิชาการ หรือในที่ประชุมต่างๆ ทั้งในระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มโรงเรียนและระดับประเทศ						
ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน							
23	ท่านส่งเสริมให้ครูมีการวิจัยในชั้นเรียนหรือ ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่อ การพัฒนาการเรียนการสอน						
24	ท่านส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียน มาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน						

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		4 มากที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด	0 ไม่เคย ปฏิบัติ	
25	ท่านสนับสนุนให้ครูมีโอกาสศึกษาหาความรู้ และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนการสอน						
26	ท่านเปิดโอกาสให้ครูใช้เวลาว่างในการ ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งในและนอกโรงเรียนสำหรับการวิจัย ในชั้นเรียน						
27	ท่านส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยอ่านหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสารที่ เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในชั้นเรียน						
28	ท่านจัดให้มีหรือแนะนำที่ปรึกษาในการวิจัย ในชั้นเรียนให้ครูขึ้นในโรงเรียน						
29	ท่านจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยใน ชั้นเรียนสำหรับครู						
30	ท่านจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการการวิจัย ในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาความรู้และและ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูในกลุ่ม สาระเดียวกัน						
31	ท่านจัดให้มีวิทยากรมาบรรยายเสริมความรู้ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน						
32	ท่านนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ใน การวางแผนและกำหนดนโยบายของ โรงเรียน						

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		4 มาก ที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด	0 ไม่เคย ปฏิบัติ	
ด้านการมีความรับผิดชอบครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน							
33	ท่านจัดระบบเวลาว่างของคุณในแต่ละภาคเรียนเพื่อให้ครูได้หมุนเวียนรับผิดชอบในการวิจัยในชั้นเรียน						
34	ท่านให้คำแนะนำแหล่งทรัพยากรทางด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู						
35	ท่านช่วยแก้ปัญหาที่เกิดจากการวิจัยในชั้นเรียนของคุณ						
36	ท่านมีส่วนร่วมในการนิเทศครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน						
37	ท่านจัดให้มีครูผู้่นำการวิจัยเพื่อจูงใจครูให้ทำวิจัยในชั้นเรียน						
38	ท่านจัดระบบงานในโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคุณ เช่น ความเป็นอิสระ กล้าคิด ค้นคว้าและวิจัยทดลองความคิดใหม่ๆ						
39	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ พิจารณาหัวข้อวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน						
40	ท่านมีส่วนร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหาจนได้แนวทางที่จะนำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน						
41	ท่านมีส่วนร่วมแสวงหาแนวทางใหม่ๆในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน						
42	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดหานวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน เช่น สื่อหรืออุปกรณ์ การเรียนการสอน						

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		4 มาก ที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด	0 ไม่เคย ปฏิบัติ	
ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน							
43	ท่านส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าทาง วิชาชีพโดยมีผลงานวิจัยในชั้นเรียน						
44	ท่านนำผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครู มาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดี ความชอบ						
45	ท่านพิจารณาความดีความชอบแก่ครู ที่นำผลการวิจัยไปปรับปรุงงานในหน้าที่						
46	ท่านจัดให้ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนส่งผลงาน ทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของตนให้ สูงขึ้น						
47	ท่านจัดให้ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน สามารถเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานใน ระดับสูงขึ้น						
48	ท่านมอบหมายภาระหน้าที่ให้ครูผู้มี ผลงานวิจัยได้รับผิดชอบในงานที่ต้องใช้ ความรู้ความสามารถสูงขึ้น						
49	ท่านจัดให้ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนให้ ได้รับการเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ						
50	ท่านให้โอกาสครูผู้มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน ได้ศึกษาต่อเพื่อการเลื่อนฐานะของตน						

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านอย่างสูงค่ะ

รหัสของผู้ตอบแบบสอบถาม

--	--	--	--	--

สำหรับครู

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**เรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร**

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1.1 เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร1.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียน
คุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม
การวิจัยในชั้นเรียน2.แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับสอบถามครู โรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น
สังกัดกรุงเทพมหานคร

3.แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ.

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ**ตอนที่ 2** บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา(ผู้อำนวยการโรงเรียน)ในการส่งเสริม
การวิจัยในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 50 ข้อ4.ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับนี้ใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น มีการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอ
ผลการวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด5.หากท่านกรุณาตอบแบบสอบถามตามสภาพที่เป็นจริง จักเป็นประโยชน์ยิ่งใน เจริญวิชาการ
และการพัฒนาการบริหารการศึกษาของประเทศเป็นอย่างยิ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากท่านด้วยดี เมื่อท่าน
ตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว ขอความกรุณาท่านพับเอกสารใส่ซอง พร้อมจัดส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัย
ได้เขียนที่อยู่และติดตามไปรษณียากรมาเรียบร้อยแล้ว ภายในวันที่ 15 มีนาคม 2553 จักเป็น
พระคุณยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวชนิษฐา จิรนนท์

นิสิตหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวชนิษฐา จิรนนท์ โทร. 08-7381-5961 E-mail: pretty294@hotmail.com
--

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณารายการเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของท่านและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติหรือบทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารตามความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งระดับการปฏิบัติมีความหมายดังนี้

- 4 หมายถึง บทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของท่านอยู่ในระดับปฏิบัติมากที่สุด
3 หมายถึง บทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของท่านอยู่ในระดับปฏิบัติมาก
2 หมายถึง บทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของท่านอยู่ในระดับปฏิบัติน้อย
1 หมายถึง บทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของท่านอยู่ในระดับปฏิบัติน้อยที่สุด
0 หมายถึง บทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของท่านอยู่ในระดับไม่เคยปฏิบัติ

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับผู้วิจัย
		4 มากที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อยที่สุด	0 ไม่เคยปฏิบัติ	
ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน							
1	ผู้บริหารกำหนดนโยบายสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน						
2	ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมชี้แจงนโยบายวัตถุประสงค์และบทบาทของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน						
3	ผู้บริหารจัดให้มีแผนปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน						
4	ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณการวิจัยในชั้นเรียน						
5	ผู้บริหารจัดหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนการทำวิจัย						

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		4 มาก ที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด	0 ไม่เคย ปฏิบัติ	
6	ผู้บริหารจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สำหรับการวิจัยในชั้นเรียน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ กระดาษอัดสำเนา อินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้น เป็นต้น						
7	ผู้บริหารจัดหา เอกสาร ตำรา บทความและ ตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน						
8	ผู้บริหาร จัดให้มีห้องหรือมุมใดมุมหนึ่ง สำหรับค้นคว้างานวิจัยในชั้นเรียน						
9	ผู้บริหาร จัดให้มีการรวบรวมสารสนเทศ สำหรับการวิจัยในชั้นเรียน						
10	ผู้บริหาร ติดตามการวิจัยในชั้นเรียนของคุณ ให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการวิจัย						
11	ผู้บริหารจัดให้มีเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียน						
ด้านให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน							
12	ผู้บริหารยกย่อง ชมเชยครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนในที่ประชุมทั้งในโรงเรียนและที่อื่น ๆ ทุกครั้งที่มีโอกาสเหมาะสม						
13	ผู้บริหารให้เกียรติบัตรหรือรางวัลแก่ครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน						
14	ผู้บริหารสนับสนุนให้คุณเข้าร่วมประชุมสัมมนาด้านการวิจัยในชั้นเรียน						

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		4 มาก ที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด	0 ไม่เคย ปฏิบัติ	
15	ผู้บริหารจัดให้ครูมีโอกาสในการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นด้านความรู้และประสบการณ์ การวิจัยในชั้นเรียน						
16	ท่านให้ครูมีส่วนร่วมในการเสนอ นโยบายในการบริหารงานวิจัยในชั้นเรียนของ โรงเรียน						
17	ผู้บริหารจัดให้ครูมีส่วนร่วมรับผิดชอบใน โครงการ วิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน						
18	ผู้บริหารให้ครูที่มีความรู้ความสามารถด้าน การวิจัยเป็นครูพี่เลี้ยงในการทำวิจัย ในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน						
19	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูในกลุ่มสาระการ เรียนรู้เดียวกันได้ร่วมกันจัดทำ การวิจัยในชั้นเรียน						
20	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านการวิจัยเป็นวิทยากร ถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนครูทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน						
21	ผู้บริหารสนับสนุนให้นำผลการวิจัยไป เผยแพร่ในวารสารวิชาการทั้งในประเทศ และต่างประเทศ						
22	ผู้บริหารสนับสนุนให้นำผลการวิจัยในชั้น เรียนไปเผยแพร่ในเวทีแสดงผลงานทาง วิชาการหรือในที่ประชุมต่างๆ ทั้งในระดับ โรงเรียน ระดับกลุ่มโรงเรียนและ ระดับประเทศ						

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		4 มาก ที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด	0 ไม่เคย ปฏิบัติ	
ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน							
23	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการวิจัยในชั้นเรียน หรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน						
24	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัย ในชั้นเรียนมาปรับปรุงกระบวนการเรียน การสอน						
25	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูมีโอกาสศึกษาหา ความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน						
26	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูใช้เวลาว่างใน การค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งในและนอกโรงเรียนสำหรับการวิจัย ในชั้นเรียน						
27	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติม โดยอ่านหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสารที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ในชั้นเรียน						
28	ผู้บริหารจัดให้มีหรือแนะนำที่ปรึกษาใน การวิจัยในชั้นเรียนให้ครูขึ้นในโรงเรียน						
29	ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวิจัย ในชั้นเรียนสำหรับครู						
30	ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการการ วิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาความรู้และและ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูในกลุ่ม สาระเดียวกัน						

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		4 มากที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด	0 ไม่เคย ปฏิบัติ	
31	ผู้บริหารจัดให้มีวิทยากรมาบรรยายเสริม ความรู้เรื่องการศึกษาวิจัยในชั้นเรียน						
32	ผู้บริหารนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ ในการวางแผนและกำหนดนโยบายของ โรงเรียน						
ด้านการมีความรับผิดชอบครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน							
33	ท่านจัดระบบเวลาว่างของคุณในแต่ละ ภาคเรียนเพื่อให้ครูได้หมุนเวียนรับผิดชอบ ในการวิจัยในชั้นเรียน						
34	ผู้บริหารให้คำแนะนำแหล่งทรัพยากร ทางด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน แก่ครู						
35	ผู้บริหารช่วยแก้ปัญหาที่เกิดจากการวิจัยใน ชั้นเรียนของคุณ						
36	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการนิเทศครูเกี่ยวกับ การวิจัยในชั้นเรียน						
37	ผู้บริหารจัดให้มีครูผู้นำการวิจัยเพื่อจูงใจครู ให้ทำวิจัยในชั้นเรียน						
38	ผู้บริหารจัดระบบงานในโรงเรียนให้เอื้อต่อ การปฏิบัติหน้าที่ของคุณ เช่น ความเป็นอิสระ กล้าคิด ค้นคว้าและวิจัยทดลองความคิดใหม่ๆ						
39	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ พิจารณา หัวข้อวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุง การเรียนการสอน						

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		4 มาก ที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด	0 ไม่เคย ปฏิบัติ	
40	ผู้บริหารมีส่วนร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหา จนได้แนวทางที่จะนำไปสู่การวิจัย ในชั้นเรียน						
41	ผู้บริหารมีส่วนร่วมแสวงหาแนวทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน						
42	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดหาวัสดุ การเรียนการสอนเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน เช่น สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอน						
ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน							
43	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าทาง วิชาชีพโดยมีผลงานวิจัยในชั้นเรียน						
44	ผู้บริหารนำผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครู มาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดี ความชอบ						
45	ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบแก่ครู ที่นำผลการวิจัยไปปรับปรุงงานในหน้าที่						
46	ผู้บริหารจัดให้ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนส่ง ผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ ของตนให้สูงขึ้น						
47	ผู้บริหารจัดให้ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน สามารถเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานใน ระดับสูงขึ้น						
48	ผู้บริหารมอบหมายภาระหน้าที่ให้ครูผู้มี ผลงานวิจัยได้รับผิดชอบในงานที่ต้องใช้ ความรู้ความสามารถสูงขึ้น						

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		4 มากที่สุด	3 มาก	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด	0 ไม่เคย ปฏิบัติ	
49	ผู้บริหารจัดให้ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน ให้ได้รับการเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ						
50	ผู้บริหารให้โอกาสครูผู้มีผลงานวิจัยใน ชั้นเรียนได้ศึกษาต่อเพื่อการเลื่อนฐานะ ของตน						

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านอย่างสูงค่ะ

ภาคผนวก

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมล ภูประเสริฐ. 2544. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิพย์ทัพบลิเคชั่น.
- กมล ภูประเสริฐ. 2545. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: เมธีทิพย์.
- กอบกุล จงกลนี้. 2545. แนวทางการพัฒนาการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กิติ ตย์คตานนท์. 2532. นักบริหารทันสมัย. กรุงเทพฯ: บัดเตอร์ฟลาย.
- ไกรเลิศ โพธิ์นอก. 2542. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางวิชาการ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. 2549. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 - 10.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.nesdb.go.th/> [2552, กันยายน 10]
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. 2550. **แนวทางการกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. 2551. **แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2545. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.** กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.

- ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์. 2543. **เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน**. ชลบุรี:
โรงพิมพ์งามช่าง.
- จิรินทร์ แสกระโทก. 2551. **การศึกษาความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาของ
โรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ในกรุงเทพมหานคร**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย
การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทรานี สงวนนาม. 2545. **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ:
บุ๊ค พอยท์.
- ฉลอง มาปรีดา . 2537 . **คุณธรรมสำหรับผู้บริหาร**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชาติรี สำราญ. 2544. **วิจัยในชั้นเรียนสำหรับผู้เริ่มต้น**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- ต้องจิต ไสมะกีร์. 2546. **บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- ถนัดวิทย์ ทองคำ. 2547. **บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริม
การทำวิจัยในชั้นเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.**
- เทวี พรหมมินดี. 2544. **ผลของการเสริมพลังอำนาจครูโดยการพัฒนาความสามารถ
ด้านการทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนตามแนวคิดความร่วมมือ: การออกแบบ
ด้วยวิธีผสมผสาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาวิชาวิจัยการศึกษา
ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- ทัศนาศาสตร์. 2543. **การทำวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ทัศนาศาสตร์. 2543. **การทำวิจัยในชั้นเรียน. วารสารวิชาการ. 5 (พฤษภาคม) :**
72-77.

- ธีรพนธ์ คณาวััง. 2543. **การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน.**
 วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุณเจริญ. 2546. **การบริหารโรงเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ:
 บริษัทแอล ที เพอร์สจํากัด.
- นพัต อัสภาภรณ์. 2545. **รายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนนิชางานบ้านนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.** เชียงใหม่: ภาควิชาอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2527. **ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ: อนงค์ศิลป์การพิมพ์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2549. **ไน้ตย่อบริหาร.** เชียงใหม่: Orange Group Tactics Design.
- นภาเดช บุญเชิดชู. 2544. **การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานโรงเรียนระหว่างโรงเรียนประจำเอกชนประเภทพ้ลิสกุลกับโรงเรียนประจำเอกชนประเภทอื่น ในเขตกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณทิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุบผา เป็ดทิพย์. 2543. **ปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณทิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บัญชา อึ้งสกุล. 2537. **บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณทิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บัญชา อึ้งสกุล. 2539. **บทบาทผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน. วารสารพัฒนาหลักสูตร.** 125 (เมษายน - มิถุนายน). 65 - 73.

- บัญญัติ อึ้งสกุล. 2540. ครุกับการวิจัย: สะพานเชื่อมช่องระหว่างความคาดหวังและความเป็นจริงของการพัฒนาการศึกษาของชาติ. **วารสารการพัฒนาหลักสูตร**, 16(มกราคม-มีนาคม): 24 - 31.
- บัณฑิต จันทบาล. 2550. **การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอลำลูกกาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. 2545. **มาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะของครูศึกษานิเทศก์ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: แอล.ที.เพรส.
- ประกอบ บุญญานุพงศ์. 2539. **รายงานผลวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สุราษฎร์ธานี**.
สุราษฎร์ธานี : สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ประกอบ มณีโรจน์. 2544. **การเรียนรู้สู่การปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: ปී.อี.ซี.
- ประคอง กรรณสูตร. 2542. **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภัสสร วงษ์ดี. 2541. **กระบวนการและการใช้ผลการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูนักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา: การศึกษาเชิงสำรวจและรายกรณี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประวิตร เอรารวรรณ์. 2542. **การวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: บริษัท ยู แพค จำกัด.
- ประสาน หอมพลู. 2536. **ปัญหาการบริหารงานธุรการและการเงินตามทัศนะของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ธุรการและการเงินโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- ปราณี นุ่นน้อย. 2540. **การพัฒนาองค์ประกอบการประเมินงานวิจัยปฏิบัติการ
ในชั้นเรียน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา
ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535. **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซต.
- ปิยะ วงศ์คำจันทร์. 2550. **สภาพการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร
เขต3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล. 2543. **การวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พยุงค์ศักดิ์ จันทรสุนทร. 2541. **การวิจัยในชั้นเรียนทางเลือกใหม่ของการนิเทศ
การสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพ**. **วารสารวิชาการ**. 2(มกราคม): 5-16.
- พวงเพชร สุรัตน์กวีกุลและเฉลิมมาลย์ ราชภัณฑารักษ์. 2547. **มนุษย์กับสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. 2544. **วิจัยชั้นเรียนหลักการสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์
กรุ๊ปเมเนจเม้นท์.
- เพียงใจ พรหมทัสนานนท์. 2541. **บทบาทผู้บริหารโรงเรียนสาธิตที่มีต่อการส่งเสริมการทำ
วิจัยในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. 2533. **ผลงานทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัย สภาพปัจจุบัน
ปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไข**. กรุงเทพฯ: ศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคนอื่นๆ. 2548. **เอกสารประกอบการสอน วิชา 2701699 หลักและ
พื้นฐานการศึกษาไทย**. สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและ
ความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ภารดี อนันต์นาวี. 2551. **หลักการแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. ชลบุรี: สำนักพิมพ์มนตรี.
- มนัส ไชยศักดิ์. 2544. ผู้บริหารโรงเรียนกับการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน. **วารสารวิชาการ**, 7 (กรกฎาคม): 54-57.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- รังสรรค์ แสณบัณฑิต. 2549. **บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. 2550. **กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เล่ม 2**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. 2549. **รายงานการติดตามและประเมินความก้าวหน้าการปฏิรูปการศึกษาด้านการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: เซ็นจูรี.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. 2551. **รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: เพลินสตูดิโอ.
- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน. 2550. **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550**. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ลัดดา ดำพลางม. 2540. **กระบวนการและผลของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีผลต่อพฤติกรรมการสอน : พหุกรณีศึกษาของครุนักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลัดดา กองคำ. 2541. **การศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- วรภัทร์ ภูเจริญ. 2541. **แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- วรรณนา เด่นขจรเกียรติ. 2543. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา** สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วลัยพรรณ เสรีวัฒน์. 2544. **การวิจัยในชั้นเรียนของครูแกนนำกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. 2547. **การวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสกลนคร. วิชาการ, กรม. 2533. **เส้นทางใหม่ของการวิจัยพัฒนา เอกสาร**
การวิจัยทาง การศึกษาอันดับที่ 107/2533. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ
- วิชาการ, กรม. 2542. **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้**. นนทบุรี: โรงพิมพ์เจริญผล
- วิชาการ, กรม. 2543. **การวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- วิชาการ, กรม. 2545. **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิชัย ไถสุวรรณจินดา. 2531. **ความลับขององค์การ**. กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิชาการและพัฒนา
 ระบบงานธนาคารกรุงเทพ.
- วิโรจน์ สารรัตน์ และสัมพันธ์ พันธุ์ฤกษ์. 2545. **ผู้บริหารใหม่ในโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาผลการวิจัยเพื่อการวิพากษ์**. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- วัฒนา สุตรสุวรรณ .ม.ป.ป. **ลับ-เฉพาะผู้เป็นหรือกำลังเป็นผู้บังคับบัญชา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. นครหลวง: ไทยอนุเคราะห์ไทย.
- วัลภา ภูริปัญญา. 2546. **การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูและกระบวนการบริหารของผู้บริหารเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- วัลลภ กันทรัพย์. 2543. **แนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ศิริชัย กาญจนวาสี,ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และ ดิเรก ศรีสุโข. 2544. **การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยศึกษาศึกษา, กระทรวง. 2546. **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา
- สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์. 2537. **บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนในการนิเทศการศึกษา**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมพงษ์ เกษมสิน. 2521. **การบริหาร**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมพงษ์ เกษมสิน. 2523. **การบริหารงานบุคคลแผนใหม่**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. 2550. **การประชุมวิชาการ การวิจัยในชั้นเรียน ครั้งที่4 ประจำปี 2550**. กรุงเทพฯ: บริษัทศรีอนันต์การพิมพ์ จำกัด.
- สรวงทิพย์ ภูักฤษณา. 2541. **การรับรู้บทบาทที่กำหนดบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในสถานอนามัยภาคตะวันออก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สามัญศึกษา, กรม. 2532. **แนวทางการวิจัยในโรงเรียนมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ: กองพัสดุและอุปกรณ์การศึกษา.
- สามัญศึกษา, กรม. 2544. **ชุดเอกสารศึกษาด้วยตนเองวิชาการศึกษาพิเศษ เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน เล่ม 15**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สุพักตร์ พิบูลย์. 2551. **การขับเคลื่อนแนวคิด “ห้องเรียนคุณภาพ” สู่การปฏิบัติ**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.neo-2.net/attachments/744_08.doc
[2552, กรกฎาคม 22]
- สุภางค์ จันทวานิช. 2528. **บรรยากาศที่เกื้อกูลต่อการวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สวัสดิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- สุวิมล ตริกานันท์. 2550. การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ :
แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. 2545. **เคล็ดลับการทำวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย.
- สุวิมล ว่องวานิช. 2547. **การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสมนัส ฌ บางช้าง. 2544. Good Government (การกำกับดูแลที่ดี). **วารสารนักบริหาร**
3(กรกฎาคม-กันยายน) 48-50.
- สันติ โอวรงค์. 2545. **บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร**
สถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. 2549. **โรงเรียน กทม. SMART SCHOOL**. กรุงเทพฯ:
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. 2551. **การประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพ**
มาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร SMART SCHOOL. กรุงเทพฯ: ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. 2551. **คู่มือการบริหารจัดการในโรงเรียนสังกัด**
กรุงเทพมหานคร การบริหารวิชาการ. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2551.
มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (2549-2553). พิมพ์ครั้งที่5 (ปรับปรุงครั้งที่1) .
กรุงเทพฯ: จุดทอง.
- ไสว พักขาว. 2547. **การวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: เอมพันธ์.
- อนงค์ เพชรวัชร. 2544. **ศึกษายบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร**
โรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของครูและผู้บริหาร สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- อธิปัตย์ คลี่สุนทร. 2547. **ยุทธศาสตร์การบริหารในยุคโลกาภิวัตน์**. [ออนไลน์].
แหล่งที่มา: <http://www.thaimarketcenter.com/ecommerce/pawana/images.doc>
[2552, กรกฎาคม 25]
- อนันท์ ยี่งนอก. 2544. **การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาต่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา .**
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุทุมพร จามรมาน. 2544. **การวิจัยในชั้นเรียนและในโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียน:**
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พันธ์.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2545. **เอกสารประกอบการสอนการวิจัยผู้บริหารศึกษา.**
ภาควิชา บริหารการศึกษา สาขาวิชา บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อ่ำรุ่ง จันทวานิช. 2539. **จะจัดการวิจัยและการศึกษาให้สอดคล้องกันอย่างไร. ข่าวสารวิจัย
การศึกษา, 19 (ธันวาคม 2538 – มกราคม 2539: 3).**

ภาษาอังกฤษ

- Adele, Fiderer. 1989. **Teacher as researchers : A different way of knowing.**
Columbia University.
- Allport, Gordon W. 1967. **Pattern and Growth in 69 Personality.** New York: Holt
Rinehart and Winston.
- Bissex, G. L. & Bullock, R. H. (Eds.). 1987. **Seeing for ourselves: Case study Research
by teachers of writing.** Portsmouth, NH: Heineman.
- Blake, R.R., Mouton, J.S., and William, M.S. 1981. **Academic Administrator Grid.**
San Francisco : Jossey – Bass.
- Broom, Leonard and Selznick, Phillip. 1973. **Sociology: A text with adapted readings.**
New York: Harper & Row.
- Flippo, Edwin B. 1971. **Principles of Personal Management .** New York : McGraw-Hill.

- Getzels, Jacob W., and Egon G. Guba. 1957. Social Behavior and the Administrative Process. *School Review* 65 (December): 423 - 441.
- Good, Carter V. 1973. "Role". *Dictionary of Education*. (3rd ed) New York : Mc Graw – Hill.
- Gorton, A. R. 1983. *School Leadership and Administration : Important Concepts, Case Studies, and Simulations*. Dubuque, Iowa : Wm. C. Brown.
- Herzberg, F., Mausner, B., and Snyderman. 1959. *The Motivation to Work*. New York: Wiley.
- John W. Best. 1970. *Research in Education*. New Jersey: Englewood Cliffs, Prentice – Hall.
- Johnson, M. J., & Button, K. (1998). Action research paves the way for continuous improvement. *Journal of Staff Development*. [Online]. Available from : <http://www.sedl.org/cgi-bin/mysql/picbib-output.cgi?searchuniqueid=129>, [2009, November 14].
- Katz, Daniel L. and Robert L. Kahn. 1978. *The Social Psychology of Organizations*. (2nd ed) New York: John Wiley.
- Kenneth, Michael. 1992. *Developing Teacher Researchers in High school A case Study of a Planned interventions*. Pennsylvania: University Pennsylvania.
- Knezevick, Stephen J. 1984. *Administration of Public Education*. 4th ed. New York: Harper and Row.
- Koontz Harold D. and Cyril O'Donnell. 1972. *Principles of Management : An Analysis of Managerial Functions*. New York: MC Graw – Hill.
- Krejcie, Robert V. & Daryle W. Morgan. 1970. Determining Sample Size For Research Activities. *Educational and Psychological Measurement* 30(November): 608-609.

- Levinson, R. E. 1983. **Making the Most of Entrepreneurial Management Decentralizing American's Corporation**. New York: American Management Association.
- McClelland, David C. 1961. **The Achievement Society**. Princeton, New York: Van Nostrand.
- Murray, H.A. 1938. **Explorations in personality**. New York: Oxford University Press.
- Parsons, Talcott. 1951. **The Social System**. New York: The Free Press.
- Rebore, Ronald W. 1985. **Educational Administration : A management Approach**. New Jersey: Englewood Cliffs, Prentice – Hall.
- Sebatane, E. M. 1994. Enhancement of Teacher Capacities and Capabilities in School Based Assessment: Lesotho Experience. **Magazine: Assessment in Education**. [Online]. Available from : <http://www.epnet.com/bin/epwsatch>. [2009, July 9].
- Smulyan, Lisa. 1971. The collaboration Process in action Research. **Education Research Quarterly** 12 (January): 47.
- Whisler, Thomas L., and Harper, Shirley F. 1972. **Performance Appraisal**. New York : Holt, Rinehavr and Winston

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวนิษฐา จิรนนท์ เกิดวันที่ 20 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2524 จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำเร็จการศึกษาปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏธนบุรี ในปีการศึกษา 2546 เริ่มประกอบอาชีพรับราชการครูที่โรงเรียนบ้านไร่ยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2551 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งครู คศ. 1 โรงเรียนบ้านไร่ยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3